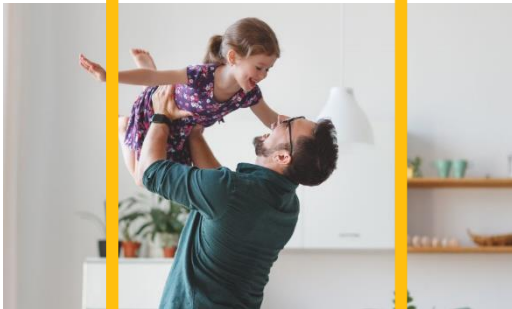

TAURON

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

zgodne z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości
Finansowej zatwierdzonymi przez
Unię Europejską za rok zakończony
dnia 31 grudnia 2018 r.

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – CIĄG DALSZY	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJE O TAURON POLSKA ENERGIA S.A. ORAZ PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. Informacje ogólne o TAURON Polska Energia S.A.	9
2. Udziały i akcje w jednostkach powiązanych	9
3. Oświadczenie o zgodności	11
4. Kontynuacja działalności	11
5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	11
6. Opublikowane standardy, zmiany do standardów i interpretacje, które nie weszły jeszcze w życie	11
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	13
7.1. Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji	13
7.2. Zmiana prezentacyjna	17
8. Zasady (polityka) rachunkowości oraz istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	18
SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	19
9. Informacje dotyczące segmentów działalności	19
9.1. Segmenty operacyjne	19
9.2. Geograficzne obszary działalności	21
UTRATA WARTOŚCI UDZIAŁÓW I AKCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	22
10. Utrata wartości aktywów finansowych	22
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	26
11. Przychody ze sprzedaży	26
12. Koszty według rodzaju	27
13. Koszty świadczeń pracowniczych	28
14. Przychody i koszty finansowe	28
15. Podatek dochodowy	29
15.1. Obciążenia podatkowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	30
15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	30
15.3. Odroczone podatek dochodowy	30
15.4. Podatkowa Grupa Kapitałowa	31
16. Zysk (strata) przypadająca na jedną akcję	32
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ	33
17. Nieruchomości inwestycyjne	33
18. Udziały i akcje	33
19. Obligacje	36
20. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń	37
21. Pozostałe aktywa finansowe	39
22. Pożyczki udzielone	40
23. Zapasy	42
24. Należności od odbiorców	43
25. Pozostałe aktywa niefinansowe	44
26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45
27. Kapitał własny	45
27.1. Kapitał podstawowy	45
27.2. Akcjonariusze o znaczącym udziale	46
27.3. Kapitał zapasowy	46
27.4. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	46
27.5. Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty) oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	47
28. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	47
29. Zobowiązania z tytułu zadłużenia	47
29.1. Wyemitowane obligacje	48
29.2. Kowenanty w umowach dotyczących zadłużenia	51
29.3. Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego	52
29.4. Pożyczki od spółki zależnej	52
29.5. Usługa cash pool	52
29.6. Kredyty w rachunku bieżącym	53
29.7. Podpisanie umowy kredytu z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	53

29.8.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	53
29.9.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	53
30.	Rezerwy na świadczenia pracownicze	54
31.	Pozostałe rezerwy	55
32.	Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	56
33.	Zobowiązania wobec dostawców	56
34.	Pozostałe zobowiązania finansowe	57
35.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe	57
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH		58
36.	Istotne pozycje sprawozdania z przepłyów pieniężnych	58
36.1.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	58
36.2.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	58
36.3.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	59
INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM		60
37.	Instrumenty finansowe	60
37.1.	Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych	60
37.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	62
38.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	63
38.1.	Ryzyko kredytowe	64
38.1.1.	Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców	64
38.1.2.	Ryzyko kredytowe związane z obligacjami i udzielonymi pożyczkami	65
38.1.3.	Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi	65
38.2.	Ryzyko związane z płynnością	66
38.3.	Ryzyko rynkowe	67
38.3.1.	Ryzyko stopy procentowej	68
38.3.2.	Ryzyko walutowe	70
38.3.3.	Ryzyko zmian cen surowców i towarów w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych oraz zmian cen jednostek uczestnictwa	72
39.	Ryzyko operacyjne	72
INNE INFORMACJE		73
40.	Zobowiązania warunkowe	73
41.	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań	78
42.	Zobowiązania inwestycyjne	79
43.	Informacja o podmiotach powiązanych	79
43.1.	Transakcje z udziałem spółek powiązanych oraz spółek Skarbu Państwa	79
43.2.	Wynagrodzenie kadry kierowniczej	80
44.	Zarządzanie kapitałem i finansami	80
45.	Struktura zatrudnienia	80
46.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego	81
47.	Podział sprawozdania finansowego na rodzaje działalności zgodnie z Art. 44 Prawa energetycznego	81
48.	Pozostałe istotne informacje	83
49.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	85

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży	11	8 618 642	7 792 025
Koszt sprzedanych towarów, materiałów i usług	12	(8 472 648)	(7 414 707)
Zysk brutto ze sprzedaży		145 994	377 318
Koszty sprzedaży	12	(20 692)	(23 309)
Koszty ogólnego zarządu	12	(98 716)	(88 751)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne		(3 927)	(2 470)
Zysk operacyjny		22 659	262 788
Przychody z tytułu dywidendy	14	819 437	560 832
Przychody odsetkowe od obligacji i pożyczek	14	327 447	456 426
Koszty odsetkowe od zadłużenia	14	(298 602)	(334 638)
Aktualizacja wartości udziałów i akcji	14	(2 469 069)	(134 372)
Aktualizacja wartości obligacji i pożyczek	14	15 493	–
Pozostałe przychody i koszty finansowe	14	(149 648)	108 529
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		(1 732 283)	919 565
Podatek dochodowy	15.1	22 430	(65 214)
Zysk (strata) netto		(1 709 853)	854 351
Wycena instrumentów zabezpieczających	27.4	(24 297)	(8 159)
Podatek dochodowy	15.1	4 617	1 550
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy		(19 680)	(6 609)
Zyski/(straty) aktuarialne		18	(128)
Podatek dochodowy	15.1	(4)	24
Pozostałe całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy		14	(104)
Pozostałe całkowite dochody netto		(19 666)	(6 713)
Łączne całkowite dochody		(1 729 519)	847 638
Zysk (strata) na jedną akcję (w złotych):			
– podstawowy i rozwodniony z zysku netto	16	(0,98)	0,49

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Nieruchomości inwestycyjne	17	22 010	21 701
Udziały i akcje	18	21 076 056	20 912 679
Obligacje	19	5 043 981	6 009 920
Pożyczki udzielone	22	808 760	382 989
Instrumenty pochodne	20	43 844	26 704
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15.3	148 180	-
Pozostałe aktywa finansowe	21	2 804	2 724
Pozostałe aktywa niefinansowe	25	20 865	14 967
		27 166 500	27 371 684
Aktywa obrotowe			
Zapasy	23	409 587	198 428
Należności od odbiorców	24	819 563	719 133
Należności z tytułu podatku dochodowego	15.4	13 921	-
Obligacje	19	192 311	562 776
Pożyczki udzielone	22	13 117	520 191
Instrumenty pochodne	20	176 499	54 994
Pozostałe aktywa finansowe	21	245 721	131 640
Pozostałe aktywa niefinansowe	25	9 846	40 951
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26	465 925	721 577
		2 346 490	2 949 690
SUMA AKTYWÓW		29 512 990	30 321 374

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – CIĄG DALSZY

	Nota	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017 <i>(dane przekształcone)</i>
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	27.1	8 762 747	8 762 747
Kapitał zapasowy	27.3	8 511 437	7 657 086
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	27.4	3 371	23 051
Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)	27.5	(2 017 719)	935 022
		15 259 836	17 377 906
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	29	8 474 344	9 472 454
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	17 626	20 126
Instrumenty pochodne	20	37 930	5 217
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	15.3	–	29 843
Rezerwy na świadczenia pracownicze	30	3 787	3 147
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	32	103	–
		8 533 790	9 530 787
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	29	4 504 374	2 725 763
Zobowiązania wobec dostawców	33	525 986	413 265
Pozostałe zobowiązania finansowe	34	371 646	62 590
Instrumenty pochodne	20	202 992	57 249
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		–	37 629
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	35	24 626	32 490
Rezerwy na świadczenia pracownicze	30	245	330
Pozostałe rezerwy	31	72 894	68 771
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	32	16 601	14 594
		5 719 364	3 412 681
Zobowiązania razem		14 253 154	12 943 468
SUMA PASYWÓW		29 512 990	30 321 374

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2017 roku		8 762 747	7 823 339	29 660	(85 478)	16 530 268
Pokrycie straty z lat ubiegłych		-	(166 253)	-	166 253	-
Transakcje z właścicielami		-	(166 253)	-	166 253	-
Zysk netto		-	-	-	854 351	854 351
Pozostałe całkowite dochody		-	-	(6 609)	(104)	(6 713)
Łączne całkowite dochody		-	-	(6 609)	854 247	847 638
Stan na 31 grudnia 2017 roku		8 762 747	7 657 086	23 051	935 022	17 377 906
Wpływ zastosowania MSSF 9	7.1	-	-	-	(388 551)	(388 551)
Stan na 1 stycznia 2018 roku		8 762 747	7 657 086	23 051	546 471	16 989 355
Podział zysków lat ubiegłych	27.3	-	854 351	-	(854 351)	-
Transakcje z właścicielami		-	854 351	-	(854 351)	-
Strata netto		-	-	-	(1 709 853)	(1 709 853)
Pozostałe całkowite dochody		-	-	(19 680)	14	(19 666)
Łączne całkowite dochody		-	-	(19 680)	(1 709 839)	(1 729 519)
Stan na 31 grudnia 2018 roku		8 762 747	8 511 437	3 371	(2 017 719)	15 259 836

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		(1 732 283)	919 565
Amortyzacja		4 759	5 532
Odsetki i dywidendy, netto		(814 298)	(685 709)
Aktualizacja wartości udziałów i akcji		2 469 069	134 372
Aktualizacja wartości obligacji i pożyczek		(15 493)	-
Różnice kursowe		113 540	(130 351)
Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem		23 767	31 218
Zmiana stanu kapitału obrotowego	36.1	(70 078)	(57 218)
Podatek dochodowy zapłacony		(104 129)	28 618
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(125 146)	246 027
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Nabycie udziałów i akcji	36.2	(2 646 353)	(6 169 590)
Udzielenie pożyczek	36.2	(847 442)	(307 132)
Nabycie obligacji	36.2	(160 000)	(350 000)
Nabycie jednostek uczestnictwa		-	(75 000)
Nabycie nieruchomości inwestycyjnych		(3 926)	-
Pozostałe		(3 188)	(524)
Razem płatności		(3 660 909)	(6 902 246)
Wykup obligacji	36.2	1 334 920	3 547 110
Spłata udzielonych pożyczek	36.2	421 225	1 000 000
Dywidendy otrzymane		819 437	359 787
Odsetki otrzymane	36.2	289 177	642 017
Wykup jednostek uczestnictwa		75 346	-
Pozostałe wpływy		372	44
Razem wpływy		2 940 477	5 548 958
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(720 432)	(1 353 288)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(23 519)	(3 442)
Spłata kredytów/ pożyczek	36.3	(162 318)	(175 695)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	(1 650 000)
Odsetki zapłacone	36.3	(301 978)	(265 223)
Prowizje zapłacone		(17 409)	(19 632)
Razem płatności		(505 224)	(2 113 992)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	36.3	1 350 000	2 707 462
Razem wpływy		1 350 000	2 707 462
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		844 776	593 470
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(802)	(513 791)
Różnice kursowe netto		(526)	2 038
Środki pieniężne na początek okresu	26	(1 559 232)	(1 045 441)
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	26	(1 560 034)	(1 559 232)
o ograniczonej możliwości dysponowania	26	58 374	49 631

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

INFORMACJE O TAURON POLSKA ENERGIA S.A. ORAZ PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne o TAURON Polska Energia S.A.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przez TAURON Polska Energia Spółka Akcyjna („Spółka”) z siedzibą w Katowicach przy ul. ks. Piotra Ściegiennego 3, której akcje znajdują się w publicznym obrocie.

Spółka została utworzona Aktem Notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku pod nazwą Energetyka Południe S.A. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 8 stycznia 2007 roku zarejestrował Spółkę pod numerem KRS 0000271562. Zmiana nazwy na TAURON Polska Energia S.A. została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w dniu 16 listopada 2007 roku.

Jednostka posiada statystyczny numer identyfikacji REGON 240524697 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 9542583988.

Czas trwania działalności TAURON Polska Energia S.A. jest nieoznaczony.

Podstawowymi przedmiotami działalności TAURON Polska Energia S.A. są:

- Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych – PKD 70.10 Z,
- Handel energią elektryczną – PKD 35.14 Z,
- Handel węglem – PKD 46.71.Z,
- Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym – PKD 35.23.Z.

TAURON Polska Energia S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. („Grupa, Grupa TAURON”).

Spółka sporządziła sprawozdanie finansowe obejmujące rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz zawierające dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku. Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 marca 2019 roku.

Spółka sporządziła również skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 marca 2019 roku.

Skład Zarządu

W skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodził:

- Filip Grzegorzczak – Prezes Zarządu,
- Jarosław Broda – Wiceprezes Zarządu,
- Kamil Kamiński – Wiceprezes Zarządu,
- Marek Wadowski – Wiceprezes Zarządu.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu. Na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu nie uległ zmianie.

2. Udziały i akcje w jednostkach powiązanych

Na dzień 31 grudnia 2018 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała bezpośrednio i pośrednio udziały i akcje w następujących istotnych spółkach zależnych:

TAURON Polska Energia S.A.

Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale spółki	Udział TAURON Polska Energia S.A. w organie stanowiącym spółki
1	TAURON Wydobycie S.A.	Jaworzno	Wydobywanie węgla kamiennego	100,00%	100,00%
2	TAURON Wytwarzanie S.A.	Jaworzno	Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	100,00%	100,00%
3	Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. ¹	Jaworzno	Wytwarzanie energii elektrycznej	97,89%	97,89%
4	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	Jelenia Góra	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	100,00%
5	Marselwind Sp. z o.o.	Katowice	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	100,00%
6	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	Katowice	Produkcja i dystrybucja ciepła	100,00%	100,00%
7	TAURON Serwis Sp. z o.o.	Katowice	Działalność usługowa	95,61%	95,61%
8	TAURON Dystrybucja S.A.	Kraków	Dystrybucja energii elektrycznej	99,74%	99,75%
9	TAURON Dystrybucja Serwis S.A.	Wrocław	Działalność usługowa	100,00%	100,00%
10	TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o. ²	Tarnów	Działalność usługowa	99,74%	99,75%
11	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	Kraków	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
12	TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	Gliwice	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
13	TAURON Czech Energy s.r.o.	Ostrawa, Republika Czeska	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
14	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	Wrocław	Działalność usługowa	100,00%	100,00%
15	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.	Krzyszowice	Wydobywanie skał wapiennych oraz wydobywanie kamienia	100,00%	100,00%
16	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.	Warszawa	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
17	TAURON Sweden Energy AB (publ)	Sztokholm, Szwecja	Działalność usługowa	100,00%	100,00%
18	Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o. ³	Stalowa Wola	Sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych	100,00%	100,00%
19	Wsparcie Grupa TAURON Sp. z o.o. ²	Tarnów	Działalność usługowa	99,74%	99,75%

¹ W dniu 20 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki. Nowoutworzone udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki objął Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych. Po dniu bilansowym, w dniu 15 stycznia 2019 roku podwyższenie kapitału spółki zostało zarejestrowane. W wyniku tej transakcji zmienił się udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale i organie stanowiącym spółki zależnej – spadek ze 100% do 97,89%.

² Udział w TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o. oraz Wsparcie Grupa TAURON Sp. z o.o. posiadany jest przez TAURON Polska Energia S.A. w sposób pośredni poprzez spółkę zależną TAURON Dystrybucja S.A. TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów spółki TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o.

³ W dniu 8 października 2018 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z dotychczasowej Biomasa Grupa TAURON Sp. z o.o. na Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała udział bezpośrednio i pośrednio w następujących istotnych spółkach współzależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale i organie stanowiącym spółki
1	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. ¹	Stalowa Wola	Wytwarzanie energii elektrycznej	50,00%
2	TAMEH HOLDING Sp. z o.o. ²	Dąbrowa Górnicza	Działalność firm centralnych i holdingów	50,00%
3	TAMEH POLSKA Sp. z o.o. ²	Dąbrowa Górnicza	Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i obrót energią elektrycznej i ciepła	50,00%
4	TAMEH Czech s.r.o. ²	Ostrawa, Republika Czeska	Produkcja, handel i usługi	50,00%

¹ Udział w Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. posiadany jest przez TAURON Polska Energia S.A. w sposób pośredni poprzez spółkę zależną TAURON Wytwarzanie S.A.

² TAURON Polska Energia S.A. posiada bezpośredni udział w kapitale i organie stanowiącym spółki TAMEH HOLDING Sp. z o.o., która posiada 100% udział w kapitale i organie stanowiącym TAMEH POLSKA Sp. z o.o. oraz TAMEH Czech s.r.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale i organie stanowiącym powyższych istotnych spółek zależnych i współzależnych nie uległ zmianie od dnia 31 grudnia 2017 roku, za wyjątkiem udziału w spółce zależnej Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o., o czym szerzej w nocie 48 niniejszego sprawozdania finansowego.

3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

4. Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

6. Opublikowane standardy, zmiany do standardów i interpretacje, które nie weszły jeszcze w życie

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, zmiany do standardu lub interpretacji, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

- **Standardy wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”), zmiany do standardów oraz interpretacja zatwierdzone przez Unię Europejską („UE”), które nie weszły jeszcze w życie**

W ocenie Zarządu standard MSSF 16 *Leasing* będzie miał istotny wpływ na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

MSSF 16 *Leasing*

Data wejścia w życie w UE – okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 lub po tej dacie.

Zgodnie z MSSF 16 *Leasing* leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie jest możliwe. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową.

W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 *Leasing* – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.

Wpływ na sprawozdanie finansowe

Spółka zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego wraz z zastosowaniem praktycznych rozwiązań dopuszczonych do zastosowania przez MSSF 16 *Leasing*, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym na dzień 1 stycznia 2019 roku.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku Spółka ujmie składniki aktywów z tytułu praw do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu w wartości bieżącej pozostałych opłat leasingowych, zdyskontowanych poprzez zastosowanie krańcowej stopy procentowej, skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio sprzed dnia pierwszego zastosowania.

Analiza wpływu MSSF 16 *Leasing* na stosowane zasady rachunkowości wykazała, iż dla Spółki istotna będzie zmiana polegająca na konieczności ujęcia w sprawozdaniu finansowym składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań z tytułu leasingu w przypadku umów leasingu obecnie klasyfikowanych jako leasing operacyjny. Spółka

przeprowadziła analizę wszystkich zawartych umów pod kątem identyfikacji tych, których dotyczy MSSF 16 *Leasing*. Przeprowadzona analiza obejmowała w szczególności sporządzenie metodyki wyznaczania krańcowej stopy procentowej, identyfikację składnika aktywów, weryfikację sprawowania kontroli nad jego użytkowaniem oraz ustalenie okresu leasingu.

Spółka zdecydowała, że aktywa z tytułu prawa do użytkowania prezentowane będą w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oddzielnie od innych aktywów poza prawami do użytkowania aktywów spełniającymi definicję nieruchomości inwestycyjnej, które są prezentowane jako nieruchomości inwestycyjne na dzień 31 grudnia 2018 roku w kwocie 3 926 tysięcy złotych i w całości dotyczą praw do wieczystego użytkowania gruntów. Prawo wieczystego użytkowania gruntów prezentowane w nieruchomościach inwestycyjnych zostanie powiększone o wartość zdyskontowanych opłat leasingowych w kwocie 1 526 tysięcy złotych.

Szacowany wpływ zastosowania MSSF 16 *Leasing* na dzień 1 stycznia 2019 roku

	Stan na 31 grudnia 2018	Ujęcie praw do użytkowania aktywów oraz zobowiązań z tytułu leasingu	Stan na 1 stycznia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe	27 166 500	41 496	27 207 996
Nieruchomości inwestycyjne	22 010	1 526	23 536
Prawa do użytkowania aktywów	–	39 970	39 970
SUMA AKTYWÓW	29 512 990	41 496	29 554 486
PASYWA			
Kapitał własny	15 259 836	–	15 259 836
Zobowiązania długoterminowe	8 533 790	34 404	8 568 194
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	8 474 344	34 404	8 508 748
Zobowiązania krótkoterminowe	5 719 364	7 092	5 726 456
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	4 504 374	7 092	4 511 466
SUMA PASYWÓW	29 512 990	41 496	29 554 486

Szacowany podział aktywów z tytułu prawa do użytkowania na dzień 1 stycznia 2019 roku

Prawa do użytkowania aktywów	Stan na 1 stycznia 2019
Najem pomieszczeń biurowych i magazynowych	35 345
Najem miejsc parkingowych	3 123
Najem samochodów	1 502
Razem	39 970

Uzgodnienie kwot przyszłych minimalnych opłat z tytułu leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 *Leasing* na dzień 31 grudnia 2018 roku z szacowanymi zobowiązaniami z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 *Leasing* na dzień 1 stycznia 2019 roku:

Uzgodnienie MSR 17 <i>Leasing</i> do MSSF 16 <i>Leasing</i>	
Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 <i>Leasing</i> na dzień 31 grudnia 2018 roku	49 164
Dyskonto przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej	(7 668)
Szacowane zobowiązania z tytułu leasingu zgodnie z MSSF 16 <i>Leasing</i> na dzień 1 stycznia 2019 roku	41 496

Spółka zastosowała następujące praktyczne rozwiązania z dniem pierwszego zastosowania MSSF 16 *Leasing*:

- przyjęto pojedynczą stopę dyskontową do portfela leasingów o podobnych cechach,
- nie zastosowano wymogów MSSF 16 *Leasing* do umów leasingowych, których okres leasingu kończy się w ciągu 12 miesięcy od dnia pierwszego zastosowania,
- wykorzystano wiedzę w zakresie obowiązujących umów leasingu, dotyczącą w szczególności wykorzystania określonej w umowie opcji przedłużenia leasingu lub opcji wypowiedzenia leasingu,
- w przypadku, gdy nie jest możliwe wyodrębnienie składnika nieleasingowego dla klasy bazowego składnika aktywów, jako pojedynczy element leasingowy ujęto zarówno elementy leasingowe, jak i elementy nieleasingowe.

Zaprezentowane powyżej dane, które Spółka ocenia jako zgodne we wszystkich istotnych aspektach z wymogami MSSF 16 *Leasing* zostały oszacowane. W związku z powyższym istnieje możliwość, że ostateczne kwoty zawarte w sprawozdaniu finansowym za rok 2019 będą się różnić od danych zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

W ocenie Zarządu następujące zmiany do standardów oraz interpretacja nie spowodują istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

Standard/Interpretacja	Data wejścia w życie w UE (okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie)
Zmiany do MSSF 9 <i>Instrumenty finansowe</i>	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i>	1 stycznia 2019
Interpretacja KIMSF 23 <i>Niepełność co do traktowania podatku dochodowego</i>	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 19 <i>Świadczenia pracownicze</i>	1 stycznia 2019
Zmiany do różnych standardów <i>Poprawki do MSSF (cykl 2015–2017)</i> :	
MSR 12 <i>Podatek dochodowy</i>	1 stycznia 2019
MSR 23 <i>Koszty finansowania zewnętrznego</i>	1 stycznia 2019
MSSF 3 <i>Połączenia jednostek</i>	1 stycznia 2019
MSSF 11 <i>Wspólne ustalenia umowne</i>	1 stycznia 2019

- **Standardy wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zmiany do standardów, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską i nie weszły jeszcze w życie**

W ocenie Zarządu następujące standardy oraz zmiany do standardów nie spowodują istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

Standard	Data wejścia w życie według standardu, niezatwierdzone przez UE (okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie)
MSSF 14 <i>Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe</i>	1 stycznia 2016*
MSSF 17 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	1 stycznia 2021
Zmiany do MSSF 10 <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe</i> oraz MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem</i> oraz późniejsze zmiany	data wejścia w życie zmian została odroczone
Zmiany do MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i> oraz MSR 8 <i>Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów: Definicja istotnych pominięć lub zniekształceń pozycji</i>	1 stycznia 2020
Zmiany do MSSF 3 <i>Połączenia jednostek</i>	1 stycznia 2020
Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w MSSF	1 stycznia 2020

* Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe*.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego TAURON Polska Energia S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji wymienionych poniżej oraz zmian zasad rachunkowości stosowanych przez Spółkę, co zostało opisane poniżej.

7.1. Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji

W ocenie Zarządu następujące nowe standardy oraz zmiany do standardów mają istotny wpływ na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Data wejścia w życie w UE – okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 lub po tej dacie.

Główne zmiany wprowadzane przez MSSF 9 *Instrumenty finansowe*:

- Zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych**

W miejsce dotychczasowych czterech kategorii aktywów finansowych wskazywanych przez MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, MSSF 9 *Instrumenty finansowe* definiuje trzy kategorie aktywów finansowych:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia w oparciu o:

- charakterystykę przepływów pieniężnych (test SPPI; ang. Solely Payments of Principal and Interest),
- model biznesowy, w oparciu o który dane aktywo finansowe jest zarządzane.

- Wprowadzenie nowego modelu oceny utraty wartości opartego o oczekiwane straty kredytowe**

W miejsce dotychczasowych zasad rozpoznawania strat kredytowych w oparciu o stratę poniesioną, MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wprowadza koncepcję straty oczekiwanej skutkującej rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości aktywów już od momentu ich początkowego ujęcia. Wymogi w zakresie utraty wartości aktywów finansowych odnoszą się do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 roku

Spółka zdecydowała się na zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* ze skutkiem od 1 stycznia 2018 roku. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Dane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*.

Wpływ na zyski zatrzymane zastosowania MSSF 9 *Instrumenty finansowe* na dzień 1 stycznia 2018 roku:

Kategorie i klasy instrumentów finansowych zgodnie z MSR 39	MSR 39		MSSF 9		Wpływ zmiany Zwiększenie/ (zmniejszenie)
	Wycena wg zamortyzowanego kosztu/ kosztu historycznego	Wycena w wartości godziwej	Wycena wg zamortyzowanego kosztu	Wartość godziwa rozliczana przez: Wynik finansowy Pozostałe całkowite dochody	
1 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy					
– przeznaczone do obrotu	–	154 574	–	154 574	–
Instrumenty pochodne	–	53 216	–	53 216	–
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	–	101 358	–	101 358	–
2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	39 244	–	–	25 351	– (13 893)
Udziały i akcje (długoterminowe)	39 244	–	–	25 351	– (13 893)
3 Pożyczki i należności	8 228 015	–	7 551 955	177 275	– (498 785)
Należności od odbiorców	719 133	–	717 558	–	– (1 575)
Wartość brutto	720 057	–	720 057	–	–
Odpis aktualizujący	(924)	–	(2 499)	–	– (1 575)
Obligacje	6 572 696	–	6 176 103	–	– (396 593)
Wartość brutto	6 572 696	–	6 572 696	–	–
Odpis aktualizujący	–	–	(396 593)	–	– (396 593)
Pożyczki udzielone Cash Pool	190 526	–	190 526	–	–
Inne pożyczki udzielone	712 654	–	461 077	150 960	– (100 617)
Wartość brutto	712 654	–	471 887	150 960	– (89 807)
Odpis aktualizujący	–	–	(10 810)	–	– (10 810)
Inne należności finansowe	33 006	–	6 691	26 315	–
4 Instrumenty pochodne zabezpieczające	–	28 482	–	28 482*	–
5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	721 577	–	721 577	–
Razem wpływ zastosowania MSSF 9 na aktywa finansowe					(512 678)
1 Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	470 239	–	437 184	–	– 33 055
Kredyt udzielony przez Europejski Bank Inwestycyjny	470 239	–	437 184	–	– 33 055
Razem wpływ zastosowania MSSF 9 na zobowiązania finansowe					33 055
Wpływ na zyski zatrzymane					(479 623)
Podatek odroczoney					91 072
Wpływ na zyski zatrzymane po uwzględnieniu podatku odroczonego					(388 551)

* Spółka nadal stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*.

- **Zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych**

Uznając, że nie jest możliwe bezpośrednie przełożenie kategorii aktywów finansowych określonych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* na kategorie zdefiniowane w MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Spółka sporządziła metodykę klasyfikacji aktywów finansowych, w ramach której stworzone zostały zasady przeprowadzania testu SPPI oraz zasady przeprowadzania testu modelu biznesowego. Na ich podstawie Spółka przeprowadziła testy modelu biznesowego oraz testy SPPI dla wszystkich istotnych na dzień 1 stycznia 2018 roku pozycji aktywów finansowych.

Przeprowadzona analiza wykazała, że znaczna część aktywów finansowych przedstawionych w tabeli powyżej charakteryzuje się przepływami pieniężnymi odpowiadającymi wyłącznie spłacie kapitału i odsetek oraz utrzymywane są w ramach modelu biznesowego opartego wyłącznie o pozyskiwanie przepływów pieniężnych, co przekłada się na ich klasyfikację jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Pożyczka podporządkowana, jak i pożyczki na spłatę zadłużenia udzielone na rzecz wspólnego przedsięwzięcia Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. wyceniane w zamortyzowanym koszcie zgodnie z MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, których wartość bilansowa na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosiła 240 767 tysięcy złotych, zaklasyfikowane zostały do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy w kwocie 150 960 tysięcy złotych, ze względu na to, że ich przepływy pieniężne nie odpowiadają wyłącznie spłacie kapitału i odsetek. Zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w tym zakresie, zmniejszyło zyski zatrzymane Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku o kwotę 89 807 tysięcy złotych.

W związku z tym, że MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wskazuje na konieczność wyceny do wartości godziwej udziałów kapitałowych w innych jednostkach, także w odniesieniu do tych udziałów i akcji, które ze względu na ograniczoną dostępność danych, dotychczas wyceniane były w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości, Spółka dokonała szacunku wartości godziwej posiadanych udziałów w spółce PGE EJ 1 Sp. z o.o. metodą skorygowanych aktywów netto, biorąc pod uwagę posiadany udział w aktywach netto, korygując wartość o istotne czynniki wpływające na wycenę takie jak dyskonto z tytułu braku kontroli oraz dyskonto z tytułu ograniczonej płynności powyższych instrumentów. W przypadku pozostałych instrumentów ze względu na fakt, że kluczowe czynniki wpływające na wartość objętych udziałów, nie zmieniły się na daną datę bilansową w stosunku do momentu początkowego ujęcia, Spółka przyjmuje koszt historyczny jako akceptowalne przybliżenie wartości godziwej. Zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w zakresie wyceny udziałów kapitałowych zmniejszyło zyski zatrzymane Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku o kwotę 13 893 tysiące złotych. Powyższe instrumenty kapitałowe są zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zabezpieczenia przekazane, których wartość na dzień 1 stycznia 2018 roku wyniosła 26 315 tysięcy złotych, zostały zaklasyfikowane do innych należności finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy ze względu na to, że taka klasyfikacja najbardziej odzwierciedla charakter tych aktywów finansowych. Pozostała część innych należności finansowych, których główną pozycję stanowią należności z tytułu Podatkowej Grupy Kapitałowej została zaklasyfikowana jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

- **Wprowadzenie nowego modelu utraty wartości opartego o oczekiwane straty kredytowe**

Spółka zidentyfikowała poniższe kategorie aktywów finansowych, w ramach których dokonała weryfikacji wpływu kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* na sprawozdanie finansowe:

- należności od odbiorców oraz
- nabyte obligacje spółek zależnych oraz udzielone pożyczki.

W odniesieniu do należności od odbiorców Spółka wydzieliła portfel kontrahentów strategicznych, co do których oczekuje się, że historyczne dane w zakresie spłacalności (brak istotnych przeterminowań) nie stanowią pełnej informacji w zakresie oczekiwanych strat kredytowych, na jakie narażona może zostać Spółka. Ryzyko niewypłacalności kontrahentów strategicznych zostało ocenione w oparciu o ratingi nadane kontrahentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu scoringowego, odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. W przypadku należności od pozostałych kontrahentów oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwane straty kredytowe dla tej grupy kontrahentów oszacowane zostały z wykorzystaniem macierzy wiekowania należności oraz przypisanych do poszczególnych przedziałów i grup (między innymi należności dochodzone na drodze sądowej, należności od kontrahentów w upadłości) wskaźników procentowych pozwalających na oszacowanie wartości należności od odbiorców, co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

Na podstawie dokonanych analiz łączna wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności od odbiorców, w związku z zastosowaniem MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wzrosła w stosunku do wartości odpisu oszacowanego na dotychczasowych zasadach, co w konsekwencji wpłynęło na zmniejszenie zysków zatrzymanych na dzień 1 stycznia 2018 roku o kwotę 1 575 tysięcy złotych.

W odniesieniu do udzielonych pożyczek i objętych obligacji, Spółka szacuje ryzyko niewypłacalności pożyczkobiorców i emitentów obligacji w oparciu o ratingi nadane kontrahentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu scoringowego, odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Oczekiwana strata kredytowa, zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, kalkulowana jest przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie.

Zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w zakresie oczekiwanych strat kredytowych z tytułu nabytych obligacji i udzielonych pożyczek wycenianych w zamortyzowanym koszcie wpłynęło na zmniejszenie zysków zatrzymanych Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku odpowiednio o 396 593 tysiące złotych i 10 810 tysięcy złotych.

- **Zmiana zasad wyceny zobowiązań w przypadku modyfikacji przepływów wynikających z umowy**

MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wprowadza również zmianę w zakresie zasad wyceny zobowiązań, w przypadku których następuje modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy. Spółka posiada zobowiązania z tytułu kredytów udzielonych przez Europejski Bank Inwestycyjny, w przypadku których następuje taka modyfikacja w formie zmiany stopy oprocentowania w ustalonym terminie. Wdrożenie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w tym zakresie zwiększyło zyski zatrzymane Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku o kwotę 33 055 tysięcy złotych.

- **Rachunkowość zabezpieczeń**

Na dzień 1 stycznia 2018 roku Spółka posiadała instrumenty zabezpieczające zmienność przepływów pieniężnych związanych z wyemitowanymi obligacjami z tytułu ryzyka stopy procentowej. Wspomniane instrumenty IRS objęte są rachunkowością zabezpieczeń.

Analiza ryzyk i korzyści związanych z przyjęciem rozwiązań dotyczących rachunkowości zabezpieczeń wprowadzanych przez MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w kontekście charakterystyki portfela instrumentów finansowych w Spółce wskazała na zasadność dalszego stosowania zasad określonych w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*. Nie oczekuje się, aby zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* w części dotyczącej rachunkowości zabezpieczeń wpłynęło istotnie na sprawozdanie finansowe Spółki w odniesieniu do zawartych transakcji. Spółka na bieżąco monitoruje trwające prace prowadzone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w zakresie przepisów MSSF 9 *Instrumenty finansowe* odnoszących się do obszaru rachunkowości zabezpieczeń, w tym w odniesieniu do daty obligatoryjnego ich zastosowania.

- **Wycena zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji finansowych**

Spółka przeprowadziła analizę wpływu MSSF 9 *Instrumenty finansowe* na wycenę zobowiązań z tytułu udzielonych gwarancji finansowych. W wyniku przeprowadzonej analizy nie zidentyfikowano istotnego wpływu MSSF 9 *Instrumenty finansowe* na wycenę zobowiązań w kwocie odpisu na oczekiwane straty kredytowe.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Data wejścia w życie w UE – okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 lub po tej dacie.

Standard ten określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną*, KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów* oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów.

Najistotniejsze zasady jakie wprowadza MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* obejmują:

- wprowadzanie pięciostopniowego modelu ujmowania przychodów obejmującego kolejno: identyfikację umowy z klientem, identyfikację poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia, określenie ceny transakcyjnej, alokację ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń oraz ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy;
- rozpoznawanie przychodów w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) ciężącego na Spółce zobowiązania do przekazania składnika aktywów. Składnik aktywów jest przekazany, gdy nastąpił transfer kontroli nad nim;
- określenie ceny transakcji na poziomie kwoty wynagrodzenia, do którego jednostka zgodnie ze swoimi oczekiwaniami będzie uprawniona w zamian za przekazane składniki aktywów lub usług z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich.

Nowy standard wymaga ujawniania w sprawozdaniach finansowych znacznie większej ilości informacji o sprzedaży i przychodach, co ma na celu pomóc użytkownikom sprawozdań w zrozumieniu natury, okresu rozpoznania, kwoty oraz ryzyk i niepewności związanych z przychodami i przepływami wynikającymi z umów z klientami. Jednostka zobowiązana jest w szczególności do ujawnienia ilościowej i jakościowej informacji dotyczącej: umów z klientami, kluczowych przyjętych przez jednostkę założeń i szacunków oraz skapitalizowanych kosztów pozyskania i spełnienia umów.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 roku

Spółka zdecydowała się na zastosowanie zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*, tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu jego pierwszego zastosowania. Zgodnie z dopuszczoną przez standard możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych. Dane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną*, KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów* oraz interpretacje związane z ujmowaniem przychodów przed wejściem w życie MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*.

Przeprowadzona została analiza umów z klientami w pięciu krokach, które są niezbędne z punktu widzenia prawidłowego ustalenia przychodów zgodnie z MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* – od identyfikacji umowy (lub ich grup), przez wskazanie pojedynczych zobowiązań i ustalenie cen, przyporządkowanie ich do poszczególnych zobowiązań i rozpoznanie przychodu.

W ramach przeprowadzonej analizy Spółka przeanalizowała zawarte umowy m.in. pod kątem występowania kwoty zmiennej wynagrodzenia, udzielania gwarancji na sprzedane towary, spełniania przez umowy warunku uznania ich za umowy połączone oraz występowania w umowach elementów finansowania.

Na podstawie przeprowadzonej analizy umów z klientami Spółka ocenia, iż wdrożenie standardu MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* nie wpływa na kapitały własne Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku.

W ocenie Zarządu wprowadzenie następujących zmian do standardów oraz interpretacji nie miało istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

Standard/Interpretacja	Data wejścia w życie w UE (okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie)
Zmiany do MSSF 4 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	1 stycznia 2018
Zmiany do MSSF 2 <i>Płatności na bazie akcji: Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji</i>	1 stycznia 2018
Zmiany do MSR 40 <i>Nieruchomości inwestycyjne – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych</i>	1 stycznia 2018
Interpretacja KIMSF 22 <i>Transakcje w walucie obcej oraz wynagrodzenie wypłacane lub otrzymywane z góry</i>	1 stycznia 2018
Zmiany do różnych standardów <i>Poprawki do MSSF (cykl 2014–2016)</i> :	
MSSF 1 <i>Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy</i>	1 stycznia 2018
MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i>	1 stycznia 2018

7.2. Zmiana prezentacyjna

Od dnia 1 stycznia 2018 roku Spółka prezentuje skutki wyceny, tj. aktywo lub zobowiązanie z tytułu dodatniej lub ujemnej wyceny na transakcjach terminowych – pochodnych instrumentach finansowych w szyku rozwartym, wykazując wynik na pojedynczym kontrakcie. Poprzednio Spółka stosowała podejście uproszczone, polegające na ujmowaniu skutków wyceny na kontraktach przy uwzględnieniu strony kontraktu.

Wpływ opisanej powyżej zmiany prezentacyjnej na sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentuje poniższa tabela. Zmiana nie wpłynęła na wynik finansowy Spółki.

	Stan na 31 grudnia 2017 (dane zatwierdzone)	Zmiana prezentacyjna w zakresie instrumentów pochodnych	Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe	27 371 425	259	27 371 684
Instrumenty pochodne	26 445	259	26 704
Aktywa obrotowe	2 901 667	48 023	2 949 690
Instrumenty pochodne	6 971	48 023	54 994
SUMA AKTYWÓW	30 273 092	48 282	30 321 374
PASYWA			
Zobowiązania długoterminowe	9 530 528	259	9 530 787
Instrumenty pochodne	4 958	259	5 217
Zobowiązania krótkoterminowe	3 364 658	48 023	3 412 681
Instrumenty pochodne	9 226	48 023	57 249
SUMA PASYWÓW	30 273 092	48 282	30 321 374

8. Zasady (polityka) rachunkowości oraz istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Istotne zasady rachunkowości przedstawiono w poszczególnych notach niniejszego sprawozdania finansowego.

W procesie stosowania polityki rachunkowości największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany wielkości szacunkowych oraz metodologii dokonywania szacunków, które miałyby wpływ na okres bieżący lub na okresy przyszłe, inne niż opisane w dalszej części niniejszego sprawozdania finansowego.

Pozycje sprawozdania finansowego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań opisano w poszczególnych notach niniejszego sprawozdania finansowego. Najistotniejsze szacunki odnoszą się do odpisów na udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz obligacje i pożyczki wewnątrzgrupowe, o czym szerzej w notach 10, 19 i 22 niniejszego sprawozdania finansowego.

Dodatkowo, Spółka dokonuje istotnych szacunków w zakresie ujmowanych zobowiązań warunkowych, w szczególności w zakresie spraw sądowych, w których Spółka jest stroną. Zobowiązania warunkowe zostały szerzej opisane w notce 40 niniejszego sprawozdania finansowego.

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

9. Informacje dotyczące segmentów działalności

9.1. Segmenty operacyjne

Działalność Spółki jest wykazywana w dwóch segmentach: w segmencie „Sprzedaż” oraz w segmencie „Działalność holdingowa”.

W segmencie „Działalność holdingowa” aktywa segmentu obejmują:

- udziały i akcje w jednostkach zależnych i współzależnych;
- nabyte od jednostek zależnych obligacje;
- należności z tytułu pożyczek udzielonych w ramach usługi cash pool łącznie z lokatą związaną z usługą cash pool;
- należności z tytułu pozostałych pożyczek udzielonych spółkom powiązanym;
- aktywa wynikające z wyceny instrumentów zabezpieczających związanych z wyemitowanymi obligacjami.

W segmencie „Działalność holdingowa” zobowiązania segmentu obejmują:

- obligacje wyemitowane przez Spółkę wraz z zobowiązaniem wynikającym z wyceny instrumentów zabezpieczających związanych z wyemitowanymi obligacjami;
- kredyty otrzymane z Europejskiego Banku Inwestycyjnego przeznaczone na realizację zadań inwestycyjnych w spółkach zależnych;
- zobowiązania z tytułu otrzymanych pożyczek od spółek powiązanych, w tym w ramach usługi cash pool.

W ramach segmentu „Działalność holdingowa” wykazywane są rozrachunki wewnątrzgrupowe związane z rozliczeniami podatku dochodowego spółek należących do Podatkowej Grupy Kapitałowej.

Przychody i koszty finansowe obejmują przychody z tytułu dywidendy oraz przychody i koszty odsetkowe netto uzyskiwane i ponoszone przez Spółkę w związku z funkcjonowaniem w Grupie modelu centralnego finansowania.

Koszty ogólnego zarządu Spółki prezentowane są jako koszty nieprzypisane, gdyż ponoszone są one na rzecz całej Grupy i nie można ich bezpośrednio przyporządkować do segmentu operacyjnego.

Przez EBIT Spółka rozumie zysk/stratę z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami i kosztami finansowymi, tj. zysk (stratę) operacyjną.

Przez EBITDA Spółka rozumie zysk/stratę z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami i kosztami finansowymi powiększony o amortyzację oraz odpisy na aktywa niefinansowe.

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Sprzedaż	Działalność holdingowa	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody				
Przychody ze sprzedaży poza Grupę	1 006 805	–	–	1 006 805
Przychody ze sprzedaży w Grupie	7 603 640	8 197	–	7 611 837
Przychody segmentu ogółem	8 610 445	8 197	–	8 618 642
Zysk/(strata) segmentu	113 178	8 197	–	121 375
Koszty nieprzypisane	–	–	(98 716)	(98 716)
EBIT	113 178	8 197	(98 716)	22 659
Aktualizacja wartości udziałów i akcji	–	(2 469 069)	–	(2 469 069)
Przychody (koszty) finansowe netto	–	729 570	(15 443)	714 127
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	113 178	(1 731 302)	(114 159)	(1 732 283)
Podatek dochodowy	–	–	22 430	22 430
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	113 178	(1 731 302)	(91 729)	(1 709 853)
Aktywa i zobowiązania				
Aktywa segmentu	2 131 713	27 193 114	–	29 324 827
Aktywa nieprzypisane	–	–	188 163	188 163
Aktywa ogółem	2 131 713	27 193 114	188 163	29 512 990
Zobowiązania segmentu	884 862	13 073 580	–	13 958 442
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	294 712	294 712
Zobowiązania ogółem	884 862	13 073 580	294 712	14 253 154
EBIT	113 178	8 197	(98 716)	22 659
Amortyzacja	(4 759)	–	–	(4 759)
Odpisy aktualizujące	131	–	–	131
EBITDA	117 806	8 197	(98 716)	27 287
Pozostałe informacje dotyczące segmentu				
Nakłady inwestycyjne*	7 319	–	–	7 319

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz długoterminowe aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw majątkowych pochodzenia energii.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku (dane przekształcone)

	Sprzedaż	Działalność holdingowa	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody				
Przychody ze sprzedaży poza Grupę	995 252	–	–	995 252
Przychody ze sprzedaży w Grupie	6 762 587	34 186	–	6 796 773
Przychody segmentu ogółem	7 757 839	34 186	–	7 792 025
Zysk/(strata) segmentu	317 353	34 186	–	351 539
Koszty nieprzypisane	–	–	(88 751)	(88 751)
EBIT	317 353	34 186	(88 751)	262 788
Aktualizacja wartości udziałów i akcji	–	(134 372)	–	(134 372)
Przychody (koszty) finansowe netto	–	783 990	7 159	791 149
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	317 353	683 804	(81 592)	919 565
Podatek dochodowy	–	–	(65 214)	(65 214)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	317 353	683 804	(146 806)	854 351
Aktywa i zobowiązania				
Aktywa segmentu	1 796 606	28 423 410	–	30 220 016
Aktywa nieprzypisane	–	–	101 358	101 358
Aktywa ogółem	1 796 606	28 423 410	101 358	30 321 374
Zobowiązania segmentu	591 436	12 124 905	–	12 716 341
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	227 127	227 127
Zobowiązania ogółem	591 436	12 124 905	227 127	12 943 468
EBIT	317 353	34 186	(88 751)	262 788
Amortyzacja	(5 532)	–	–	(5 532)
Odpisy aktualizujące	100	–	–	100
EBITDA	322 785	34 186	(88 751)	268 220
Pozostałe informacje dotyczące segmentu				
Nakłady inwestycyjne*	160	–	–	160

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz długoterminowe aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw majątkowych pochodzenia energii.

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku osiągnięte przychody ze sprzedaży do dwóch głównych klientów, wchodzących w skład Grupy TAURON, stanowiły 68% i 9% łącznych przychodów Spółki w segmencie „Sprzedaż” i wynosiły odpowiednio 5 873 610 tysięcy złotych i 789 451 tysięcy złotych.

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku osiągnięte przychody ze sprzedaży do dwóch głównych klientów, wchodzących w skład Grupy TAURON, stanowiły 67% i 10% łącznych przychodów Spółki w segmencie „Sprzedaż” i wynosiły odpowiednio 5 208 284 tysiące złotych i 799 943 tysięcy złotych.

9.2. Geograficzne obszary działalności

Działalność Spółki w przeważającym zakresie prowadzona jest na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2018 roku oraz dnia 31 grudnia 2017 roku wynosiła odpowiednio 97 502 tysiące złotych i 147 938 tysięcy złotych.

UTRATA WARTOŚCI UDZIAŁÓW I AKCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH

10. Utrata wartości aktywów finansowych

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W odniesieniu do posiadanych przez Spółkę udziałów i akcji w jednostkach zależnych i wspólnych przedsięwzięciach zgodnie z MSR36 *Utrata wartości aktywów* na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że mogła nastąpić utrata wartości, przeprowadzany jest test na utratę wartości. Testowi podlegają udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz pożyczki i obligacje wewnątrzgrupowe, które stanowią główną pozycję aktywów finansowych Spółki. Kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych oraz wartością odzyskiwalną, która stanowi wyższą z wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub wartości użytkowej. Wartość użytkowa kalkulowana jest jako wartość bieżąca oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych z działalności spółek zależnych oraz oszacowana wartość rezydualna zdyskontowana stopą dyskontową stanowiącą średni ważony koszt kapitału.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 30 czerwca 2018 roku, przeprowadzono testy na utratę wartości udziałów i akcji oraz pożyczek i obligacji wewnątrzgrupowych, uwzględniając następujące przesłanki:

- długotrwałe utrzymywanie się kapitalizacji Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej;
- zmiany w zakresie światowych cen surowców, energii oraz uprawnień do emisji gazów cieplarnianych;
- znaczna zmienność cen energii na rynku terminowym i utrzymujące się problemy z brakiem płynności;
- podwyższenie limitów cen energii na hurtowym rynku bieżącym oraz rynku bilansującym;
- działania regulacyjne mające na celu ograniczyć wzrost cen energii dla klientów końcowych;
- utrzymująca się zmienność warunków górniczo-geologicznych;
- niekorzystny układ frontu wydobywczego (krótkie wybiegi ścian) generującego dodatkowe koszty przezbrojeń;
- ograniczona konkurencja na rynku materiałów i usług górniczych skutkująca znacznym wzrostem ich cen;
- wyniki przeprowadzonych aukcji rynku mocy na lata 2021, 2022 i 2023;
- procedowanie zapisów pakietu zimowego, w tym standardu emisyjnego, niekorzystnie wpływającego na możliwość uczestnictwa w rynku mocy jednostek węglowych po 1 lipca 2025 roku;
- utrzymujące się niekorzystne warunki rynkowe z punktu widzenia rentowności energetyki konwencjonalnej;
- wejście w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji;
- wzrost stopy wolnej od ryzyka.

Udziały i akcje oraz pożyczki i obligacje wewnątrzgrupowe stanowią około 92% wartości sumy bilansowej na dzień bilansowy.

Wartość odzyskiwaną stanowi wartość użytkowa. Sposób kalkulacji został opisany poniżej.

Testy zostały przeprowadzone w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych z działalności istotnych spółek na podstawie szczegółowych prognoz do roku 2028 oraz oszacowanej wartości rezydualnej, przy czym dla jednostek wytwórczych i wydobywczych prognozy obejmują cały okres ich funkcjonowania. Wykorzystanie prognoz dłuższych niż 5-letnie wynika w szczególności z długotrwałych procesów inwestycyjnych w branży energetycznej. Założenia makroekonomiczne i sektorowe przyjmowane do prognoz aktualizowane są tak często, jak występują obserwowane na rynku przesłanki do ich zmiany. Prognozy uwzględniają także znane na dzień przeprowadzenia testu zmiany w otoczeniu prawnym.

Kluczowe założenia w zakresie testów przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2018 roku

Przyjęto poziom średniego ważonego kosztu kapitału (WACC) kształtujący się w okresie projekcji między 6,46% – 11,58% w ujęciu nominalnym przed opodatkowaniem przy uwzględnieniu stopy wolnej od ryzyka odpowiadającej rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa (na poziomie 4,04%) oraz premii za ryzyko działalności właściwej dla branży energetycznej (6%). Stopa wzrostu zastosowana do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza szczegółowy okres objęty planowaniem została przyjęta na poziomie 2,5% i odpowiada zakładanej długoterminowej stopie inflacji. Poziom WACC na dzień 31 grudnia 2018 roku nie zmienił się w porównaniu do poziomu na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Kluczowe założenia biznesowe wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanych spółek to:

- Założenia w zakresie cen węgla w najbliższych latach przyjęto na stabilnym poziomie z uwagi na utrzymujące się wysokie ceny surowca na świecie oraz wysokie koszty transportu. Po roku 2023 według instytucji międzynarodowych, w ujęciu długoterminowym węgiel na świecie będzie nieznacznie tanieć wskutek realizacji polityki klimatycznej i odchodzenia kolejnych krajów od spalania tego surowca oraz wzrostu produkcji energii w źródłach OZE. Również prognozy instytucji międzynarodowych wykazują niezmiennie tendencję spadkową cen węgla do 2030 roku. W latach 2021–2040 przyjęto realny spadek cen węgla energetycznego o 12%;
- Przyjęto ścieżkę hurtowych cen energii elektrycznej na lata 2019–2027 z perspektywą do roku 2040, uwzględniającą między innymi wpływ bilansu podaży i popytu na energię elektryczną na rynku, kosztów paliw oraz kosztów zakupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. W stosunku do średniej ceny SPOT w drugiej połowie 2018 roku założono wzrost ceny na rok 2019 o 17%. Do roku 2021 założono spadek cen energii o 4,5% w porównaniu do roku 2019, co wynika między innymi z poprawy bilansu mocy na skutek uruchomień nowych jednostek w Jaworznie i Opolu oraz uruchomienia rynku mocy. Po 2021 roku w okresie do 2027 roku przyjęto wzrost cen o 3,7% w relacji do roku 2021, w latach 2028–2040 przyjęto spadek cen o 7,2% (w cenach stałych) w stosunku do roku 2027;
- Założono utrzymanie mechanizmu operacyjnej rezerwy mocy do końca roku 2020, a więc do momentu wdrożenia Rynku Mocy;
- Uwzględniono wdrożenie mechanizmu Rynku Mocy, zgodnie z przyjętą i notyfikowaną Ustawą o rynku mocy i Regulaminem Rynku Mocy. Założono uruchomienie płatności za moc od roku 2021 i utrzymanie ich do roku 2025 dla istniejących jednostek węglowych nie spełniających kryterium EPS 550. Dla jednostek, które otrzymały lub otrzymają kontrakty wieloletnie do dnia 31 grudnia 2019 roku, a nie spełniają kryterium EPS 550 założono utrzymanie płatności do końca obowiązywania kontraktu;
- Przyjęto limity emisji gazów cieplarnianych dla produkcji ciepła zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów, które skorygowano o poziom działalności, tj. produkcji ciepła;
- Przyjęto wzrostową ścieżkę ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w latach 2019–2027 z perspektywą do roku 2040. Do 2027 roku założono wzrost ceny rynkowej o około 23% w porównaniu do roku 2019 i o około 212% w stosunku do średniej ceny w 2018 roku, w latach 2028–2040 założono nieznaczne ale sukcesywne spadki cen uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w stosunku do 2027 roku (w cenach stałych), łącznie o 10%. Wynika to założonej większej dekarbonizacji gospodarki i spadku popytu na uprawnienia w latach 2030–2040;
- Przyjęto ścieżkę cenową dla świadectw pochodzenia oraz obowiązki umorzenia w kolejnych latach na bazie znowelizowanej ustawy OZE;
- Dla energii zielonej uwzględniono ograniczone okresy wsparcia, zgodnie z założeniami zapisów ustawy o odnawialnych źródłach energii określającej nowe mechanizmy przyznawania wsparcia dla energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach. Okres wsparcia został ograniczony do 15 lat liczonych od momentu wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia;
- Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw obowiązujący system wsparcia kogeneracji będzie rozliczony za rok 2018 do dnia 30 czerwca 2019 roku. Po roku 2019 nie ujęto wsparcia dla produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu w istniejących jednostkach węglowych;
- Założono przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od Wartości Regulacyjnej Aktywów. W roku 2019 ujęto wpływ utraty wyniku w związku z brakiem wprowadzenia taryfy;
- Przyjęto ścieżkę cen detalicznych energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży. W roku 2019 ujęto wpływ zapisów wynikających ze zmiany ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 28 grudnia 2018 roku, która wprowadza regulacje dotyczące cen i stawek opłat zawartych w taryfie i cennikach opłat za energię elektryczną, uwzględniając zmniejszenie stawki podatku akcyzowego;
- Przyjęto wolumeny sprzedaży do klientów końcowych uwzględniające wzrost PKB oraz rosnącą konkurencję na rynku;
- Założono przychód taryfowy przedsiębiorstw ciepłowniczych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie;

- Uwzględniono utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym oraz rozwojowych.

Dodatkowo przeprowadzono test na utratę wartości środków trwałych. W tym celu wykorzystano odpowiednie założenia opisane w zakresie testu na utratę wartości udziałów i akcji.

Przeprowadzone analizy wrażliwości wskazały, że najbardziej istotnym czynnikiem wpływającym na szacunek przepływów pieniężnych istotnych spółek są: prognozowane ceny energii elektrycznej, ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, przyjęte stopy dyskontowe oraz ceny węgla kamiennego.

Wyniki przeprowadzonych testów

Wynik przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2018 roku zgodnie z MSR 36 *Utrata wartości aktywów*, testów na utratę wartości wskazał na utratę bilansowej wartości akcji spółek zależnych w wysokości 1 868 386 tysięcy złotych oraz na odwrócenie odpisu aktualizującego wartość udziałów spółki zależnej w wysokości 402 377 tysięcy złotych.

Wynik przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2018 roku zgodnie z MSR 36 *Utrata wartości aktywów*, testów na utratę wartości wskazał na utratę bilansowej wartości akcji spółek zależnych w wysokości 1 514 271 tysięcy złotych oraz na odwrócenie odpisu aktualizującego wartość udziałów spółki zależnej w wysokości 538 144 tysiące złotych.

Powyższe odpisy aktualizujące obciążą koszty finansowe Spółki i dotyczą następujących spółek:

Spółka	WACC* przyjęty w testach na dzień			Wartość odzyskiwalna na dzień 31 grudnia 2018 roku udziałów i akcji oraz pożyczek i obligacji wewnątrzgrupowych	Kwota (ujętego)/odwróconego odpisu w roku zakończonym 31 grudnia 2018
	31 grudnia 2018	30 czerwca 2018 (niebadane)	31 grudnia 2017		
TAURON Wytwarzanie S.A.	8,59%	8,36%	8,39%	426 915	(2 287 830)
TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	9,60%	9,51%	8,78%	1 914 172	940 521
TAURON Wydobycie S.A.	11,58%	10,95%	10,20%	548 316	(1 094 827)

* Poziom średniego ważonego kosztu kapitału (WACC) w ujęciu nominalnym przed opodatkowaniem.

Konieczność dokonania odpisu akcji spółki zależnej TAURON Wydobycie S.A. w roku 2018 wynikała głównie z następujących okoliczności:

- wysoka zmienność warunków górnictwo-geologicznych w kopalniach należących do Grupy TAURON;
- niekorzystny układ frontu wydobywczego (krótkie wybiegi ścian), co generuje dodatkowe koszty przezbrojeń;
- ograniczona konkurencja na rynku materiałów i usług górniczych skutkująca znaczącym wzrostem ich cen.

Konieczność dokonania odpisu akcji spółki zależnej TAURON Wytwarzanie S.A. w roku 2018 wynikała głównie z następujących okoliczności:

- rozstrzygnięcie trzech pierwszych aukcji Rynku Mocy na lata dostaw od 2021 do 2023;
- uwzględnienie zapisów projektowanego rozporządzenia w sprawie wewnętrznego rynku energii (Energy Regulation), które na poziomie UE wyłącza po 1 lipca 2025 roku z korzystania z mechanizmów mocowych jednostki emitujące więcej niż 550kgCO₂/MWh lub średniorocznie więcej niż 350kgCO₂/kW mocy zainstalowanej;
- wzrost kosztów uprawnień do emisji gazów cieplarnianych.

Możliwość odwrócenia odpisu udziałów spółki zależnej TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. w roku 2018 roku wynikała głównie z następujących okoliczności:

- zmiana regulacji w zakresie OZE (dotyczące sposobu wyznaczania opłaty zastępczej oraz opodatkowania farm wiatrowych) mające pozytywny wpływ na wyniki finansowe generowane przez aktywa oparte na odnawialnych źródłach energii;
- fundamentalna zmiana czynników rynkowych związanych z wytwarzaniem energii z OZE, a tym samym wzrost konkurencyjności w stosunku do generacji konwencjonalnej.

Przeprowadzono również test na utratę wartości pożyczek udzielonych Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A., którego wyniki wskazały na brak konieczności dokonania odpisu przy przyjęciu założeń spójnych z testami na utratę wartości akcji i udziałów.

Zmianę stanu odpisów aktualizujących udziały i akcje w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku prezentuje poniższa tabela.

Spółka	Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2018	Kwota ujętego odpisu w roku zakończonym 31 grudnia 2018	Kwota odwróconego odpisu w roku zakończonym 31 grudnia 2018	Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2018	Wartość bilansowa udziałów i akcji po uwzględnieniu odpisu na dzień 31 grudnia 2018
TAURON Wytwarzanie S.A.	(5 347 296)	(2 287 830)	–	(7 635 126)	230 575
TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	(1 125 693)	–	940 521	(185 172)	1 754 593
TAURON Wydobywanie S.A.	(147 870)	(1 094 827)	–	(1 242 697)	99 058

Poza odpisami udziałów i akcji spółek zależnych ujętymi przez Spółkę w wyniku testów na utratę wartości opisanych powyżej, w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku został utworzony odpis aktualizujący udziały w spółce zależnej Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. w wysokości 6 000 tysięcy złotych oraz w spółce zależnej TAURON Sweden Energy AB (publ) w wysokości 20 933 tysiące złotych.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

11. Przychody ze sprzedaży

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

Przychody są ujmowane w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego towaru, produktu, materiału (tj. składnika aktywów) lub wykonania usługi klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów, zaś w przypadku sprzedaży energii elektrycznej oraz paliwa gazowego za moment sprzedaży przyjmuje się dostarczenie energii do odbiorcy.

Przychody należy wycenić w wartości jaką Spółka spodziewa się otrzymać, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy i inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty.

Spółka wprowadziła pięciostopniowy model ujmowania przychodów obejmujący kolejno: identyfikację umowy z klientem, identyfikację poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczenia, określenie ceny transakcyjnej, alokację ceny transakcyjnej do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń oraz ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy.

W przypadku towarów i materiałów przychód rozpoznaje się, gdy Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli.

Do przychodów zalicza się kwoty, które Spółka spodziewa się otrzymać za sprzedane: energię elektryczną, paliwo gazowe, uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych i inne produkty po skorygowaniu o udzielone rabaty, upusty oraz o podatek akcyzowy.

W przychodach ze sprzedaży towarów ujmuje się łączny dodatni wynik z tytułu transakcji dotyczących praw do emisji gazów cieplarnianych zawieranych w ramach portfela tradingowego, tj. z przeznaczeniem do sprzedaży i realizacji w krótkim terminie zysku wynikającego ze zmienności cen rynkowych, w tym z tytułu obrotu uprawnieniami do emisji, wyceny do wartości godziwej zapasów oraz z tytułu wyceny i rozliczania pochodnych towarowych instrumentów finansowych na uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych.

W przychody ze sprzedaży towarów odnoszony jest również zysk z tytułu zmiany wyceny oraz realizacji pochodnych towarowych instrumentów finansowych objętych zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, dotyczących zakupu i sprzedaży pozostałych towarów.

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy i inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i materiałów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

W przychodach ze sprzedaży towarów ujmuje się łączny dodatni wynik z tytułu transakcji dotyczących praw do emisji gazów cieplarnianych zawieranych w ramach portfela tradingowego, tj. z przeznaczeniem do sprzedaży i realizacji w krótkim terminie zysku wynikającego ze zmienności cen rynkowych, w tym z tytułu obrotu uprawnieniami do emisji, wyceny do wartości godziwej zapasów oraz z tytułu wyceny i rozliczania pochodnych towarowych instrumentów finansowych na uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych.

Zysk z tytułu zmiany wyceny oraz realizacji pochodnych towarowych instrumentów finansowych objętych zakresem MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, dotyczących zakupu i sprzedaży pozostałych towarów odnoszony jest w przychody ze sprzedaży towarów.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów bez wyłączenia akcyzy	8 506 398	7 667 345
Podatek akcyzowy	–	(2 630)
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	8 506 398	7 664 715
Energia elektryczna	7 555 021	7 117 988
Gaz	277 887	190 507
Uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych	666 306	336 566
Prawa majątkowe pochodzenia energii	1 586	14 939
Pozostałe	5 598	4 715
Przychody ze sprzedaży usług	112 244	127 310
Usługi handlowe	67 014	52 711
Zarządzanie udziałami	8 197	34 186
Pozostałe	37 033	40 413
Razem	8 618 642	7 792 025

TAURON Polska Energia S.A. działa jako agent, który odpowiada za koordynowanie i nadzór nad działaniami w zakresie zakupu, dostaw i transportu paliw. Spółka kupuje węgiel od jednostek spoza Grupy TAURON (w pierwszym półroczu 2017 roku również od jednostek z Grupy), natomiast sprzedaż następuje do spółek powiązanych. Spółka rozpoznaje przychód z tytułu usługi pośrednictwa – organizacji dostaw.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wartość surowców zakupionych, a następnie odsprzedanych w wyniku powyższych transakcji wynosiła 1 097 640 tysięcy złotych. Z tytułu usługi pośrednictwa Spółka rozpoznała przychód w wysokości 33 271 tysięcy złotych.

12. Koszty według rodzaju

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Spółka prezentuje koszty w układzie funkcjonalnym (kalkulacyjnym).

Do kosztów tych zalicza się:

- koszt sprzedanych towarów, materiałów i usług poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, w tym utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych, należności oraz zapasów,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane odrębnie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów).

W kosztach sprzedanych towarów ujmuje się łączny ujemny wynik z tytułu transakcji dotyczących praw do emisji gazów cieplarnianych zawieranych w ramach portfela tradingowego, tj. z przeznaczeniem do sprzedaży i realizacji w krótkim terminie zysku wynikającego ze zmienności cen rynkowych, w tym z tytułu obrotu uprawnieniami do emisji, wyceny do wartości godziwej zapasów oraz z tytułu wyceny i rozliczania pochodnych towarowych instrumentów finansowych na uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych.

W koszt sprzedanych towarów odnoszona jest również strata z tytułu zmiany wyceny oraz realizacji pochodnych towarowych instrumentów finansowych objętych zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, dotyczących zakupu i sprzedaży pozostałych towarów.

Koszty, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Spółkę, wpływają na zysk lub stratę za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Spółkę, wpływają na zysk lub stratę w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Amortyzacja środków trwałych i aktywów niematerialnych	(4 759)	(5 532)
Zużycie materiałów i energii	(1 481)	(1 311)
Usługi obce	(51 201)	(49 277)
Podatki i opłaty	(4 586)	(4 375)
Koszty świadczeń pracowniczych	(92 935)	(87 068)
Koszty reklamy	(28 910)	(22 207)
Pozostałe koszty rodzajowe	(1 896)	(1 849)
Razem koszty według rodzaju	(185 768)	(171 619)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	55	-
Koszty sprzedaży	20 692	23 309
Koszty ogólnego zarządu	98 716	88 751
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(8 406 343)	(7 355 148)
Koszt sprzedanych towarów, materiałów i usług	(8 472 648)	(7 414 707)

Wzrost wartości sprzedanych towarów i materiałów w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, w stosunku do okresu porównywalnego, ma głównie związek ze wzrostem w bieżącym okresie sprawozdawczym cen energii elektrycznej oraz z ujęciem w okresie porównywalnym skutków rozwiązania rezerw na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem w kwocie netto 201 174 tysiące złotych, co zostało opisane szerzej w nocie 31 niniejszego sprawozdania finansowego.

13. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Wynagrodzenia	(74 004)	(70 026)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(10 481)	(9 662)
Nagrody jubileuszowe	–	(247)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(545)	(520)
Koszty pracowniczych programów emerytalnych	(2 712)	(2 475)
Koszty świadczeń po okresie zatrudnienia – rezerwy aktuarialne	(635)	(606)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(4 558)	(3 532)
Razem	(92 935)	(87 068)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(27 580)	(22 741)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	(55)	–
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(6 890)	(7 640)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(58 410)	(56 687)

14. Przychody i koszty finansowe

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek, w tym głównie dywidendy;
- odsetek;
- zbycia/likwidacji aktywów finansowych;
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej, których skutki ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny oraz pochodnych towarowych instrumentów finansowych objętych zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, z których zyski/straty z tytułu zmiany wyceny i realizacji prezentowane są w działalności operacyjnej, w której ujmowane są wyniki na powiązanych z nimi obrocie towarami;
- kosztów odsetek dla wyceny świadczeń pracowniczych zgodnie z MSR 19 *Świadczenia pracownicze*;
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta);
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego;
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
EUR	4,3000	4,1709
USD	3,7597	3,4813
CZK	0,1673	0,1632

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody i koszty z tytułu instrumentów finansowych	(1 755 041)	659 477
Przychody z tytułu dywidendy	819 437	560 832
Przychody odsetkowe od obligacji i pożyczek	327 447	456 426
Pozostałe przychody odsetkowe	5 774	19 539
Nadwyżka (utworzenia)/rozwiązania odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji	(2 469 069)	(134 372)
Koszty odsetkowe	(298 602)	(334 638)
Prowizje związane z finansowaniem zewnętrznym	(22 993)	(19 068)
Różnice kursowe	(118 143)	127 476
Wynik na instrumentach pochodnych	(4 052)	(18 042)
Aktualizacja wartości obligacji i pożyczek	15 493	-
Pozostałe	(10 333)	1 324
Pozostałe przychody i koszty finansowe	99	(2 700)
Odsetki z tytułu dyskonta (pozostałe rezerwy)	-	(2 330)
Pozostałe	99	(370)
Razem, w tym w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:	(1 754 942)	656 777
Przychody z tytułu dywidendy	819 437	560 832
Przychody odsetkowe od obligacji i pożyczek	327 447	456 426
Koszty odsetkowe od zadłużenia	(298 602)	(334 638)
Aktualizacja wartości udziałów, akcji	(2 469 069)	(134 372)
Aktualizacja wartości obligacji i pożyczek	15 493	-
Pozostałe przychody i koszty finansowe	(149 648)	108 529

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wystąpiła nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi w wysokości 118 143 tysiące złotych. Ujemne różnice kursowe dotyczą w głównej mierze różnic kursowych związanych z zobowiązaniami Spółki z tytułu zadłużenia w EUR, tj. otrzymanej od spółki zależnej pożyczki, obligacji podporządkowanych oraz euroobligacji. Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi z tego tytułu wyniosła 113 013 tysięcy złotych. W okresie porównywalnym wystąpiła nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wystąpiła nadwyżka utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji w wysokości 2 469 069 tysięcy złotych, co związane jest w głównej mierze z ujęciem odpisów aktualizujących wartość akcji: TAURON Wydobywanie S.A. w kwocie 1 094 827 tysięcy złotych i TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 2 287 830 tysięcy złotych oraz odwróceniem odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. w kwocie 940 521 tysięcy złotych w wyniku testów na utratę wartości aktywów przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2018 roku oraz 31 grudnia 2018 roku, o czym szerzej w nocie 10 niniejszego sprawozdania finansowego.

15. Podatek dochodowy

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Podatek bieżący

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz z uwzględnieniem wspólnego rozliczenia Podatkowej Grupy Kapitałowej, do której należy Spółka, oraz ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe.

Podatek odroczony

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Spółka ujmuje zobowiązanie i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Spółka obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego od ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostki zależne Spółka ujmuje tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą, tj. pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym, jest ujmowany odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, gdy posiada możliwość do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku oraz gdy aktywo i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego dotyczą tego samego organu podatkowego.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy realizowalność oraz weryfikuje nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

15.1. Obciążenia podatkowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Główne składniki obciążenia podatkowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bieżący podatek dochodowy	(59 908)	(66 160)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(53 127)	(66 429)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(6 781)	269
Odroczony podatek dochodowy	82 338	946
Podatek dochodowy wykazywany w wyniku finansowym	22 430	(65 214)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	4 613	1 574

15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(1 732 283)	919 565
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	329 134	(174 717)
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(6 781)	269
Podatek wynikający z kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów	(647 305)	(66 366)
Odpis aktualizujący wartość udziałów, akcji i pożyczek spółek zależnych	(647 822)	(62 136)
Utworzenie rezerw niepodatkowych	(798)	(798)
Pozostałe	1 315	(3 432)
Podatek wynikający z przychodów nie będących podstawą opodatkowania	342 152	154 377
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość udziałów i akcji spółek zależnych	178 699	36 605
Dywidendy	155 693	106 558
Rozwiązanie rezerw niepodatkowych	–	10 419
Pozostałe	7 760	795
Rozliczenie Podatkowej Grupy Kapitałowej	4 851	21 223
Pozostałe	379	–
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej: 1,3% (2017: -7,1%)	22 430	(65 214)
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w wyniku finansowym	22 430	(65 214)

15.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	41 547	38 969
od wyceny instrumentów zabezpieczających	794	5 412
pozostałe	5 849	4 812
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	48 190	49 193
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	76 519	258
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych	60 110	13 299
z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodów i kosztów sprzedaży towarów i usług	53 580	1 970
od rezerw bilansowych i rozliczeń międzyokresowych	3 199	2 930
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	2 666	821
pozostałe	296	72
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	196 370	19 350
Aktywa/(Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	148 180	(29 843)
Aktywa/(Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego ujmowane z wynikiem finansowym	57 935	(24 403)
Aktywa/(Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego ujmowane z pozostałymi całkowitymi dochodami	(827)	(5 440)
Aktywa/(Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego ujmowane z zyskami zatrzymanymi	91 072	-

Aktywa z tytułu podatku odroczonego od ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostki zależne Spółka ujmuje tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Spółka ocenia, iż ujemne różnice przejściowe związane z ujęciem odpisów aktualizujących wartość udziałów i akcji w spółkach zależnych w kwocie 9 144 984 tysiące złotych nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości z uwagi na brak zamiaru sprzedaży powyższych inwestycji i w związku z powyższym nie tworzy od nich aktywa na podatek odroczonego.

W związku z prognozowanymi zyskami podatkowymi w latach kolejnych dla Podatkowej Grupy Kapitałowej („PGK”), do której należy Spółka, w sprawozdaniu finansowym aktywo z tytułu podatku odroczonego od wszystkich ujemnych różnic przejściowych poza opisanymi powyżej zostało rozpoznane w pełnej wysokości.

Wzrost aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych związany jest w głównej mierze z ujęciem na dzień 31 grudnia 2018 roku, zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, odpisu aktualizującego wartość posiadanych obligacji, udzielonych pożyczek i należności z tytułu umowy cash pool w łącznej kwocie 72 263 tysiące złotych.

15.4. Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 30 października 2017 roku zarejestrowana została umowa Podatkowej Grupy Kapitałowej na lata 2018–2020. Na podstawie poprzedniej umowy PGK była zarejestrowana na okres trzech lat podatkowych 2015–2017.

Główne spółki tworzące Podatkową Grupę Kapitałową od dnia 1 stycznia 2018 roku: TAURON Polska Energia S.A., TAURON Wytwarzanie S.A., TAURON Dystrybucja S.A., TAURON Ciepło Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., TAURON Wydobycie S.A. i Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Podatkowa Grupa Kapitałowa posiadała należność z tytułu podatku dochodowego w kwocie 13 921 tysięcy złotych. Cała kwota należności dotyczy roku 2018 i stanowi nadwyżkę zaliczek zapłaconych w kwocie 342 734 tysiące złotych nad obciążeniem podatkowym PGK w kwocie 328 813 tysięcy złotych.

Równocześnie, z uwagi na rozliczenia Spółki jako Spółki Reprezentującej ze spółkami zależnymi należącymi do Podatkowej Grupy Kapitałowej, Spółka posiadała zobowiązanie wobec tych spółek zależnych z tytułu nadpłaty podatku w wysokości 90 490 tysięcy złotych, które zostało zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako „Pozostałe zobowiązania finansowe”, oraz należność od spółek zależnych tworzących Podatkową Grupę Kapitałową z tytułu niedopłaty podatku w wysokości 54 458 tysięcy złotych, które zostało zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe”.

16. Zysk (strata) przypadająca na jedną akcję

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zysk (strata) netto na akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku (straty) netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk (strata) na jedną akcję (w złotych)	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Podstawowy i rozwodniony z zysku (straty) za rok obrotowy	(0,98)	0,49

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku (straty) oraz liczby akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku (straty) na jedną akcję zaprezentowanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk (strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy	(1 709 853)	854 351
Liczba akcji zwykłych	1 752 549 394	1 752 549 394

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

17. Nieruchomości inwestycyjne

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Spółka posiada nieruchomość inwestycyjną, z której uzyskuje przychody w postaci czynszów. Jest to nieruchomość wynajmowana spółce zależnej. Nieruchomości inwestycyjne w momencie początkowego ujęcia wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia uwzględniających koszty przeprowadzonej transakcji. Po początkowym ujęciu, Spółka wycenia wszystkie posiadane nieruchomości inwestycyjne zgodnie z modelem opartym na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia opisanym w MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe*. Oznacza to, że Spółka amortyzuje nieruchomość w sposób systematyczny przez okres jej użytkowania.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
WARTOŚĆ BRUTTO		
Bilans otwarcia	36 169	36 169
Zakup	3 926	–
Bilans zamknięcia	40 095	36 169
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)		
Bilans otwarcia	(14 468)	(10 851)
Amortyzacja za okres	(3 617)	(3 617)
Bilans zamknięcia	(18 085)	(14 468)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	21 701	25 318
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU, w tym:	22 010	21 701
Budynki	18 084	21 701
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	3 926	–

Nieruchomość inwestycyjną stanowią prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz budynki zlokalizowane w Katowicach Szopienicach przy ul. Lwowskiej 23. W dniu 17 kwietnia 2018 roku Zarząd Spółki, wykonując zobowiązania Spółki wynikające z podpisanej w 2008 roku przedwstępnej umowy sprzedaży, postanowił o nabyciu przez Spółkę od PKO Leasing S.A. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych zlokalizowanych w Katowicach Szopienicach przy ul. Lwowskiej 23 wraz z prawem własności posadowionych na nich budynków. Po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej w dniu 30 maja 2018 roku zawarta została pomiędzy Spółką a PKO Leasing S.A. umowa sprzedaży, na podstawie której Spółka nabyła powyższą nieruchomość inwestycyjną.

Spółka szacuje, iż wartość godziwa nieruchomości na dzień bilansowy wynosi 28 626 tysięcy złotych.

18. Udziały i akcje

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Udziały i akcje w jednostkach zależnych

Udziały i akcje w jednostkach zależnych wykazywane są według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Konieczność dokonania odpisu z tytułu utraty wartości ocenia się zgodnie z MSR 36 *Utrata wartości aktywów*, poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot: wartością godziwą pomniejszoną o koszty zbycia i wartością użytkową.

Udziały w jednostkach współzależnych

Spółka ujmuje udział we wspólnym przedsięwzięciu w cenie nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

Spółka ocenia na każdy dzień bilansowy czy istnieją obiektywne przesłanki mogące wskazywać na utratę wartości pozycji Udziały i akcje. W przypadku wystąpienia istotnych przesłanek Spółka jest zobowiązana do przeprowadzenia testów na utratę wartości udziałów i akcji oraz do ujęcia lub odwrócenia wcześniej ujętego odpisu aktualizującego.

Zgodnie z wymogami MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Spółka dokonuje odpowiedniej klasyfikacji i wyceny do wartości godziwej udziałów i akcji w jednostkach innych niż zależne i współzależne, o czym szerzej w nocie 7 niniejszego sprawozdania finansowego.

Zmiana stanu udziałów i akcji, rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Spółka	Wartość brutto			Odpisy aktualizujące			Wartość netto	
		Bilans otwarcia po przekształceniu	(Zmniejszenia) Zwiększenia	Bilans zamknięcia	Bilans otwarcia	Zmniejszenia (Zwiększenia)	Bilans zamknięcia	Bilans otwarcia po przekształceniu	Bilans zamknięcia
1	TAURON Wydobycie S.A.	1 001 755	340 000	1 341 755	(147 870)	(1 094 827)	(1 242 697)	853 885	99 058
2	TAURON Wytwarzanie S.A.	7 085 701	780 000	7 865 701	(5 347 296)	(2 287 830)	(7 635 126)	1 738 405	230 575
3	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	1 928 043	–	1 928 043	–	–	–	1 928 043	1 928 043
4	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	1 939 765	–	1 939 765	(1 125 693)	940 521	(185 172)	814 072	1 754 593
5	Marselwind Sp. z o.o.	307	–	307	–	–	–	307	307
6	TAURON Serwis Sp. z o.o.	1 268	–	1 268	–	–	–	1 268	1 268
7	Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.	3 551 026	1 060 000	4 611 026	–	–	–	3 551 026	4 611 026
8	TAURON Dystrybucja S.A.	10 511 628	–	10 511 628	–	–	–	10 511 628	10 511 628
9	TAURON Dystrybucja Serwis S.A.	201 045	439 317	640 362	–	–	–	201 045	640 362
10	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	613 505	–	613 505	–	–	–	613 505	613 505
11	TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	129 823	–	129 823	–	–	–	129 823	129 823
12	TAURON Czech Energy s.r.o.	4 223	–	4 223	–	–	–	4 223	4 223
13	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.	41 178	–	41 178	–	–	–	41 178	41 178
14	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.	55 056	6 000	61 056	(55 056)	(6 000)	(61 056)	–	–
15	TAURON Sweden Energy AB (publ)	28 382	–	28 382	–	(20 933)	(20 933)	28 382	7 449
16	Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o. ¹	1 269	–	1 269	–	–	–	1 269	1 269
17	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	39 831	–	39 831	–	–	–	39 831	39 831
18	TAMEH HOLDING Sp. z o.o.	415 852	–	415 852	–	–	–	415 852	415 852
19	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	12 651	6 000	18 651	–	–	–	12 651	18 651
20	Magenta Grupa TAURON Sp. z o.o.	9 500	–	9 500	–	–	–	9 500	9 500
21	ElectroMobility Poland S.A.	2 500	15 000	17 500	–	–	–	2 500	17 500
22	Pozostałe	391	24	415	–	–	–	391	415
	Razem	27 574 699	2 646 341	30 221 040	(6 675 915)	(2 469 069)	(9 144 984)	20 898 784	21 076 056

¹ W dniu 8 października 2018 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z dotychczasowej Biomasa Grupa TAURON Sp. z o.o. na Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o.

Bilans otwarcia po przekształceniu zawiera korektę wartości udziałów w spółce PGE EJ 1 Sp. z o.o. w związku z zastosowaniem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, o czym szerzej w nocie 7.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

Zmiany stanu inwestycji długoterminowych, które miały miejsce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wynikały głównie z następujących transakcji:

- Podwyższenie kapitału zakładowego spółki ElectroMobility Poland S.A.

W dniu 3 stycznia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 20 000 tysięcy złotych poprzez zwiększenie wartości nominalnej akcji. Wartość nominalna akcji posiadanych przez Spółkę została zwiększona z 2 500 tysięcy złotych do 7 500 tysięcy złotych, w zamian za wkład pieniężny o wartości 5 000 tysięcy złotych. W dniu 23 kwietnia 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki ElectroMobility Poland S.A.

W dniu 4 października 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 40 000 tysięcy złotych poprzez podwyższenie dotychczasowej wartości nominalnej akcji. Wartość nominalna akcji posiadanych przez Spółkę została zwiększona z 7 500 tysięcy złotych do 17 500 tysięcy złotych, w zamian za wkład pieniężny o wartości 10 000 tysięcy złotych. W dniu 24 października 2018 roku Spółka przekazała środki na podwyższenie kapitału. Po dniu bilansowym, w dniu 7 stycznia 2019 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki ElectroMobility Poland S.A.

- Dopłaty do kapitału Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

W dniu 1 marca 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. podjęło uchwałę o wniesieniu dopłat do kapitałów spółki w kwocie 6 000 tysięcy złotych. Celem wniesienia dopłat jest zapewnienie możliwości finansowania działalności spółki. Środki pieniężne w ramach dopłat zostały wniesione przez Spółkę w dniu 7 marca 2018 roku.

- Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 29 marca 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 500 tysięcy złotych poprzez utworzenie 70 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 złotych każdy. Objęcie nowych udziałów przez Spółkę nastąpiło po cenie 5 000 złotych za każdy udział, tj. za łączną kwotę 350 000 tysięcy złotych. W dniu 27 kwietnia 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 11 października 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 500 tysięcy złotych poprzez utworzenie 70 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 złotych każdy. Wszystkie udziały zostały objęte przez Spółkę za cenę 5 000 złotych za każdy udział, tj. za łączną kwotę 350 000 tysięcy złotych. W dniu 23 października 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 18 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 600 tysięcy złotych poprzez utworzenie 72 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 złotych każdy, tj. o łącznej wartości nominalnej 3 600 tysięcy złotych. Wszystkie udziały zostały objęte przez Spółkę za cenę 5 000 złotych za każdy udział, tj. za łączną kwotę 360 000 tysięcy złotych. W dniu 31 grudnia 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 20 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki. Nowoutworzone udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki objął Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych. Po dniu bilansowym, w dniu 15 stycznia 2019 roku podwyższenie kapitału spółki zostało zarejestrowane, o czym szerzej w nocie 48 niniejszego sprawozdania finansowego.

- Podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Wydobycie S.A.

W dniu 26 kwietnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki TAURON Wydobycie S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 3 400 tysięcy złotych poprzez emisję 340 000 nowych akcji o wartości nominalnej 10 złotych każda. Wartość nominalna akcji posiadanych przez Spółkę została zwiększona z 357 111 tysięcy złotych do 360 511 tysięcy złotych. Objęcie nowych akcji przez Spółkę nastąpiło po cenie 1 tysiąc złotych za każdą akcję, tj. za łączną kwotę 340 000 tysięcy złotych. W dniu 25 maja 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Wydobycie S.A.

- Podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Dystrybucja Serwis S.A.

W dniu 18 czerwca 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników spółki TAURON Dystrybucja Serwis S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 4 393 tysiące złotych poprzez emisję 4 393 170 nowych akcji o wartości nominalnej 1 złotych każda. Wartość nominalna akcji posiadanych przez Spółkę została zwiększona z 5 101 tysięcy złotych do 9 494 tysiące złotych. Objęcie nowych akcji przez Spółkę nastąpiło po cenie 100 złotych za każdą akcję, tj. za łączną kwotę 439 317 tysięcy złotych. W dniu 22 sierpnia 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Dystrybucja Serwis S.A.

- Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o.

W dniu 9 sierpnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki o kwotę 60 000 tysięcy złotych poprzez utworzenie 425 530 nowych udziałów o wartości nominalnej 141 złotych każdy. Wszystkie nowe udziały zostały objęte i opłacone przez wspólników spółki proporcjonalnie do wniesionych udziałów. Wartość nominalna udziałów posiadanych przez Spółkę została zwiększona z 31 086 tysięcy złotych do 37 086 tysięcy złotych, w zamian za wkład pieniężny o wartości 6 000 tysięcy złotych. W dniu 11 września 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o.

- Podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Wytwarzanie S.A.

W dniu 9 sierpnia 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki TAURON Wytwarzanie S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 7 800 tysięcy złotych poprzez emisję 780 000 nowych akcji o wartości nominalnej 10 złotych każda. Wartość nominalna akcji posiadanych przez Spółkę została zwiększona z 1 494 459 tysięcy złotych do 1 502 259 tysięcy złotych. Objęcie nowych akcji przez Spółkę nastąpiło po cenie 1 tysiąc złotych za każdą akcję, tj. za łączną kwotę 780 000 tysięcy złotych. W dniu 19 października 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Wytwarzanie S.A.

W wyniku powyższych transakcji udział Spółki w kapitale i organie stanowiącym poszczególnych jednostek nie uległ zmianie, za wyjątkiem udziału w spółce zależnej Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. (zmniejszenie z 100% do 97,89%).

Odpisy aktualizujące udziały i akcje

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka ujęła utworzenie i odwrócenie odpisów aktualizujących udziały i akcje w spółkach zależnych o łącznej wartości 2 469 069 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 10 niniejszego sprawozdania finansowego.

Zmiana stanu udziałów i akcji, rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

Lp.	Spółka	Wartość brutto			Odpisy aktualizujące			Wartość netto	
		Bilans otwarcia	(Zmniejszenia) Zwiększenia	Bilans zamknięcia	Bilans otwarcia	Zmniejszenia (Zwiększenia)	Bilans zamknięcia	Bilans otwarcia	Bilans zamknięcia
1	TAURON Wydobycie S.A.	841 755	160 000	1 001 755	-	(147 870)	(147 870)	841 755	853 885
2	TAURON Wytwarzanie S.A.	7 236 727	(151 026)	7 085 701	(5 403 825)	56 529	(5 347 296)	1 832 902	1 738 405
3	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	1 328 043	600 000	1 928 043	-	-	-	1 328 043	1 928 043
4	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	939 765	1 000 000	1 939 765	(939 765)	(185 928)	(1 125 693)	-	814 072
5	Marselwind Sp. z o.o.	107	200	307	-	-	-	107	307
6	TAURON Serwis Sp. z o.o.	1 268	-	1 268	-	-	-	1 268	1 268
7	Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.	-	3 551 026	3 551 026	-	-	-	-	3 551 026
8	TAURON Dystrybucja S.A.	9 511 628	1 000 000	10 511 628	-	-	-	9 511 628	10 511 628
9	TAURON Dystrybucja Serwis S.A.	-	201 045	201 045	-	-	-	-	201 045
10	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	613 505	-	613 505	-	-	-	613 505	613 505
11	TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	129 823	-	129 823	-	-	-	129 823	129 823
12	TAURON Czech Energy s.r.o.	4 223	-	4 223	-	-	-	4 223	4 223
13	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.	41 178	-	41 178	-	-	-	41 178	41 178
14	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.	55 056	-	55 056	-	(55 056)	(55 056)	55 056	-
15	TAURON Sweden Energy AB (publ)	28 382	-	28 382	-	-	-	28 382	28 382
16	Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o. ¹	1 269	-	1 269	-	-	-	1 269	1 269
17	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	39 831	-	39 831	-	-	-	39 831	39 831
18	TAMEH HOLDING Sp. z o.o.	415 852	-	415 852	-	-	-	415 852	415 852
19	PGE EJ 1 Sp. z o.o.	26 546	-	26 546	-	-	-	26 546	26 546
20	Magenta Grupa TAURON Sp. z o.o.	500	9 000	9 500	-	-	-	500	9 500
21	ElectroMobility Poland S.A.	2 500	-	2 500	-	-	-	2 500	2 500
22	Pozostałe	50	341	391	-	-	-	50	391
Razem		21 218 008	6 370 586	27 588 594	(6 343 590)	(332 325)	(6 675 915)	14 874 418	20 912 679

¹ W dniu 8 października 2018 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z dotychczasowej Biomasa Grupa TAURON Sp. z o.o. na Bioeko Grupa TAURON Sp. z o.o.

19. Obligacje

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach funkcjonowania centralnego modelu finansowania Spółka nabywa obligacje emitowane przez spółki Grupy TAURON. Obligacje te dla sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2017 klasyfikowane są do kategorii pożyczek i należności, tzn. aktywów finansowych o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach. W związku z zastosowaniem MSSF 9 *Instrumenty finansowe* po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku obligacje klasyfikowane są do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie.

Obligacje o terminie wymagalności nie przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zaliczane są do aktywów obrotowych, a obligacje o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego do aktywów trwałych, przy czym o klasyfikacji decyduje nie tylko termin wykupu, ale również intencja Spółki odnośnie rolowania.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

Obligacje wewnętrzne o terminie wykupu poniżej jednego roku, wobec których planowane jest rolowanie, klasyfikowane są jako instrumenty długoterminowe. Taka klasyfikacja odzwierciedla charakter finansowania będącego częścią programu emisji obligacji wewnętrznych, w ramach którego odbywa się zarządzanie środkami pieniężnymi o horyzoncie średnio i długoterminowym.

Zgodnie z wymogami MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Spółka szacuje wielkość odpisów aktualizujących wartość obligacji wewnątrzgrupowych, o czym szerzej w nocy 7 niniejszego sprawozdania finansowego.

W ramach funkcjonowania centralnego modelu finansowania TAURON Polska Energia S.A. nabywa obligacje emitowane przez spółki Grupy TAURON.

Stan obligacji na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku, z podziałem na poszczególne spółki, które wyemitowały obligacje, prezentuje tabela poniżej.

Spółka	Stan na 31 grudnia 2018				Stan na 31 grudnia 2017		
	Wartość nominalna nabytych obligacji	Naliczone odsetki	Odpis aktualizujący	Razem	Wartość nominalna nabytych obligacji	Naliczone odsetki	Razem
TAURON Wytwarzanie S.A.	200 000	262	(3 829)	196 433	1 064 920	10 689	1 075 609
TAURON Dystrybucja S.A.	3 300 000	60 026	(10 241)	3 349 785	3 770 000	62 326	3 832 326
TAURON Ciepło Sp. z o.o.	1 075 000	15 169	(8 931)	1 081 238	1 075 000	15 169	1 090 169
TAURON Wydobycie S.A.	570 000	22 836	(143 578)	449 258	570 000	4 592	574 592
TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	160 000	416	(838)	159 578	-	-	-
Razem	5 305 000	98 709	(167 417)	5 236 292	6 479 920	92 776	6 572 696
Długoterminowe	5 205 000	-	(161 019)	5 043 981	6 009 920	-	6 009 920
Krótkoterminowe	100 000	98 709	(6 398)	192 311	470 000	92 776	562 776

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość nominalna obligacji o terminie wykupu poniżej jednego roku, które zostały zaklasyfikowane jako długoterminowe, wyniosła 370 000 tysięcy złotych.

Zmiana stanu obligacji oraz odpisów aktualizujących

	Stopień 1 – odpis w kwocie 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych – bez utraty wartości	Stopień 2 – odpis na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia – bez utraty wartości	Razem
Wartość brutto			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	4 499 215	2 073 481	6 572 696
Wykup obligacji TAURON Wytwarzanie S.A.	–	(864 920)	(864 920)
Wykup obligacji TAURON Dystrybucja S.A.	(470 000)	–	(470 000)
Przeklasyfikowanie między stopniami – TAURON Wytwarzanie S.A.	200 262	(200 262)	–
Emisja obligacji TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	160 000	–	160 000
Odsetki naliczone	190 304	84 658	274 962
Odsetki otrzymane	(192 187)	(76 842)	(269 029)
Stan na 31 grudnia 2018 roku	4 387 594	1 016 115	5 403 709
Odpis aktualizujący			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	(11 524)	(385 069)	(396 593)
Utworzenie	(4 804)	–	(4 804)
Rozwiązanie	992	141 009	142 001
Przesunięcie odpisów do należności z tytułu umowy cash pool	–	50 050	50 050
Przeklasyfikowanie między stopniami	(3 828)	45 757	41 929
Stan na 31 grudnia 2018 roku	(19 164)	(148 253)	(167 417)
Wartość netto	4 368 430	867 862	5 236 292

Najistotniejszy wpływ na zmniejszenie odpisów aktualizujących wartość obligacji miała dokonana przez Spółkę zmiana szacunku ryzyka kredytowego dotyczącego obligacji spółki zależnej TAURON Wytwarzanie S.A. oraz spłata części obligacji przez spółkę zależną TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 864 920 tysięcy złotych.

Podział obligacji na ratingi stosowane w Spółce

	Stopień 1 – odpis w kwocie 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych – bez utraty wartości	Stopień 2 – odpis na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia – bez utraty wartości	Razem
AAA do A	–	–	–
A- do BBB-	3 520 443	–	3 520 443
BB+ do BB	666 889	423 278	1 090 167
BB- do B	200 262	–	200 262
B- do D	–	592 837	592 837
Wartość brutto na 31 grudnia 2018	4 387 594	1 016 115	5 403 709
odpis aktualizujący	(19 164)	(148 253)	(167 417)
Wartość netto na 31 grudnia 2018	4 368 430	867 862	5 236 292

Spółka nie posiada obligacji, dla których odpisy aktualizujące kalkulowane są w całym cyklu życia instrumentu finansowego, które na dzień 31 grudnia 2018 roku dotknięte są utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

20. Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Pochodne instrumenty finansowe objęte zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe* zalicza się do aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, z wyjątkiem instrumentów pochodnych stanowiących instrumenty zabezpieczające i objętych rachunkowością zabezpieczeń. Instrumenty pochodne nabywane i utrzymywane w celu zabezpieczenia własnych potrzeb jako wyłączone z zakresu MSSF 9 *Instrumenty finansowe* nie podlegają wycenie na dzień bilansowy. Zasady rachunkowości w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku, bazujące na MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* są spójne z zasadami wynikającymi z MSSF 9 *Instrumenty finansowe*.

Instrumenty pochodne zaliczone do kategorii „aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy” są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w wyniku okresu. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Na dzień bilansowy instrumenty pochodne Interest Rate Swaps (IRS) nabyte i utrzymywane w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian stóp procentowych związanym z wyemitowanymi obligacjami objęte są rachunkowością zabezpieczeń. Pozostałe posiadane przez Spółkę na dzień bilansowy instrumenty pochodne nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Rachunkowość zabezpieczeń

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych Spółka korzysta z finansowych instrumentów pochodnych typu swap procentowy (Interest Rate Swap). Instrumenty te zabezpieczają przepływy środków pieniężnych związane z wyemitowanymi obligacjami. Transakcje te są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w następujący sposób:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, które stanowią efektywne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach oraz
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w wyniku finansowym jako zysk lub stratę bieżącego okresu.

Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zyski/straty z przeszacowania instrumentu zabezpieczającego ujmuje się bezpośrednio jako zysk lub stratę bieżącego okresu w momencie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę bieżącego okresu. W przypadku kontraktów IRS korygowane są odpowiednio koszty odsetkowe z tytułu zadłużenia.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

Spółka dokonuje oszacowania wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Metodologia została przedstawiona poniżej.

Instrument pochodny	Metodologia ustalania wartości godziwej
IRS	Różnica zdyskontowanych odsetkowych przepływów pieniężnych opartych o zmienną stopę procentową oraz o stałą stopę procentową. Dane wejściowe stanowi krzywa stóp procentowych z serwisu Reuters.
CCIRS	Różnica zdyskontowanych odsetkowych przepływów pieniężnych strumienia płaconego i strumienia otrzymywanego, w dwóch różnych walutach, wyrażona w walucie wyceny. Dane wejściowe stanowią krzywe stóp procentowych, basis spready oraz fixing NBP dla odpowiednich walut z serwisu Reuters.
Kontrakty walutowe forward	Różnica zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych pomiędzy ceną terminową na dzień wyceny a ceną transakcyjną, przemnożona przez wartość nominalną kontraktu w walucie obcej. Dane wejściowe stanowią fixing NBP i krzywa stóp procentowych implikowana z transakcji fx swap dla odpowiedniej waluty z serwisu Reuters.
Kontrakty towarowe (forward, futures)	Wartość godziwa transakcji terminowych na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń, energii elektrycznej oraz innych towarów ustalana jest w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub w oparciu o przepływy pieniężne stanowiące różnicę pomiędzy indeksem referencji cenowej (krzywą forward) i ceną kontraktu.

Na każdy dzień bilansowy Grupa bada efektywność zabezpieczenia. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku zabezpieczenie było w całości efektywne.

	Stan na 31 grudnia 2018				Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)			
	Odniesiono w wynik finansowy	Odniesiono w pozostałe całkowite dochody	Ogółem		Odniesiono w wynik finansowy	Odniesiono w pozostałe całkowite dochody	Ogółem	
			Aktywa	Zobowiązania			Aktywa	Zobowiązania
IRS	16	4 162	4 178	-	23	28 459	28 482	-
CCIRS	(5 140)	-	-	(5 140)	(9 299)	-	-	(9 299)
Forward/futures towarowy	(17 138)	-	216 165	(233 303)	395	-	53 216	(52 821)
Forward walutowy	(2 479)	-	-	(2 479)	(346)	-	-	(346)
Razem			220 343	(240 922)			81 698	(62 466)
Długoterminowe			43 844	(37 930)			26 704	(5 217)
Krótkoterminowe			176 499	(202 992)			54 994	(57 249)

Hierarchia wartości godziwej w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa				
Instrumenty pochodne – towarowe	216 165	–	53 216	–
Instrumenty pochodne – IRS	–	4 178	–	28 482
Razem	216 165	4 178	53 216	28 482
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne – towarowe	233 303	–	52 821	–
Instrumenty pochodne – walutowe	–	2 479	–	346
Instrumenty pochodne – CCIRS	–	5 140	–	9 299
Razem	233 303	7 619	52 821	9 645

Instrumenty pochodne objęte rachunkowością zabezpieczeń

W roku 2016 Spółka zabezpieczyła część ryzyka stopy procentowej w stosunku do przepływów pieniężnych związanych z ekspozycją na WIBOR 6M wyznaczonych w ramach dynamicznej strategii zarządzania ryzykiem, tj. odsetek od dłużnych papierów wartościowych o wartości nominalnej 2 100 000 tysięcy złotych, poprzez zawarcie transakcji zabezpieczających swap procentowy (IRS) na okres od 4 do 5 lat. Powyższe transakcje objęte są rachunkowością zabezpieczeń.

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń na kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających został przedstawiony w nocie 27.4 niniejszego sprawozdania finansowego.

Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku instrumenty pochodne nie objęte rachunkowością zabezpieczeń i klasyfikowane do kategorii aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmowały:

- instrumenty pochodne CCIRS mające na celu zabezpieczenie przepływów walutowych wygenerowanych przez płatności odsetkowe od wyemitowanych euroobligacji,
- instrumenty pochodne (futures, forward) towarowe obejmujące transakcje terminowe na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń i innych towarów oraz
- transakcje pochodne typu forward walutowy mające na celu zabezpieczenie przepływów walutowych wygenerowanych z tytułu prowadzonej działalności.

Instrumenty pochodne CCIRS dotyczą transakcji Coupon Only Cross Currency Swap fixed-fixed zawartych przez Spółkę w 2017 roku oraz w styczniu 2018 roku i polegają na wymianie płatności odsetkowych od łącznej kwoty nominalnej 500 000 tysięcy euro. Termin zapadalności transakcji upływa w lipcu 2027 roku. Zgodnie z warunkami transakcji, Spółka płaci odsetki naliczone na podstawie stałej stopy procentowej w złotych, równocześnie otrzymując płatności według stałej stopy procentowej w euro. Powyższa transakcja nie podlega rachunkowości zabezpieczeń.

21. Pozostałe aktywa finansowe

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Do pozostałych aktywów finansowych zalicza się m.in. jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, należności z tytułu Podatkowej Grupy Kapitałowej, wadia, kaucje, zabezpieczenia przekazane oraz należności z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Należności z tytułu rozliczenia podatku dochodowego spółek z PGK	54 458	6 133
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	26 063	101 358
Wadia, kaucje, zabezpieczenia przekazane	4 213	15 343
Depozyty początkowe	163 495	11 140
Pozostałe	296	390
Razem	248 525	134 364
Długoterminowe	2 804	2 724
Krótkoterminowe	245 721	131 640

Wartość depozytów początkowych związana jest w głównej mierze z terminowymi transakcjami na uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych zawieranyymi na zagranicznych rynkach giełdowych.

22. Pożyczki udzielone

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

Pożyczki udzielone przez Spółkę to głównie pożyczki udzielane na rzecz jednostek zależnych w ramach cash pooling oraz pożyczki udzielane na rzecz wspólnego przedsięwzięcia. Pożyczki klasyfikowane są do kategorii aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki o terminie wymagalności nie przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zaliczane są do aktywów obrotowych, a pożyczki o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego do aktywów trwałych, z uwzględnieniem oczekiwania na dzień bilansowy odnośnie spłaty pożyczki.

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

Pożyczki udzielone przez Spółkę to głównie pożyczki udzielane na rzecz jednostek zależnych, w tym w ramach cash pooling oraz na rzecz wspólnego przedsięwzięcia. Pożyczki klasyfikowane są do kategorii pożyczek i należności i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Pożyczki o terminie wymagalności nie przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zaliczane są do aktywów obrotowych, a pożyczki o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego do aktywów trwałych, z uwzględnieniem oczekiwania na dzień bilansowy odnośnie spłaty pożyczki.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

Zgodnie z wymogami MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Spółka dokonuje odpowiedniej klasyfikacji i wyceny udzielonych pożyczek oraz szacuje wielkość odpisów aktualizujących ich wartość, o czym szerzej poniżej i w nocie 38.1.2. niniejszego sprawozdania finansowego.

	Stan na 31 grudnia 2018				Stan na 31 grudnia 2017		
	Kapitał / Wycena	Odsetki	Odpis aktualizujący	Razem	Kapitał	Odsetki	Razem
Pożyczki wyceniane według zamortyzowanego kosztu							
Pożyczka udzielona TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	–	–	–	–	120 000	19 268	139 268
Pożyczki udzielone EC Stalowa Wola S.A.	18 185	426	(460)	18 151	529 007	41 425	570 432
Pożyczka udzielona PGE EJ 1 Sp. z o.o.	7 740	249	(52)	7 937	2 940	14	2 954
Pożyczki udzielone w ramach usługi cash pool wraz z naliczonymi odsetkami	803 677	5 256	(212 400)	596 533	189 928	598	190 526
Pożyczki wyceniane w wartości godziwej							
Pożyczki udzielone EC Stalowa Wola S.A.	199 256			199 256			
Razem	1 028 858	5 931	(212 912)	821 877	841 875	61 305	903 180
Długoterminowe	1 020 513	670	(212 423)	808 760	326 790	56 199	382 989
Krótkoterminowe	8 345	5 261	(489)	13 117	515 085	5 106	520 191

Zmiana stanu pożyczek udzielonych oraz odpisów aktualizujących, wycenianych według zamortyzowanego kosztu

	Stopień 1 – odpis w kwocie 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych – bez utraty wartości	Stopień 2 – odpis na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia – bez utraty wartości	Razem
Wartość brutto			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	662 413	–	662 413
Naliczenie odsetek od zadłużenia EC Stalowa Wola S.A. na dzień porozumienia konsolidującego	2 312	–	2 312
Zaprzestanie ujmowania pożyczki z EC Stalowa Wola S.A. według zamortyzowanego kosztu	(358 977)	–	(358 977)
Pozostałe pożyczki udzielone/spłacone EC Stalowa Wola S.A.	45 185	–	45 185
Pożyczka udzielona PGE EJ 1 Sp. z o.o.	4 800	–	4 800
Spłata pożyczki udzielonej TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. wraz z odsetkami, przeznaczanej na nabycie w celu umorzenia obligacji wewnątrzgrupowych	(140 113)	–	(140 113)
Odsetki naliczone	1 793	4 371	6 164
Zmiana stanu pożyczek udzielonych w ramach usługi cash pool	224 403	389 346	613 749
Stan na 31 grudnia 2018 roku	441 816	393 717	835 533
Odpis aktualizujący			
Stan na 1 stycznia 2018 roku	(10 810)	–	(10 810)
Utworzenie dla pożyczek udzielonych w ramach usługi cash pool	(8 054)	(204 346)	(212 400)
Utworzenie dla pozostałych pożyczek	(496)	–	(496)
Rozwiązanie w związku z porozumieniem konsolidującym z EC Stalowa Wola S.A.	8 191	–	8 191
Rozwiązanie w związku ze spłatą pożyczki udzielonej spółce zależnej TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	2 603	–	2 603
Stan na 31 grudnia 2018 roku	(8 566)	(204 346)	(212 912)
Wartość netto na 31 grudnia 2018 roku	433 250	189 371	622 621

Pożyczki udzielone wyceniane według zamortyzowanego kosztu z podziałem na ratingi stosowane w Spółce

Ratingi stosowane w Spółce	Stopień 1 – odpis w kwocie 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych – bez utraty wartości	Stopień 2 – odpis na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia – bez utraty wartości	Razem
AAA do A	–	–	–
A- do BBB-	1 996	–	1 996
BB+ do BB	8 327	–	8 327
BB- do B	431 493	–	431 493
B- do D	–	393 717	393 717
Wartość brutto na 31 grudnia 2018	441 816	393 717	835 533
odpis aktualizujący	(8 566)	(204 346)	(212 912)
Wartość netto na 31 grudnia 2018	433 250	189 371	622 621

Spółka nie udzieliła pożyczek, dla których odpisy aktualizujące kalkulowane są w całym cyklu życia instrumentu finansowego, które na dzień 31 grudnia 2018 roku dotknięte są utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Pożyczka udzielona spółce zależnej

W dniu 27 lutego 2018 roku spółka zależna TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. dokonała całkowitej spłaty kwoty pożyczki w wysokości 120 000 tysięcy złotych wraz z naliczonymi odsetkami w wysokości 20 113 tysięcy złotych, wynikającej z umowy pożyczki zawartej w 2015 roku w kwocie 1 120 000 tysięcy złotych.

Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć

W dniu 28 lutego 2018 roku Spółka zawarła z Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. porozumienie konsolidujące dług pożyczkobiorcy w łącznej kwocie 609 951 tysięcy złotych, dokonując odnowienia wszystkich dotychczasowych zobowiązań pożyczkobiorcy wynikających z udzielonych i niespłaconych do dnia 28 lutego 2018 roku pożyczek. Na mocy zawartego porozumienia konsolidacją objęto kwoty należności głównych udzielonych pożyczek, których wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 529 007 tysięcy złotych, kwotę należności głównej umowy pożyczki z dnia 12 stycznia 2018 roku w wysokości 27 000 tysięcy złotych oraz kwotę odsetek od powyższego zadłużenia naliczonych na dzień 28 lutego 2018 roku w łącznej wysokości 53 944 tysiące złotych.

Zgodnie z zawartym porozumieniem konsolidującym, w dniu 30 kwietnia 2018 roku nastąpiła częściowa spłata kapitału pożyczki w kwocie 299 100 tysięcy złotych, zaś pozostała do spłaty kwota długu w wysokości 310 851 tysięcy złotych wraz z odsetkami naliczonymi od dnia 1 marca 2018 roku zostanie spłacona przez pożyczkobiorcę w terminie do dnia 30 czerwca 2033 roku. Pożyczka oprocentowana jest w oparciu o stałą stopę procentową, a zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Ze względu na zawarte w porozumieniu konsolidującym istotne zmiany warunków umownych, Spółka zaprzestała ujmowania dotychczasowych aktywów z tytułu udzielonych pożyczek objętych porozumieniem, wyksięgując ich dotychczasową wartość bilansową w kwocie 511 952 tysiące złotych i ujęła nowe aktywo wyceniając je do wartości godziwej na dzień ujęcia w księgach w kwocie 481 582 tysiące złotych, co w konsekwencji obciążyło koszty finansowe w kwocie 30 370 tysięcy złotych.

W dniu 8 marca 2018 roku Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. podpisała umowę pożyczki z Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. Na mocy wyżej wymienionej umowy, Bank Gospodarstwa Krajowego oraz PGNiG S.A. udzieliły Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. pożyczki w kwocie do 450 000 tysięcy złotych każdy. Data ostatecznej spłaty pożyczki przypada na 14 czerwca 2030 roku. Zabezpieczeniem wiarytelności Banku Gospodarstwa Krajowego wynikających z umowy pożyczki jest gwarancja bankowa wystawiona na zlecenie Spółki w dniu 11 kwietnia 2018 roku, o czym szerzej w nocie 40 niniejszego sprawozdania finansowego.

Zważywszy na powyższą umowę, w dniu 8 marca 2018 roku pomiędzy Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. jako pożyczkobiorcą, spółką Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., PGNiG Termika S.A., TAURON Polska Energia S.A., TAURON Wytwarzanie S.A. jako wierzycielami podporządkowanymi, a Bankiem Gospodarstwa Krajowego jako Agentem, zawarta została umowa podporządkowania zadłużenia pożyczkobiorcy. Na mocy zawartej umowy, podporządkowaniu podlega zadłużenie Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. wobec Spółki z tytułu zawartego w dniu 28 lutego 2018 roku porozumienia konsolidującego dług pożyczkobiorcy na łączną kwotę 609 951 tysięcy złotych („zadłużenie podporządkowane”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji kwota nominalna pożyczki stanowiąca zadłużenie podporządkowane wobec Spółki wynosi 310 851 tysięcy złotych. Na dzień bilansowy pożyczka została wyceniona w wartości godziwej w wysokości 199 256 tysięcy złotych.

Poza pożyczką konsolidującą dług opisaną powyżej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka udzieliła Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. następujących pożyczek:

- W dniu 30 marca 2018 roku Spółka zawarła z Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. umowę pożyczki do wysokości 7 290 tysięcy złotych, z przeznaczeniem na potrzeby działalności pożyczkobiorcy.
- W dniu 11 kwietnia 2018 roku pomiędzy spółką Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A. a pożyczkobiorcą Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. zawarta została umowa pożyczki VAT do łącznej wysokości 13 000 tysięcy złotych, w celu sfinansowania przez pożyczkobiorcę rozliczeń w zakresie podatku VAT w ramach kosztów projektu związanego z dokończeniem budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli. Na mocy zawartej umowy Spółka udzieli Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. pożyczki o maksymalnej kwocie limitu 6 500 tysięcy złotych.
- W dniu 19 grudnia 2018 roku Spółka zawarła z Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. umowę pożyczki do wysokości 9 500 tysięcy złotych, z przeznaczeniem na sfinansowanie płatności wynikających z zawartych umów dwustronnych w celu dalszej realizacji inwestycji budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli.

Wszystkie powyższe pożyczki zabezpieczone są poprzez weksel własny in blanco pożyczkobiorcy wraz z deklaracją wekslową.

Pożyczki udzielone w ramach usługi cash pool

Informacje dotyczące usługi cash pool zostały szerzej przedstawione w nocie 29.5 niniejszego sprawozdania finansowego.

23. Zapasy

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach zapasów Spółka wykazuje przede wszystkim nabyte prawa do emisji zanieczyszczeń oraz nabyte świadectwa pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych oraz kogeneracji, które są przeznaczone do celów handlowych.

W momencie początkowego ujęcia zapasy są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Na dzień bilansowy zapasy wycenia się według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Jeżeli cena nabycia lub koszt wytworzenia są wyższe od możliwych do uzyskania cen sprzedaży netto, Spółka dokonuje odpowiedniego odpisu aktualizującego.

Uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych ujmowane w zapasach, nabywane z przeznaczeniem do sprzedaży i realizacji w krótkim terminie zysku wynikającego ze zmienności cen rynkowych wycenia się w momencie początkowego ujęcia oraz na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej.

Rozchód nabytych praw do emisji zanieczyszczeń oraz nabytych świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych oraz kogeneracji wycenia się metodą FIFO.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Wartość brutto		
Prawa majątkowe pochodzenia energii	250	250
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	409 489	198 459
Materiały	–	40
Razem	409 739	198 749
Wycena do wartości netto możliwej do uzyskania		
Prawa majątkowe pochodzenia energii	(52)	(184)
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	(146)	(145)
Wycena do wartości godziwej		
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	46	8
Razem	(152)	(321)
Wartość netto		
Prawa majątkowe pochodzenia energii	198	66
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	409 389	198 322
Materiały	–	40
Razem	409 587	198 428

24. Należności od odbiorców

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Należności od odbiorców są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z wyjątkiem sytuacji, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, z uwzględnieniem odpisu na utratę wartości.

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2018 ROKU

Odpis z tytułu utraty wartości tworzy się na należnościach zarówno przeterminowanych, jak i nieprzeterminowanych w oparciu o ważoną prawdopodobieństwem stratę kredytową, jaka zostanie poniesiona w przypadku wystąpienia któregokolwiek z poniższych zdarzeń:

- nastąpi znaczne (istotne) opóźnienie płatności,
- dłużnik zostanie postawiony w stan likwidacji albo upadłości albo restrukturyzacji,
- należności skierowane zostaną na drogę egzekucji administracyjnej, postępowania sądowego albo egzekucji sądowej.

Dla należności od odbiorców Spółka wydzieliła portfel kontrahentów strategicznych oraz portfel pozostałych kontrahentów.

Dla portfela kontrahentów strategicznych, oczekuje się, że historyczne dane w zakresie spłacalności nie stanowią pełnej informacji w zakresie oczekiwanych strat kredytowych, na jakie narażona może zostać Spółka. Ryzyko niewypłacalności kontrahentów strategicznych jest oceniane w oparciu o ratingi nadane kontrahentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu scoringowego, odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Oczekiwana strata kredytowa, zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, kalkulowana jest przy uwzględnieniu szacunków w zakresie potencjalnych odzysków z tytułu wniesionych zabezpieczeń.

W przypadku należności od pozostałych kontrahentów oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwane straty kredytowe dla tej grupy kontrahentów oszacowane zostały z wykorzystaniem macierzy wiekowania należności oraz przypisanych do poszczególnych przedziałów i grup (między innymi należności dochodzone na drodze sądowej, należności od kontrahentów w upadłości) wskaźników procentowych pozwalających na oszacowanie wartości należności od odbiorców, co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

W celu uwzględnienia wpływu czynników przyszłych Spółka koryguje historyczne prawdopodobieństwo niewypełnienia zobowiązania w postaci wykorzystania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązanie implikowanego z notowań rocznych instrumentów Credit Default Swap (CDS) dla poszczególnych ratingów.

Odpisy aktualizujące wartość należności ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, tj. w kosztach działalności operacyjnej lub kosztach finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy.

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2017 ROKU

Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej, dokonywany jest odpis aktualizujący do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych. W przypadku należności od dłużników postawionych w stan likwidacji i upadłości, skierowanych na drogę postępowania sądowego oraz skierowanych na drogę egzekucji administracyjnej lub sądowej odpis tworzony jest w wysokości 100%. W pozostałych przypadkach odpis tworzony jest grupowo w oparciu o opóźnienie w spłacie – należności niezapłacone od 6 do 9 miesięcy – 50%, należności niezapłacone powyżej 9 miesięcy – 100%.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Wartość brutto		
Należności od odbiorców	820 463	719 144
Należności dochodzone na drodze sądowej	961	913
Razem	821 424	720 057
Odpis aktualizujący		
Należności od odbiorców	(900)	(11)
Należności dochodzone na drodze sądowej	(961)	(913)
Razem	(1 861)	(924)
Wartość netto		
Należności od odbiorców	819 563	719 133
Należności dochodzone na drodze sądowej	–	–
Razem	819 563	719 133

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku największe saldo należności od odbiorców stanowiły należności od spółki zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. wynoszące odpowiednio 521 286 tysięcy złotych i 481 526 tysięcy złotych.

Wiekowanie należności od odbiorców na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane			Razem
		<30 dni	30–360 dni	>360 dni	
Wartość przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	820 329	79	47	969	821 424
Procent odpisu aktualizującego	0%	–	79%	100%	–
Odpis aktualizujący	(855)	–	(37)	(969)	(1 861)
Wartość netto	819 474	79	10	–	819 563

Wiekowanie należności od odbiorców na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane			Razem
		<30 dni	30–360 dni	>360 dni	
Wartość przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	719 112	39	37	869	720 057
Procent odpisu aktualizującego	0%	–	59%	100%	–
Odpis aktualizujący	(33)	–	(22)	(869)	(924)
Wartość netto	719 079	39	15	–	719 133

Odpisy aktualizujące należności od odbiorców

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilans otwarcia	(924)	(899)
Wpływ zastosowania MSSF 9	(1 575)	–
Bilans otwarcia po przekształceniu	(2 499)	(899)
Utworzenie	(48)	(74)
Rozwiązanie	686	49
Bilans zamknięcia	(1 861)	(924)

Transakcje z jednostkami powiązаныmi oraz salda rozrachunków z tymi podmiotami zostały przedstawione w nocie 43.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

25. Pozostałe aktywa niefinansowe

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Spółka ujmuje jako pozostałe aktywa niefinansowe głównie rozrachunki z tytułu podatków i opłat, za wyjątkiem podatku dochodowego prezentowanego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji, rozliczenia międzyokresowe oraz przekazane zaliczki na dostawy.

Rozrachunki z tytułu podatków i opłat obejmują:

- Rozrachunki z tytułu VAT i akcyzy;
- Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i ubezpieczeń społecznych;
- Opłaty środowiskowe i inne rozliczenia publiczno-prawne.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Koszty rozliczane w czasie, w tym:	19 168	16 799
<i>Rozliczenia międzyokresowe prowizji z tytułu zadłużenia</i>	17 721	16 169
Należności z tytułu podatku VAT	4 736	36 094
Zaliczki na dostawy	2 845	1 313
Pozostałe	3 962	1 712
Razem	30 711	55 918
Długoterminowe	20 865	14 967
Krótkoterminowe	9 846	40 951

26. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W przypadku występowania kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element zarządzania gotówką, z uwzględnieniem zapisów MSR 7 *Rachunek przepływów pieniężnych*, saldo środków pieniężnych prezentowane jest w rachunku przepływów pieniężnych po pomniejszeniu o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących. Ponadto, korektę środków pieniężnych stanowią salda krótkoterminowych pożyczek udzielonych i zaciągniętych realizowanych w ramach transakcji cash pool, ze względu na fakt, iż służą głównie zarządzaniu bieżącą płynnością finansową.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Środki pieniężne w banku i w kasie	252 834	521 343
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	170 091	200 234
Inne	43 000	–
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	465 925	721 577
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	58 374	49 631
Cash pool	(2 024 919)	(2 186 508)
Kredyt w rachunku bieżącym	(767)	(93 502)
Różnice kursowe	(273)	(799)
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 560 034)	(1 559 232)

Salda krótkoterminowych pożyczek udzielonych i zaciągniętych realizowanych w ramach transakcji cash pool, ze względu na fakt, iż służą głównie zarządzaniu bieżącą płynnością finansową w Grupie, nie stanowią przepływów z działalności inwestycyjnej lub finansowej, lecz stanowią korektę środków pieniężnych.

Saldo środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania stanowi głównie saldo środków pieniężnych będące zabezpieczeniem rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A. w łącznej kwocie 56 698 tysięcy złotych.

Informacje o saldach wynikających z umowy cash pool przedstawiono w nocie 29.5 niniejszego sprawozdania finansowego.

27. Kapitał własny

27.1. Kapitał podstawowy

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie Spółki i wpisanej w rejestrze sądowym.

Kapitał zapasowy

Na pokrycie straty Spółki będącej spółką akcyjną tworzony jest kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wynika z wyceny instrumentów Interest Rate Swap zabezpieczających ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji. Ustalony jest w wysokości wartości godziwej instrumentów zabezpieczających w skutecznej części zabezpieczenia przepływów pieniężnych, z uwzględnieniem podatku odroczonego.

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2018 roku

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
AA	na okaziciela	1 589 438 762	5	7 947 194	gotówka/aport
BB	imienne	163 110 632	5	815 553	aport
		1 752 549 394		8 762 747	

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość kapitału podstawowego, liczba akcji oraz wartość nominalna akcji nie uległy zmianie od dnia 31 grudnia 2017 roku.

27.2. Akcjonariusze o znaczącym udziale

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2018 roku (według najlepszej wiedzy Spółki)

Akcjonariusz	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale podstawowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)*
Skarb Państwa	526 848 384	2 634 242	30,06%	30,06%
KGHM Polska Miedź S.A.	182 110 566	910 553	10,39%	10,39%
Nationale - Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	88 742 929	443 715	5,06%	5,06%
Pozostali akcjonariusze	954 847 515	4 774 237	54,49%	54,49%
Razem	1 752 549 394	8 762 747	100%	100%

* Prawo głosu akcjonariuszy dysponujących powyżej 10% ogółu głosów w Spółce jest ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce. Ograniczenie to nie dotyczy Skarbu Państwa i podmiotów zależnych od Skarbu Państwa w okresie, w którym Skarb Państwa wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce.

Struktura akcjonariatu, według najlepszej wiedzy Spółki, na dzień 31 grudnia 2018 roku nie uległa zmianie w porównaniu do struktury na dzień 31 grudnia 2017 roku.

27.3. Kapitał zapasowy

W dniu 16 kwietnia 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę w sprawie przeznaczenia zysku netto Spółki za rok obrotowy 2017 w wysokości 854 351 tysięcy złotych na zasilenie kapitału zapasowego Spółki.

27.4. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilans otwarcia	23 051	29 660
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających	(24 290)	(8 159)
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona do wyniku finansowego okresu	(7)	-
Podatek odroczony	4 617	1 550
Bilans zamknięcia	3 371	23 051

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wynika z wyceny instrumentów Interest Rate Swap (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji, co zostało szerzej opisane w nocie 20 niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających Spółka rozpoznała kwotę 3 371 tysięcy złotych. Kwota ta stanowi aktywo z tytułu wyceny instrumentów IRS na dzień bilansowy w kwocie 4 178 tysięcy złotych, skorygowane o część wyceny dotyczącą naliczonych na dzień bilansowy odsetek z tytułu obligacji z uwzględnieniem podatku odroczonego.

W wyniku finansowym bieżącego okresu ujęto kwotę 1 202 tysiące złotych, z czego kwota 1 209 tysięcy złotych stanowi zapłaconą kwotę zrealizowanego zabezpieczenia dotyczącą zakończonych okresów odsetkowych, natomiast kwota (7) tysięcy złotych stanowi zmianę wyceny instrumentów dotyczącą naliczonych na dzień bilansowy odsetek z tytułu obligacji. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów powyższe koszty z tytułu transakcji zabezpieczających IRS skorygowały wartość kosztów finansowych wynikających z odsetek od wyemitowanych obligacji.

27.5. Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty) oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Kapitał zapasowy – ograniczenia w wypłacie dywidendy

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Kwoty podlegające podziałowi	4 886 520	4 032 169
kwoty z podziału wyników lat ubiegłych	4 886 520	4 032 169
Kwoty niepodlegające podziałowi	3 624 917	3 624 917
zmniejszenie wartości kapitału podstawowego	3 390 037	3 390 037
rozliczenie połączeń z jednostkami zależnymi	234 880	234 880
Razem kapitał zapasowy	8 511 437	7 657 086

Części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału podstawowego w kwocie 2 920 916 tysięcy złotych można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty) – ograniczenia w wypłacie dywidendy

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Kwoty podlegające podziałowi/ do pokrycia	(1 709 840)	854 364
wynik finansowy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	(1 709 853)	–
wynik finansowy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku	–	854 351
korekty wyniku za lata ubiegłe	13	13
Kwoty niepodlegające podziałowi/ do pokrycia	(307 879)	80 658
kapitał z zysków/strat aktuarialnych dot. rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	154	140
wpływ zastosowania MSSF 9	(388 551)	–
rozliczenie połączeń z jednostkami zależnymi	80 518	80 518
Razem zyski zatrzymane/ (niepokryte straty)	(2 017 719)	935 022

Zarząd Spółki rekomenduje pokrycie straty netto za rok obrotowy 2018 w wysokości 1 709 853 tysiące złotych z kapitału zapasowego Spółki.

28. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Spółka nie wypłacała dywidendy.

29. Zobowiązania z tytułu zadłużenia

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach zobowiązań z tytułu zadłużenia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółka prezentuje kredyty, pożyczki, wyemitowane obligacje oraz zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego.

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

W ramach wyceny zobowiązań według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej Spółka dokonuje oszacowania oczekiwanych przepływów pieniężnych, uwzględniając wszystkie warunki umowy instrumentu finansowego, w tym możliwość wcześniejszej spłaty. Na dzień bilansowy wcześniejszy wykup obligacji został uwzględniony w wycenie zobowiązań z tytułu emisji obligacji hybrydowych w ramach umów zawartych z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, w związku z zamiarem wykupu obligacji po zakończeniu pierwszego okresu finansowania.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Długoterminowa część zobowiązań z tytułu zadłużenia		
Obligacje hybrydowe podporządkowane	1 537 848	791 355
Pozostałe wyemitowane obligacje	5 530 671	7 113 161
Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego	690 129	873 770
Pożyczki od jednostki zależnej	715 696	694 168
Razem	8 474 344	9 472 454
Bieżąca część zobowiązań z tytułu zadłużenia		
Obligacje hybrydowe podporządkowane	3 811	1 597
Pozostałe wyemitowane obligacje	2 285 678	34 233
Pożyczki otrzymane w ramach usługi cash pool wraz z naliczonymi odsetkami	2 038 520	2 377 034
Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego	160 547	168 340
Pożyczki od jednostki zależnej	15 051	27 112
Kredyt w rachunku bieżącym	767	93 502
Leasing finansowy	–	23 945
Razem	4 504 374	2 725 763

29.1. Wyemitowane obligacje

Wyemitowane obligacje na dzień 31 grudnia 2018 roku

Inwestor	Oprocentowanie	Waluta	Wartość nominalna obligacji w walucie	Termin wykupu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego)			
					Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 1 roku	od roku do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
			100 000	20.12.2019	107	99 935	99 935	–	–	–
			100 000	20.12.2020	107	99 891	–	99 891	–	–
			100 000	20.12.2021	107	99 861	–	–	99 861	–
			100 000	20.12.2022	107	99 838	–	–	99 838	–
			100 000	20.12.2023	107	99 820	–	–	99 820	–
			100 000	20.12.2024	107	99 807	–	–	–	99 807
			100 000	20.12.2025	107	99 796	–	–	–	99 796
			100 000	20.12.2026	107	99 785	–	–	–	99 785
			100 000	20.12.2027	107	99 777	–	–	–	99 777
Bank Gospodarstwa Krajowego	zmiennie, oparte o WIBOR 6M	PLN	100 000	20.12.2028	107	99 771	–	–	–	99 771
			70 000	20.12.2020	73	69 975	–	69 975	–	–
			70 000	20.12.2021	73	69 970	–	–	69 970	–
			70 000	20.12.2022	73	69 967	–	–	69 967	–
			70 000	20.12.2023	73	69 964	–	–	69 964	–
			70 000	20.12.2024	73	69 963	–	–	–	69 963
			70 000	20.12.2025	73	69 961	–	–	–	69 961
			70 000	20.12.2026	73	69 960	–	–	–	69 960
			70 000	20.12.2027	73	69 959	–	–	–	69 959
			70 000	20.12.2028	73	69 958	–	–	–	69 958
			70 000	20.12.2029	73	69 958	–	–	–	69 958
Banki (gwaranci programu emisji) ¹	zmiennie, oparte o WIBOR 6M	PLN	400 000	14.03.2019	566	400 000	400 000	–	–	–
			200 000	9.11.2020	854	199 764	–	199 764	–	–
			1 600 000	29.12.2020	387	1 598 100	–	1 598 100	–	–
Inwestorzy krajowi TPEA1119	zmiennie, oparte o WIBOR 6M	PLN	1 750 000	4.11.2019	7 555	1 749 400	1 749 400	–	–	–
Europejski Bank Inwestycyjny	stałe ²	EUR	190 000	16.12.2034	1 646	790 136	–	–	–	790 136
		PLN	400 000	17.12.2030	1 243	398 781	–	–	–	398 781
		PLN	350 000	19.12.2030	922	348 931	–	–	–	348 931
Euroobligacje	stałe	EUR	500 000	5.07.2027	25 181	2 134 826	–	–	–	2 134 826
Razem					40 154	9 317 854	2 249 335	1 967 730	509 420	4 591 369

¹ Program emisji obligacji z 24.11.2015 r.

² W przypadku finansowania hybrydowego (podporządkowanego) wyróżnia się dwa okresy. W pierwszym okresie (tzw. non-call) nie jest możliwy wcześniejszy wykup obligacji przez Spółkę oraz nie jest możliwa wcześniejsza sprzedaż obligacji przez EBI na rzecz osób trzecich (w obu przypadkach z zastrzeżeniem wyjątków określonych w umowie subskrypcyjnej). Oprocentowane w tym okresie jest stałe, natomiast po okresie non-call oprocentowanie jest zmiennie oparte o stopę bazową (EURIBOR/WIBOR) powiększoną o ustaloną marżę.

Wyemitowane obligacje na dzień 31 grudnia 2017 roku

Inwestor	Oprocentowanie	Waluta	Wartość nominalna obligacji w walucie	Termin wykupu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego)		
					Narostę odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
			100 000	20.12.2019	107	99 869	99 869	-	-
			100 000	20.12.2020	107	99 838	-	99 838	-
			100 000	20.12.2021	107	99 817	-	99 817	-
			100 000	20.12.2022	107	99 800	-	99 800	-
			100 000	20.12.2023	107	99 787	-	-	99 787
			100 000	20.12.2024	107	99 778	-	-	99 778
			100 000	20.12.2025	107	99 770	-	-	99 770
			100 000	20.12.2026	107	99 761	-	-	99 761
			100 000	20.12.2027	107	99 756	-	-	99 756
Bank Gospodarstwa Krajowego	zmiennie, oparte o WIBOR 6M	PLN	100 000	20.12.2028	107	99 752	-	-	99 752
			70 000	20.12.2020	74	69 963	-	69 963	-
			70 000	20.12.2021	74	69 961	-	69 961	-
			70 000	20.12.2022	74	69 959	-	69 959	-
			70 000	20.12.2023	74	69 958	-	-	69 958
			70 000	20.12.2024	74	69 957	-	-	69 957
			70 000	20.12.2025	74	69 956	-	-	69 956
			70 000	20.12.2026	74	69 956	-	-	69 956
			70 000	20.12.2027	74	69 955	-	-	69 955
			70 000	20.12.2028	74	69 955	-	-	69 955
			70 000	20.12.2029	74	69 955	-	-	69 955
Banki (gwaranci programu emisji) ¹	zmiennie, oparte o WIBOR 6M	PLN	1 600 000	29.12.2020	389	1 597 188	-	1 597 188	-
Inwestorzy krajowi TPEA1119	zmiennie, oparte o WIBOR 6M	PLN	1 750 000	4.11.2019	7 609	1 749 277	1 749 277	-	-
Europejski Bank Inwestycyjny	stałe ²	EUR	190 000	16.12.2034	1 597	791 355	-	-	791 355
Euroobligacje	stałe	EUR	500 000	5.07.2027	24 425	2 069 193	-	-	2 069 193
Razem					35 830	7 904 516	1 849 146	2 106 526	3 948 844

¹ Program emisji obligacji z 24.11.2015 r.

² W przypadku finansowania hybrydowego (podporządkowanego) wyróżnia się dwa okresy. W pierwszym okresie (tzw. non-call) nie jest możliwy wcześniejszy wykup obligacji przez Spółkę oraz nie jest możliwa wcześniejsza sprzedaż obligacji przez EBI na rzecz osób trzecich (w obu przypadkach z zastrzeżeniem wyjątków określonych w umowie subskrypcyjnej). Oprocentowane w tym okresie jest stałe, natomiast po okresie non-call oprocentowanie jest zmiennie oparte o stopę bazową (EURIBOR) powiększoną o ustaloną marżę.

Obligacje wyemitowane przez Spółkę to obligacje kuponowe, niezabezpieczone. Zostały wyemitowane po cenie nominalnej, za wyjątkiem euroobligacji, które zostały wyemitowane po cenie emisyjnej stanowiącej 99,438% wartości nominalnej.

Euroobligacje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Londynie (London Stock Exchange). Agencja ratingowa Fitch nadała euroobligacjom rating na poziomie „BBB”.

Obligacje objęte przez Europejski Bank Inwestycyjny mają charakter podporządkowany, co oznacza, że w przypadku upadłości lub likwidacji emitenta, zobowiązania wynikające z obligacji będą miały pierwszeństwo zaspokojenia jedynie przed wierzytelnościami akcjonariuszy Spółki. To z kolei pozytywnie wpływa na stabilność finansową Spółki, ponieważ obligacje są wyłączone z kalkulacji wskaźnika zadłużenie netto/EBITDA, stanowiącego kowenant w krajowych programach emisji obligacji zawartych przez Spółkę (z wyłączeniem obligacji serii TPEA1119 notowanych w Alternatywnym Systemie Obrotu na rynku Catalyst). Ponadto 50% kwoty obligacji podporządkowanych zostało zaliczone przez agencję ratingową jako kapitał w modelu ratingowym, co ma korzystny wpływ na ocenę ratingową Grupy TAURON.

Zmianę stanu obligacji bez odsetek zwiększających wartość bilansową w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz w okresie porównawczym przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilans otwarcia	7 904 516	6 929 151
Emisja*	1 347 943	2 703 643
Wykup	–	(1 650 000)
Zmiana wyceny	65 395	(78 278)
Bilans zamknięcia	9 317 854	7 904 516

* Uwzględnione zostało dyskonto i koszty emisji.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała następujących emisji obligacji (w wartości nominalnej):

Data emisji	Umowa/ Program	Opis	Rok zakończony 31 grudnia 2018
9.11.2018	Program emisji obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku	Emisja obligacji z terminem wykupu 9 listopada 2020 roku	200 000
14.12.2018		Emisja obligacji z terminem wykupu 14 marca 2019 roku	400 000
17.12.2018	Umowa z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym	Emisja obligacji z terminem wykupu 17 grudnia 2030 roku	400 000
19.12.2018		Emisja obligacji z terminem wykupu 19 grudnia 2030 roku	350 000
Razem			1 350 000

Po dniu bilansowym w ramach Programu emisji obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku Spółka:

- w dniu 14 marca 2019 roku dokonała wykupu obligacji o wartości nominalnej 400 000 tysięcy złotych zgodnie z terminem wykupu;
- w dniu 25 marca 2019 roku wyemitowała obligacje o wartości nominalnej 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 25 marca 2020 roku.

Dodatkowo, Spółka w ramach programu obligacji podporządkowanych z BGK zawartego w dniu 6 września 2017 roku złożyła propozycję nabycia w dniu 29 marca 2019 roku obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 400 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 29 marca 2031 roku, a BGK potwierdził przyjęcie tej propozycji.

Podpisanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym umów finansowania hybrydowego

W dniu 11 grudnia 2018 roku pomiędzy Spółką a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym („EBI”) zostały podpisane umowy subskrypcyjna oraz projektowa dotyczące emisji obligacji hybrydowych o łącznej wartości nominalnej 400 000 tysięcy złotych. Środki pozyskane z emisji obligacji będą przeznaczone na pokrycie wydatków spółki zależnej TAURON Dystrybucja S.A. związanych z rozwojem i modernizacją infrastruktury sieci elektroenergetycznej w latach 2018–2022.

W dniu 17 grudnia 2018 roku Spółka wyemitowała obligacje w ramach wspomnianej umowy. Obligacje stanowią podporządkowane, niezabezpieczone, kuponowe papiery wartościowe na okaziciela. Zostały objęte przez EBI w ramach operacji Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych uruchomionego przez EBI wspólnie z Komisją Europejską w celu realizacji tzw. planu Junckera.

Termin wykupu został określony na 12 lat od daty emisji, przy czym zgodnie z charakterystyką finansowania hybrydowego zdefiniowano pierwszy okres finansowania na 7 lat („I Okres Finansowania”), w którym nie będzie możliwy wcześniejszy wykup obligacji przez Spółkę oraz nie będzie możliwa wcześniejsza sprzedaż obligacji przez EBI na rzecz osób trzecich (w obu przypadkach z zastrzeżeniem wyjątków określonych w umowie subskrypcyjnej). Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej w I Okresie Finansowania, natomiast w kolejnym 5-letnim okresie finansowania („II Okres Finansowania”) według zmiennej stopy procentowej (WIBOR 6M) powiększonej o ustaloną marżę. Umowa przewiduje możliwość odroczenia terminów płatności odsetek od obligacji, maksymalnie do dnia wykupu lub do piątego dnia od dnia podjęcia decyzji o wypłacie dywidendy.

Podporządkowany charakter obligacji sprawia, iż w przypadku upadłości lub likwidacji emitenta, zobowiązania wynikające z obligacji będą miały pierwszeństwo zaspokojenia jedynie przed wierzytelnościami akcjonariuszy Spółki.

Emisja obligacji ma pozytywny wpływ na stabilność finansową Grupy TAURON, ponieważ obligacje są wyłączone z kalkulacji wskaźnika zadłużenia, stanowiącego kowenant niektórych programów finansowania. Ponadto 50% kwoty obligacji zostało zaliczone przez agencję ratingową jako kapitał w modelu ratingowym, co ma korzystny wpływ na ocenę ratingową Grupy Kapitałowej. Obligacje uzyskały rating agencji ratingowej Fitch na poziomie BB+.

Dodatkowo, w dniu 13 grudnia 2018 roku pomiędzy Spółką a EBI zostały podpisane kolejne umowy subskrypcyjna i projektowa stanowiące podstawę do przeprowadzenia emisji obligacji hybrydowych o łącznej wartości nominalnej

350 000 tysięcy złotych („Emisja B”). Emisja B stanowi uzupełnienie Emisji A, w związku z tym w grudniu 2018 roku Spółka podpisała z EBI umowy na emisje obligacji podporządkowanych o łącznej wartości 750 000 tysięcy złotych.

W dniu 19 grudnia 2018 roku Spółka wyemitowała obligacje w ramach wspomnianych umów. Pozostałe warunki i parametry obligacji są zgodne z warunkami obligacji Emisji A.

Prolongata Programu emisji obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku

W dniu 9 marca 2018 roku dokonano prolongaty Programu emisji obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku. Na podstawie podpisanych aneksów do umowy agencyjnej i depozytowej oraz umowy gwarancyjnej część banków wydłużyła okres dostępności środków w ramach Programu emisji obligacji. Oznacza to, że maksymalna wartość tego Programu emisji obligacji:

- do dnia 31 grudnia 2021 roku wynosi 6 070 000 tysięcy złotych (przed podpisaniem aneksów wynosiła 5 320 000 tysięcy złotych),
- do dnia 31 grudnia 2022 roku wynosi 5 820 000 tysięcy złotych (przed podpisaniem aneksów wynosiła 2 450 000 tysięcy złotych).

Do dnia 31 grudnia 2020 roku wartość Programu nie ulega zmianie i wynosi maksymalnie 6 270 000 tysięcy złotych.

Aneksy zostały zawarte z następującymi bankami biorącym udział w Programie: Bank Handlowy w Warszawie S.A., Bank BGŻ BNP Paribas S.A., Santander Bank Polska S.A., CaixaBank S.A. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce, ING Bank Śląski S.A., mBank S.A., MUFG Bank (Europe) N.V., MUFG Bank (Europe) N.V. S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. W związku z dokonaną prolongatą nie uległ zmianie poziom marży finansowania w ramach Programu.

Spółka zabezpiecza część przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami poprzez zawarte kontrakty terminowe swap procentowy (IRS). Instrumenty te objęte są rachunkowością zabezpieczeń, co zostało szerzej opisane w nocie 20 niniejszego sprawozdania finansowego.

29.2. Kowenanty w umowach dotyczących zadłużenia

Podpisane z bankami umowy nakładają na Spółkę zobowiązania natury prawno-finansowej (kowenanty), stosowane standardowo w tego rodzaju transakcjach. Kluczowym kowenantem jest wskaźnik zadłużenie netto/EBITDA (dla krajowych programów emisji obligacji), który określa poziom zadłużenia pomniejszonego o środki pieniężne w relacji do generowanej EBITDA. Maksymalna dopuszczalna wartość wskaźnika zadłużenie netto/EBITDA wynosi 3,5, za wyjątkiem obligacji serii TPEA1119, gdzie wynosi 3,0.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku wskaźnik zadłużenie netto/EBITDA liczony zgodnie z definicją zawartą w warunkach emisji obligacji na okaziciela serii TPEA1119, wyemitowanych w dniu 4 listopada 2014 roku na łączną kwotę 1 750 000 tysięcy złotych osiągnął poziom 3,04, tym samym przekroczył dopuszczalny maksymalny poziom 3,0, określony w warunkach emisji serii TPEA1119. Niniejsze zdarzenie może stanowić podstawę do żądania wcześniejszego wykupu obligacji pod warunkiem udzielenia zgody na takie działanie przez zgromadzenie obligatariuszy. Zgoda może być udzielona poprzez uchwałę, której podjęcie wymaga uzyskania większości 66 i 2/3 procent głosów obligatariuszy obecnych na zgromadzeniu. W marcu 2016 roku Spółka podpisała porozumienia z częścią posiadaczy obligacji, którzy według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku byli uprawnieni do wykonywania łącznie 41,93% głosów na zgromadzeniu obligatariuszy. Na mocy porozumień obligatariusze będący ich stroną są zobowiązani do utrzymania liczby posiadanych obligacji oraz do uczestniczenia w każdym zgromadzeniu obligatariuszy i głosowania ze wszystkich posiadanych obligacji przeciwko podjęciu uchwały zezwalającej na złożenie Spółce żądania wcześniejszego wykupu obligacji w związku z przekroczeniem przez wskaźnik zadłużenie netto/EBITDA poziomu 3,0. Zobowiązania wynikające z porozumień pozostają w mocy, o ile wskaźnik zadłużenie netto/EBITDA nie przekroczy poziomu 3,5 (definicja niniejszego wskaźnika zawarta w porozumieniach nie uwzględnia zobowiązań z tytułu obligacji podporządkowanych, tzn. jest ona zbieżna z definicjami ujętymi w innych umowach finansowania emitenta).

Fakt przekroczenia przez wskaźnik zadłużenie netto/EBITDA (liczony wg definicji zawartej w warunkach emisji serii TPEA1119) poziomu 3,0 nie powoduje naruszenia innych umów finansowania zawartych przez Spółkę i nie wywołuje negatywnych konsekwencji związanych z tymi umowami.

Wskaźnik zadłużenie netto/EBITDA, stanowiący kowenant w innych krajowych programach emisji obligacji, nie został przekroczony, co jest efektem zdefiniowania wyższej dopuszczalnej wartości (na poziomie 3,5), jak również innej definicji zadłużenia, do którego na potrzeby kalkulacji wskaźnika zadłużenie netto/EBITDA nie ujmują się kwoty wyemitowanych obligacji podporządkowanych.

29.3. Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego wynosiło 850 676 tysięcy złotych, w tym naliczone odsetki 4 692 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego wynosiło 1 042 110 tysięcy złotych, w tym naliczone odsetki 6 100 tysięcy złotych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała spłaty rat kapitałowych kredytu w łącznej wysokości 162 318 tysięcy złotych oraz odsetek 28 995 tysięcy złotych.

Zmianę stanu kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, bez odsetek umownych zwiększających wartość bilansową prezentuje poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilans otwarcia	1 036 010	1 183 415
Wpływ zastosowania MSSF 9	(33 055)	–
Bilans otwarcia po korekcie	1 002 955	1 183 415
Spłata	(162 318)	(147 568)
Zmiana wyceny	5 347	163
Bilans zamknięcia	845 984	1 036 010

W związku z wejściem w życie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wartość bilansowa zobowiązania z tytułu pożyczek otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego zmniejszyła się o 33 055 tysięcy złotych, co zwiększyło zyski zatrzymane Spółki na dzień 1 stycznia 2018 roku, o czym szerzej w nocie 7 niniejszego sprawozdania finansowego.

29.4. Pożyczki od spółki zależnej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość bilansowa pożyczek otrzymanych od jednostki zależnej TAURON Sweden Energy AB (publ) wynosiła 730 747 tysięcy złotych (169 941 tysięcy euro), w tym naliczone na dzień bilansowy odsetki 15 051 tysięcy złotych (3 500 tysięcy euro). Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość bilansowa pożyczek otrzymanych od jednostki zależnej TAURON Sweden Energy AB (publ) wynosiła 721 280 tysięcy złotych (172 932 tysiące euro), w tym naliczone na dzień bilansowy odsetki 27 112 tysięcy złotych (6 500 tysięcy euro).

Zmianę stanu pożyczki od spółki zależnej, bez odsetek umownych zwiększających wartość bilansową prezentuje poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Bilans otwarcia	694 168	765 450
Spłata	–	(28 127)
Zmiana wyceny	21 528	(43 155)
Bilans zamknięcia	715 696	694 168

Zobowiązanie Spółki dotyczy pożyczki długoterminowej udzielonej na podstawie umowy zawartej w grudniu 2014 roku pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a spółką zależną TAURON Sweden Energy AB (publ). Pożyczka oprocentowana jest stałą stopą procentową, a płatność odsetek dokonywana jest w okresach rocznych – w grudniu każdego roku – do momentu całkowitej spłaty pożyczki. Pożyczka zostanie w całości spłacona w dniu 29 listopada 2029 roku.

Na mocy aneksu z dnia 28 listopada 2018 roku w grudniu 2018 roku spłacono część raty odsetek w wysokości 3 296 tysięcy euro, natomiast pozostała część w wysokości 3 000 tysięcy euro została spłacona w dniu 31 stycznia 2019 roku.

29.5. Usługa cash pool

W celu optymalizacji zarządzania środkami pieniężnymi i płynnością finansową oraz optymalizacji przychodów i kosztów finansowych Grupa TAURON stosuje mechanizm usługi cash pool. W dniu 18 grudnia 2017 roku została zawarta z PKO Bank Polski S.A. nowa umowa świadczenia usługi cash poolingowego z terminem obowiązywania do dnia 17 grudnia 2020 roku, zgodnie z którą TAURON Polska Energia S.A. pełni funkcję agenta. Warunki oprocentowania zostały ustalone na warunkach rynkowych.

Salda należności i zobowiązań powstałych w wyniku transakcji cash pool przedstawia tabela poniżej.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Należności z tytułu pożyczek udzielonych w ramach usługi cash pool	803 677	189 928
Należności z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych w ramach usługi cash pool	5 256	598
Odpis aktualizujący	(212 400)	–
Razem Należności	596 533	190 526
Zobowiązania z tytułu pożyczek otrzymanych w ramach usługi cash pool	2 036 679	2 374 430
Zobowiązania z tytułu odsetek od pożyczek otrzymanych w ramach usługi cash pool	1 841	2 604
Razem Zobowiązania	2 038 520	2 377 034

Nadwyżka środków pozyskanych przez Spółkę w ramach umowy cash pool jest lokowana na rachunkach bankowych.

W ramach umowy cash pool Spółka ma możliwość korzystania z finansowania zewnętrznego w postaci kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 300 000 tysięcy złotych oraz limitu intraday do kwoty 500 000 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała zobowiązania z tego tytułu.

Spółka ujęła odpis aktualizujący na oczekiwane straty kredytowe w głównej mierze z tytułu pożyczek udzielonych na dzień bilansowy w ramach umowy cash pool spółce zależnej z segmentu Wydobycie, z uwagi na planowane długoterminowe utrzymanie zaangażowania w finansowanie spółki.

29.6. Kredyty w rachunku bieżącym

Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo kredytów w rachunku bieżącym dotyczyło umowy kredytu w rachunku bieżącym w USD zawartego z mBank S.A. w celu finansowania depozytów zabezpieczających oraz transakcji na produkty commodities – 204 tysiące dolarów (767 tysięcy złotych).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo kredytów w rachunku bieżącym wynosiło 93 502 tysiące złotych.

29.7. Podpisanie umowy kredytu z Bankiem Gospodarstwa Krajowego

W dniu 19 grudnia 2018 roku pomiędzy Spółką a Bankiem Gospodarstwa Krajowego („BGK”) została podpisana umowa kredytu na kwotę 1 000 000 tysięcy złotych, z którego środki zostaną przeznaczone na:

- finansowanie spłaty obligacji Spółki objętych przez BGK, których termin wykupu przypada w latach 2019–2020 (w łącznej kwocie 270 000 tysięcy złotych),
- finansowanie wydatków inwestycyjnych Grupy TAURON.

Zgodnie z umową środki będą udostępnione do dnia 31 grudnia 2020 roku, a spłacane będą w równych ratach kapitałowych w okresie od 2024 roku do 2033 roku. Oprocentowanie będzie określone na podstawie zmiennej stopy procentowej (WIBOR 6M) powiększonej o marżę BGK.

Na dzień bilansowy Spółka nie zaciągnęła zobowiązania z tytułu powyższej umowy zawartej z BGK. Po dniu bilansowym w styczniu oraz w lutym 2019 roku uruchomione zostały transze kredytu o łącznej wartości 730 000 tysięcy złotych.

29.8. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązanie Spółki z tytułu leasingu finansowego wynosiło 23 945 tysięcy złotych i dotyczyło leasingu nieruchomości inwestycyjnej. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku zgodnie z umową zobowiązanie wygasło, a Spółka nabyła nieruchomość stanowiącą przedmiot leasingu, o czym szerzej w nocie 17 niniejszego sprawozdania finansowego.

29.9. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka użytkuje na podstawie umowy najmu nieruchomość położoną w Katowicach przy ul. ks. Piotra Ściegiennego 3.

Najmowana nieruchomość stanowi siedzibę Spółki, użytkowana powierzchnia wynosi 10 001,14 m², a średni miesięczny koszt najmu wraz z opłatami eksploatacyjnymi w roku 2018 wyniósł 779 tysięcy złotych.

Spółka ponadto posiada prawo wieczystego użytkowania gruntu oraz ponosi opłaty z tytułu innych umów, które stanowią zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego.

Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 49 164 tysiące złotych.

30. Rezerwy na świadczenia pracownicze

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zgodnie z Regulaminem wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do następujących świadczeń po okresie zatrudnienia:

- odpraw emerytalno-rentowych – wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę;
- odpraw pośmiertnych;
- ekwiwalentu pieniężnego wynikającego z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego;
- świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zyski i straty aktuarialne na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane są w całości w pozostałych całkowitych dochodach.

PROFESJONALNY OSĄD I SZACUNKI

Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2018	31 grudnia 2017
Stopa dyskontowa (%)	3,00%	3,00%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	2,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	7,91%	7,93%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2,50%	2,50%
Przewidywana stopa wzrostu cen energii elektrycznej (%)	3,50%	3,50%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	3,50%	3,50%
Pozostały średni okres zatrudnienia	16,8	17,11

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	2 037	1 316	124	3 477
Koszty bieżącego zatrudnienia	359	254	22	635
Zyski i straty aktuarialne, w tym:	86	(98)	(6)	(18)
powstałe na skutek zmian założeń finansowych	6	–	–	6
powstałe na skutek innych zmian	80	(98)	(6)	(24)
Wypłacone świadczenia	(145)	(10)	(1)	(156)
Koszty odsetek	52	40	2	94
Bilans zamknięcia	2 389	1 502	141	4 032
Długoterminowe	2 155	1 492	140	3 787
Krótkoterminowe	234	10	1	245

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	1 653	1 083	97	2 833
Koszty bieżącego zatrudnienia	348	240	18	606
Zyski i straty aktuarialne, w tym:	153	(32)	7	128
powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(19)	–	–	(19)
powstałe na skutek innych zmian	172	(32)	7	147
Wyplacone świadczenia	(158)	(7)	(1)	(166)
Koszty odsetek	41	32	3	76
Bilans zamknięcia	2 037	1 316	124	3 477
Długoterminowe	1 719	1 307	121	3 147
Krótkoterminowe	318	9	3	330

Analiza wrażliwości

Analizę wrażliwości wyników wyceny na dzień 31 grudnia 2018 roku na zmianę podstawowych założeń aktuarialnych o 0,5 punktu procentowego przedstawia tabela poniżej:

Tytuł rezerwy	Wycena na dzień 31 grudnia 2018	Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	2 389	2 507	2 280	2 279	2 507
Taryfa pracownicza	1 502	1 687	1 344	1 344	1 685
ZFŚS	141	157	127	127	157
Razem	4 032	4 351	3 751	3 750	4 349

Obniżenie stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego spowodowałoby wzrost rezerwy na świadczenia pracownicze, z poziomu 4 032 tysiące złotych do poziomu 4 351 tysięcy złotych. Natomiast wzrost stopy dyskontowej o 0,5 punktu procentowego, tj. zastosowanie stopy 3,50% spowodowałby spadek rezerwy do poziomu 3 751 tysięcy złotych.

Podstawy wymiaru świadczeń zostały określone na podstawie Regulaminu Wynagradzania. Obniżenie planowanych wzrostów podstaw o 0,5 p.p. spowodowałoby obniżenie rezerwy na świadczenia pracownicze do poziomu 3 750 tysięcy złotych, a zwiększenie planowanych wzrostów podstaw o 0,5 p.p. wpłynęłoby na wzrost rezerwy do poziomu 4 349 tysięcy złotych.

31. Pozostałe rezerwy

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Spółka tworzy rezerwy wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Na dzień bilansowy Spółka ujmuje rezerwę na ryzyko niekorzystnego zakończenia trwającego postępowania kontrolnego.

W okresie sprawozdawczym Spółka tworzyła również rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku stan pozostałych rezerw dotyczy rezerwy na ryzyko podatkowe w związku z trwającymi postępowaniami kontrolnymi. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka rozpoznała rezerwę z tego tytułu w wysokości 68 694 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwa z tego tytułu wynosi 72 894 tysiące złotych. Zwiększenie rezerwy o kwotę 4 200 tysięcy złotych dotyczy odsetek naliczonych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Spółka jest stroną postępowań kontrolnych wszczętych przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie („Dyrektor UKS”) w zakresie podatku od towarów i usług. Czas trwania postępowań kontrolnych był wielokrotnie przedłużany przez Dyrektora UKS, a następnie Naczelnika Mazowieckiego Urzędu Celno-Skarbowego. Aktualne nowe terminy zakończenia postępowań zostały wyznaczone na dzień 22 i 28 kwietnia 2019 roku oraz 23 maja 2019 roku.

Zmianę stanu pozostałych rezerw w okresie porównywalnym, tj. w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela.

	Rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów	Pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	198 844	64 505	263 349
Odwrocenie dyskonta i zmiana stopy dyskontowej	2 330	-	2 330
Utworzenie	2 250	4 277	6 527
Rozwiązanie	(203 424)	-	(203 424)
Wykorzystanie	-	(11)	(11)
Bilans zamknięcia	-	68 771	68 771
Długoterminowe	-	-	-
Krótkoterminowe	-	68 771	68 771

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku w związku z wejściem w życie porozumienia w sprawie ustalenia podstawowych warunków brzegowych restrukturyzacji Projektu „Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli” pomiędzy TAURON Polska Energia S.A., Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. i Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A., aneksu do umowy sprzedaży energii elektrycznej z dnia 11 marca 2011 roku pomiędzy Spółką, Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. i Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. oraz aneksu do umowy na dostawy paliwa gazowego z dnia 11 marca 2011 roku pomiędzy Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. i Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A., Spółka rozwiązała w całości rezerwy:

- rezerwę wynikającą z faktu, iż na podstawie wieloletniej umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej pomiędzy Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. a Spółką oraz PGNiG Energia S.A., Spółka zobowiązana była do zakupu połowy wolumenu energii elektrycznej produkowanej przez Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. po cenie w formule „koszt plus” pokrywającej koszty produkcji oraz zapewniającej obsługę finansowania;
- rezerwę związaną z faktem, iż Spółka była zobligowana do pokrycia ewentualnych strat związanych z realizacją klauzuli umownej „take or pay” w ramach umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego zawartej pomiędzy PGNiG S.A. a Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. Zgodnie z powyższą klauzulą Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. była zobowiązana do zapłaty PGNiG S.A. za nieodebrany gaz;
- rezerwę na pokrycie kosztów związaną z faktem, iż w związku z opóźnieniem realizacji projektu, na Spółce mogłaby spoczywać konieczność pokrycia dodatkowych kosztów funkcjonowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

32. Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	2 447	2 587
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii	7 859	6 499
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu świadczeń po okresie pełnienia funkcji członka Zarządu/kadry kierowniczej	825	1 764
Pozostałe rozliczenia	5 573	3 744
Razem	16 704	14 594
Długoterminowe	103	-
Krótkoterminowe	16 601	14 594

33. Zobowiązania wobec dostawców

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Zobowiązania krótkoterminowe wobec dostawców wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku największe saldo zobowiązań wobec dostawców stanowiły zobowiązania wobec spółki zależnej TAURON Wytwarzanie S.A. oraz wobec spółki Skarbu Państwa Węglukoks S.A. i wynosiły odpowiednio 113 292 tysiące złotych i 100 711 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku największe saldo zobowiązań wobec dostawców stanowiły zobowiązania wobec spółek zależnych TAURON Wytwarzanie S.A. oraz TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. i wynosiły odpowiednio 163 952 tysiące złotych i 87 255 tysięcy złotych.

34. Pozostałe zobowiązania finansowe

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Do pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się m.in. zobowiązania wobec spółek z tytułu rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, wadia, kaucje, zabezpieczenia otrzymane oraz zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i aktywów niematerialnych, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty, ze względu na nieistotny wpływ dyskonta.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Depozyty uzupełniające z tytułu rozliczeń giełdowych	248 480	7 163
Zobowiązania z tytułu rozliczenia podatku dochodowego spółek z PGK	90 490	34 836
Prowizje dotyczące dłużnych papierów wartościowych	9 758	5 889
Wynagrodzenia, potrącenia z tytułu wynagrodzeń oraz inne zobowiązania wobec pracowników	7 325	6 424
Wadia, kaucje, zabezpieczenia otrzymane	464	5 400
Pozostałe	32 755	23 004
Razem	389 272	82 716
Długoterminowe	17 626	20 126
Krótkoterminowe	371 646	62 590

Wartość depozytów uzupełniających związana jest w głównej mierze z terminowymi transakcjami na dostawę praw do emisji gazów cieplarnianych zawieranymi na zagranicznych rynkach giełdowych. Depozyty uzupełniające stanowią środki otrzymane przez Spółkę z tytułu bieżących rozliczeń giełdowych, w związku ze zmianą wyceny zawartych kontraktów terminowych typu futures otwartych na dzień bilansowy. Wzrost depozytów wynika ze wzrostu cen uprawnień do emisji, przy jednoczesnym wzroście ilości kontraktów giełdowych otwartych na dzień bilansowy.

35. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

W ramach pozostałych zobowiązań niefinansowych prezentowane są głównie rozrachunki z tytułu podatków i opłat, które obejmują:

- Rozrachunki z tytułu VAT i akcyzy;
- Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i ubezpieczeń społecznych;
- Opłaty środowiskowe i inne rozliczenia publiczno-prawne.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Podatek VAT	17 756	25 385
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 860	1 878
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	4 973	4 311
Podatek akcyzowy	–	880
Pozostałe	37	36
Razem	24 626	32 490

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Obowiązujące przepisy mogą również zawierać niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w niniejszym sprawozdaniu finansowym mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

WYBRANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

36. Istotne pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych

36.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zmiana stanu należności	(243 133)	105 267
Zmiana stanu zapasów	(211 159)	86 371
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów	354 023	(59 096)
Zmiana stanu pozostałych aktywów długo- i krótkoterminowych	23 386	11 211
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów i dotacji rządowych	2 110	(6 909)
Zmiana stanu rezerw	4 695	(194 062)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	(70 078)	(57 218)

36.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

Nabycie obligacji

Wydatki na nabycie obligacji w kwocie 160 000 tysięcy złotych związane są z zakupem obligacji wewnątrzgrupowych wyemitowanych przez spółkę zależną TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.

Nabycie udziałów i akcji

Wydatki na nabycie udziałów i akcji w kwocie 2 646 353 tysiące złotych związane są w głównej mierze z przekazaniem przez Spółkę środków na podwyższenie kapitału poniższych spółek:

- Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. w kwocie 1 060 000 tysięcy złotych;
- TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 780 000 tysięcy złotych;
- TAURON Dystrybucja Serwis S.A. w kwocie 439 317 tysięcy złotych;
- TAURON Wydobywanie S.A. w kwocie 340 000 tysięcy złotych;
- ElectroMobility Poland S.A. w kwocie 15 000 tysięcy złotych;
- PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 6 000 tysięcy złotych,

oraz wniesieniem dopłat do kapitału w spółce Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. w kwocie 6 000 tysięcy złotych.

Udzielenie pożyczek

Wydatki związane z udzieleniem pożyczek związane są z przekazaniem przez Spółkę:

- pożyczki dla spółki współzależnej Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. w łącznej kwocie 47 310 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 22 niniejszego sprawozdania finansowego oraz
- udzieleniem pożyczki spółce PGE EJ 1 Sp. z o.o. w wysokości 4 800 tysięcy złotych.

Jako udzielenie pożyczek Spółka prezentuje zwiększenie salda pożyczek udzielonych spółkom zależnym w ramach umowy cash pool o długoterminowym charakterze zaangażowania w kwocie 795 332 tysiące złotych.

Wykup obligacji

Wpływy z tytułu wykupu obligacji w kwocie 1 334 920 tysięcy złotych związane są z wykupem obligacji wewnątrzgrupowych wyemitowanych przez spółki zależne:

- TAURON Wytwarzanie S.A. w kwocie 864 920 tysięcy złotych;
- TAURON Dystrybucja S.A. w kwocie 470 000 tysięcy złotych.

Splata udzielonych pożyczek

Splata pożyczek w kwocie 421 225 tysięcy złotych dotyczy w głównej mierze:

- częściowej spłaty pożyczki udzielonej Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A w kwocie 299 100 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 22 niniejszego sprawozdania finansowego;
- spłaty pożyczki udzielonej spółce zależnej TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. w kwocie 120 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 22 niniejszego sprawozdania finansowego.

Odsetki otrzymane

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Odsetki otrzymane od dłużnych papierów wartościowych	269 028	642 017
Odsetki otrzymane od udzielonych pożyczek	20 149	-
Razem	289 177	642 017

36.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Splata pożyczek/kredytów

Wydatki z tytułu spłaty kredytów związane są ze splatą przez Spółkę w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku rat kredytu do Europejskiego Banku Inwestycyjnego w kwocie 162 318 tysięcy złotych.

Odsetki zapłacone

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Odsetki zapłacone od dłużnych papierów wartościowych	(233 275)	(221 832)
Odsetki zapłacone od kredytów	(29 109)	(41 295)
Odsetki zapłacone od pożyczek	(39 398)	(1 446)
Odsetki zapłacone od leasingu	(196)	(650)
Razem	(301 978)	(265 223)

Emisja dłużnych papierów wartościowych

Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku związane są z:

- emisją obligacji w łącznej kwocie 600 000 tysięcy złotych w ramach Programu Emisji Obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku, co zostało szerzej opisane w nocie 29.1 niniejszego sprawozdania finansowego;
- emisją transz obligacji hybrydowych o łącznej wartości nominalnej 750 000 tysięcy złotych w ramach umów zawartych w grudniu 2018 roku z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, co zostało szerzej opisane w nocie 29.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

37. Instrumenty finansowe

37.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Stan na 31 grudnia 2018		Kategorie i klasy aktywów finansowych	Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa		Wartość bilansowa	Wartość godziwa
1 Aktywa finansowe wycenianie według zamortyzowanego kosztu	6 733 497	6 828 930	1 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – przeznaczone do obrotu	154 574	154 574
Należności od odbiorców	819 563	819 563	Instrumenty pochodne	53 216	53 216
Obligacje	5 236 292	5 331 725	Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	101 358	101 358
Pożyczki udzielone Cash Pool	596 533	596 533	2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	39 244	
Inne pożyczki udzielone	26 088	26 088	Udziały i akcje długoterminowe	39 244	
Inne należności finansowe	55 021	55 021	3 Pożyczki i należności	8 228 015	8 072 480
2 Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	1 120 916	1 120 916	Należności od odbiorców	719 133	719 133
Instrumenty pochodne	216 165	216 165	Obligacje	6 572 696	6 506 729
Udziały i akcje długoterminowe	46 066	46 066	Pożyczki udzielone Cash Pool	190 526	190 526
Pożyczki udzielone	199 256	199 256	Inne pożyczki udzielone	712 654	623 086
Inne należności finansowe	167 441	167 441	Inne należności finansowe	33 006	33 006
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	26 063	26 063	4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	20 873 435	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	465 925	465 925	Udziały i akcje w jednostkach zależnych	20 457 583	
3 Instrumenty pochodne zabezpieczające	4 178	4 178	Udziały i akcje w jednostkach współzależnych	415 852	
4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	21 029 990		5 Instrumenty pochodne zabezpieczające	28 482	28 482
Udziały i akcje w jednostkach zależnych	20 614 138		6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	721 577	721 577
Udziały i akcje w jednostkach współzależnych	415 852				
Razem aktywa finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	28 888 581		Razem aktywa finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	30 045 327	
Aktywa trwałe	26 975 445		Aktywa trwałe	27 335 016	
Udziały i akcje	21 076 056		Udziały i akcje	20 912 679	
Obligacje	5 043 981		Obligacje	6 009 920	
Pożyczki udzielone	808 760		Pożyczki udzielone	382 989	
Instrumenty pochodne	43 844		Instrumenty pochodne	26 704	
Pozostałe aktywa finansowe	2 804		Pozostałe aktywa finansowe	2 724	
Aktywa obrotowe	1 913 136		Aktywa obrotowe	2 710 311	
Należności od odbiorców	819 563		Należności od odbiorców	719 133	
Obligacje	192 311		Obligacje	562 776	
Pożyczki udzielone	13 117		Pożyczki udzielone	520 191	
Instrumenty pochodne	176 499		Instrumenty pochodne	54 994	
Pozostałe aktywa finansowe	245 721		Pozostałe aktywa finansowe	131 640	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	465 925		Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	721 577	

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Stan na 31 grudnia 2018		Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Stan na 31 grudnia 2017 (dane przekształcone)	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa		Wartość bilansowa	Wartość godziwa
1 Zobowiązania finansowe wycenianie według zamortyzowanego kosztu	13 893 976	14 028 032	1 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	12 670 253	12 699 476
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych, w tym:			Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych, w tym:		
Zobowiązanie z tytułu pożyczki Cash Pool	3 619 943	3 662 092	Zobowiązanie z tytułu pożyczki Cash Pool	4 140 424	4 135 000
Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego	2 038 520	2 038 520	Kredyty z Europejskiego Banku Inwestycyjnego	2 377 034	2 377 034
Pożyczki od jednostki zależnej	850 676	875 511	Pożyczki od jednostki zależnej	1 042 110	1 044 424
Kredyt w rachunku bieżącym	730 747	748 061	Pożyczki od jednostki zależnej	721 280	713 542
Wyemitowane obligacje	767	767	Kredyt w rachunku bieżącym	93 502	93 502
Zobowiązania wobec dostawców	9 358 008	9 449 915	Wyemitowane obligacje	7 940 346	7 974 993
Pozostałe zobowiązania finansowe	525 986	525 986	Zobowiązania wobec dostawców	413 265	413 265
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	388 936	388 936	Pozostałe zobowiązania finansowe	82 586	82 586
			Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	130	130
2 Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	240 922	240 922	2 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – przeznaczone do obrotu	62 466	62 466
Instrumenty pochodne	240 922	240 922	Instrumenty pochodne	62 466	62 466
3 Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	-		3 Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	23 945	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-		Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	23 945	
Razem zobowiązania finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	14 134 898		Razem zobowiązania finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	12 756 664	
Zobowiązania długoterminowe	8 529 900		Zobowiązania długoterminowe	9 497 797	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	8 474 344		Zobowiązania z tytułu zadłużenia	9 472 454	
Pozostałe zobowiązania finansowe	17 626		Pozostałe zobowiązania finansowe	20 126	
Instrumenty pochodne	37 930		Instrumenty pochodne	5 217	
Zobowiązania krótkoterminowe	5 604 998		Zobowiązania krótkoterminowe	3 258 867	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	4 504 374		Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 725 763	
Zobowiązania wobec dostawców	525 986		Zobowiązania wobec dostawców	413 265	
Instrumenty pochodne	202 992		Instrumenty pochodne	57 249	
Pozostałe zobowiązania finansowe	371 646		Pozostałe zobowiązania finansowe	62 590	

Podział instrumentów finansowych na klasy i kategorie jest zgodny z obowiązującymi na dany dzień bilansowy standardami rachunkowości (na dzień 31 grudnia 2018 roku – MSSF 9 *Instrumenty finansowe*; na dzień 31 grudnia 2017 roku – MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*).

Opis metodologii wyceny wartości godziwej instrumentów finansowych oraz przypisanie poziomu hierarchii wartości godziwej został przedstawiony w tabelach poniżej.

Klasy aktywów finansowych	Poziom wyceny wartości godziwej	Metodologia ustalania wartości godziwej
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej		
Instrumenty pochodne, w tym:		
IRS	2	Pochodne instrumenty finansowe zostały wycenione zgodnie z metodologią opisaną w nocie 20 niniejszego sprawozdania finansowego.
CCIRS	2	
Kontrakty walutowe forward	2	
Kontrakty towarowe (forward, futures)	1	
Udziały i akcje długoterminowe	3	Spółka dokonała szacunku wartości godziwej posiadanych udziałów w spółce PGE EJ 1 Sp. z o.o. metodą skorygowanych aktywów netto, biorąc pod uwagę posiadany udział w aktywach netto, korygując wartość o istotne czynniki wpływające na wycenę takie jak dyskonto z tytułu braku kontroli oraz dyskonto z tytułu ograniczonej płynności powyższych instrumentów. W przypadku pozostałych instrumentów ze względu na fakt, że kluczowe czynniki wpływające na wartość objętych udziałów, nie zmieniły się na dzień bilansowy w stosunku do momentu początkowego ujęcia, Spółka przyjmuje koszt historyczny jako akceptowalne przybliżeniu wartości godziwej.
Pożyczki udzielone	3	Wycena wartości godziwej pożyczki dokonana została jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem ryzyka kredytowego pożyczkobiorcy.
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	1	Wycena wartości godziwej jednostek uczestnictwa następuje w odniesieniu do bieżących notowań jednostek.
Aktywa finansowe, dla których wartość godziwa jest ujawniana		
Obligacje	2	Obligacje wewnątrzgrupowe nabyte przez Spółkę zostały wycenione w wartości godziwej. Wycena wartości godziwej dokonana została jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych aktualnie obowiązującą stopą procentową, tzn. przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

Klasy zobowiązań finansowych	Poziom wyceny wartości godziwej	Metodologia ustalania wartości godziwej
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej		
Instrumenty pochodne, w tym:		
IRS	2	Pochodne instrumenty finansowe zostały wycenione zgodnie z metodologią opisaną w nocie 20 niniejszego sprawozdania finansowego.
CCIRS	2	
Kontrakty walutowe forward	2	
Kontrakty towarowe (forward, futures)	1	
Zobowiązania finansowe, dla których wartość godziwa jest ujawniana		
Kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	2	Zobowiązania z tytułu zadłużenia o stałej stopie procentowej, tj. kredyty otrzymane z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, pożyczkę uzyskaną od spółki zależnej, wyemitowane obligacje podporządkowane oraz euroobligacje zostały wycenione w wartości godziwej. Wycena wartości godziwej dokonana została jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych aktualnie obowiązującą stopą procentową dla danych obligacji, pożyczki czy kredytu, tzn. przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych.

Wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku (poza wyłączone z zakresu MSSF 9 *Instrumenty finansowe* oraz MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*) nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Udziały i akcje w jednostkach zależnych i współzależnych wyłączone z zakresu MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły zmiany metodologii wyceny instrumentów finansowych zaprezentowanych powyżej. Jednocześnie od dnia 1 stycznia 2018 roku w związku z wejściem w życie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Spółka wycenia i ujawnia wartość godziwą udziałów i akcji w jednostkach niebędących jednostkami zależnymi i współzależnymi. W okresie porównywalnym wartość godziwa nie była ujawniana ze względu na ograniczoną dostępność danych, a inwestycje wyceniane były w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Spółka klasyfikuje jako aktywo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy pożyczkę udzieloną Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. na podstawie porozumienia z dnia 28 lutego 2018 roku, która została szerzej opisana w nocie 22 niniejszego sprawozdania finansowego.

Zmiana stanu aktywów finansowych, których wycena do wartości godziwej klasyfikowana jest na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej

	Nienotowane udziały i akcje	Pożyczki udzielone
Stan na 31 grudnia 2017 roku	38 939	-
Wpływ zastosowania MSSF 9	(13 893)	150 960
Stan na 1 stycznia 2018 roku	25 046	150 960
Zyski/ (straty) za okres ujęte w przychodach/kosztach finansowych	-	(11 581)
Zakup/zaciągnięcie	21 032	-
Sprzedaż/spłata	(12)	(299 100)
Rozliczenie umowy konsolidującej dług	-	358 977
Stan na dzień 31 grudnia 2018 roku	46 066	199 256

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, ani też w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z lub do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

37.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

	Aktywa / zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowa- nego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Aktywa / zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Razem
Dywidendy	2 400	-	-	-	817 037	819 437
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	4 789	327 620	(298 796)	1 202	(196)	34 619
Prowizje	-	-	(22 993)	-	-	(22 993)
Różnice kursowe	(7 480)	1 419	(112 082)	-	-	(118 143)
Odpisy aktualizujące/aktualizacja wartości	(9 505)	27 043	(11 994)	-	(2 469 069)	(2 463 525)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	1 642	-	-	-	-	1 642
Wynik na zrealizowanych pochodnych instrumentach finansowych*	(6 078)	-	-	-	-	(6 078)
Przychody/(koszty) finansowe netto	(14 232)	356 082	(445 865)	1 202	(1 652 228)	(1 755 041)
Aktualizacja wartości	(17 534)	680	-	-	-	(16 854)
Wynik na zrealizowanych pochodnych instrumentach finansowych*	16 910	-	-	-	-	16 910
Przychody/(koszty) operacyjne netto	(624)	680	-	-	-	56
Zmiana wyceny IRS	-	-	-	(24 297)	-	(24 297)
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	(24 297)	-	(24 297)

* Spółka ujmuje przychody i koszty z tytułu instrumentów pochodnych towarowych w działalności operacyjnej. Przychody i koszty z tytułu pozostałych instrumentów pochodnych ujmowane są w przychodach/kosztach finansowych.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Aktywa / zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamorty- zowanego kosztu	Instrumenty zabezpie- czające	Aktywa / zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Razem
Dywidendy	-	2 858	-	-	-	557 974	560 832
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	19 321	-	456 413	(335 282)	1 525	(650)	141 327
Prowizje	-	-	-	(19 068)	-	-	(19 068)
Różnice kursowe	(2 483)	-	1 689	128 270	-	-	127 476
Odpisy aktualizujące/aktualizacja wartości	(11 820)	-	(32)	-	-	(134 372)	(146 224)
Wynik na zrealizowanych pochodnych instrumentach finansowych*	(4 866)	-	-	-	-	-	(4 866)
Przychody/(koszty) finansowe netto	152	2 858	458 070	(226 080)	1 525	422 952	659 477
Aktualizacja wartości	(13 514)	-	34	-	-	-	(13 480)
Wynik na zrealizowanych pochodnych instrumentach finansowych*	8 737	-	-	-	-	-	8 737
Przychody/(koszty) operacyjne netto	(4 777)	-	34	-	-	-	(4 743)
Zmiana wyceny IRS	-	-	-	-	(8 159)	-	(8 159)
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-	(8 159)	-	(8 159)

* Spółka ujmuje przychody i koszty z tytułu instrumentów pochodnych towarowych w działalności operacyjnej. Przychody i koszty z tytułu pozostałych instrumentów pochodnych ujmowane są w przychodach/kosztach finansowych.

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe zarządzane jest na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A., co oznacza, że w ramach zarządzania ryzykiem finansowym Spółka realizuje funkcje przypisane jej jako członkowi Grupy TAURON oraz funkcje zarządcze, kontrolne i monitorujące przypisane jej jako jednostce centralnej.

Rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych, na które narażona jest Spółka w ramach prowadzonej działalności:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyko rynkowe, w tym:
 - ryzyko zmian stóp procentowych;
 - ryzyko zmian kursów walutowych;
 - ryzyko zmian cen surowców i towarów w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych oraz zmian cen jednostek uczestnictwa posiadanych przez Spółkę.

Rodzaje ryzyk związanych z instrumentami finansowymi, na jakie narażona jest Spółka i Grupa TAURON wraz z opisem ekspozycji na ryzyko i sposobu zarządzania ryzykiem prezentuje poniższa tabela.

Ekspozycja na ryzyko	Zarządzanie ryzykiem	Regulacja
Ryzyko kredytowe		
<p>Możliwość poniesienia straty z tytułu niewywiązania się partnerów handlowych z zobowiązań kontraktowych. Ekspozycja kredytowa dzieli się na ekspozycję z tytułu płatności (kwota jaka może zostać utracona w wyniku braku zapłaty za towar lub usługę) i ekspozycję zastąpienia (kwota jaka może zostać utracona w wyniku niezrealizowania dostawy towaru lub wykonania usługi).</p>	<p>Zarządzanie ryzykiem kredytowym ma postać sterowania poziomem ekspozycji kredytowej, generowanej w momencie zawierania kontraktów przez spółki Grupy TAURON. Generalną zasadą jest, że przed zawarciem kontraktu każdy podmiot poddawany jest badaniu kondycji finansowej i otrzymuje limit kredytowy, stanowiący ograniczenie maksymalnej ekspozycji z tytułu zaangażowania handlowego. Ekspozycja kredytowa jest w tym kontekście rozumiana jako kwota, która może zostać utracona, jeśli kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań w określonym czasie (z uwzględnieniem wartości wniesionych przez niego zabezpieczeń). Ekspozycję kredytową wylicza się na aktualny dzień i dzieli się ją na ekspozycję z tytułu płatności i ekspozycję zastąpienia.</p> <p>Grupa TAURON posiada zdecentralizowany system zarządzania ryzykiem kredytowym, jednak kontrola, limitowanie i raportowanie tej kategorii ryzyka odbywa się centralnie, na poziomie Spółki. Funkcjonująca Polityka Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w Grupie TAURON określa zasady zarządzania ryzykiem kredytowym na poziomie Grupy, mające skutecznie zminimalizować wpływ tego ryzyka na realizację celów Grupy.</p> <p>Na podstawie wartości ekspozycji oraz oceny kondycji finansowej poszczególnych klientów wartość ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa TAURON, jest wyliczana z wykorzystaniem metod statystycznych, według których oblicza się wartość narażoną na ryzyko na podstawie rozkładu prawdopodobieństwa straty całkowitej.</p>	<p>Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie TAURON</p>
Ryzyko płynności		
<p>Możliwość utraty lub ograniczenia zdolności do regulowania bieżących wydatków ze względu na nieadekwatną wielkość lub strukturę płynnych aktywów w stosunku do zobowiązań krótkoterminowych lub niedostateczny poziom rzeczywistych wpływów netto z działalności operacyjnej.</p>	<p>Sytuacja płynnościowa Spółki oraz Grupy TAURON jest na bieżąco monitorowana pod kątem ewentualnych odchyłeń od zakładanych planów, a dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, których kwota istotnie przewyższa oczekiwane zapotrzebowanie w krótkim okresie, mityguje ryzyko utraty płynności.</p> <p>W tym celu Spółka stosuje określone zasady wyznaczania pozycji płynnościowej zarówno poszczególnych spółek, jak i całej Grupy TAURON, co pozwala zabezpieczyć środki na pokrycie ewentualnej luki płynnościowej, zarówno poprzez alokację środków pomiędzy spółkami (mechanizm cash pool), jak również z wykorzystaniem finansowania zewnętrznego, w tym kredytów w rachunkach bieżących.</p> <p>Spółka zarządza również ryzykiem finansowania rozumianym jako brak możliwości pozyskania nowego finansowania, wzrost kosztów finansowania oraz ryzyko wypowiedzenia dotychczasowych umów finansowania. W ramach minimalizacji ryzyka finansowania TAURON prowadzi politykę pozyskiwania finansowania dla Grupy TAURON z odpowiednim wyprzedzeniem w stosunku do planowanej daty jego wykorzystania, tj. do 24 miesięcy przed planowanym zapotrzebowaniem. Taka polityka ma na celu przede wszystkim zapewnienie elastycznego doboru źródeł finansowania i wykorzystania sprzyjających warunków rynkowych, a także zmniejszenie ryzyka konieczności zaciągnięcia nowych zobowiązań na niekorzystnych warunkach finansowych.</p>	<p>Polityka zarządzania płynnością finansową Grupy TAURON</p>

Ekspozycja na ryzyko	Zarządzanie ryzykiem	Regulacja
Ryzyko rynkowe – ryzyko zmian stóp procentowych i kursów walutowych		
<p>Możliwość negatywnego wpływu na wyniki Grupy poprzez wahania wartości godziwej instrumentów finansowych lub przyszłych przepływów pieniężnych z nimi związanych na skutek zmian stóp procentowych lub kursów walutowych.</p>	<p>Grupa TAURON zarządza ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania Politykę zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie TAURON. Głównym celem zarządzania tymi ryzykami jest minimalizacja wrażliwości przepływów pieniężnych TAURON i Grupy TAURON na czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych. TAURON w przypadkach, w których jest to możliwe i ekonomicznie uzasadnione, wykorzystuje instrumenty pochodne, których charakterystyka pozwala na zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń.</p> <p>Polityka zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie TAURON wprowadza zasady rachunkowości zabezpieczeń, które określają zasady i rodzaje rachunkowości zabezpieczeń oraz ujęcie księgowe instrumentów zabezpieczających i pozycji zabezpieczanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSSF.</p>	<p>Polityka zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie TAURON</p>
Ryzyko rynkowe – ryzyko zmian cen		
<p>Nieplanowana zmienność wyniku operacyjnego Grupy TAURON wynikająca z fluktuacji cen rynków towarowych oraz odchyłeń wolumenu w poszczególnych obszarach działalności handlowej Grupy TAURON.</p>	<p>W celu efektywnego zarządzania stworzono system zarządzania ryzykiem handlowym powiązany organizacyjnie i informacyjnie z funkcjonującą na poziomie Grupy TAURON strategią zabezpieczenia pozycji handlowej. Polityka wprowadza system wczesnego ostrzegania oraz system limitowania ekspozycji na ryzyko w poszczególnych obszarach handlowych. Podstawową miarę operacyjną ryzyka rynkowego w Grupie TAURON stanowi miara wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk) określająca maksymalną dopuszczalną zmianę wartości pozycji w zadanym horyzoncie czasowym i na określonym poziomie prawdopodobieństwa.</p>	<p>Polityka zarządzania ryzykiem handlowym w Grupie TAURON</p>

38.1. Ryzyko kredytowe

Poniższa tabela przedstawia główne klasy aktywów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego.

Klasy aktywów finansowych	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Należności od odbiorców	819 563	719 133
Obligacje	5 236 292	6 572 696
Pożyczki udzielone	821 877	903 180
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	465 925	721 577
Instrumenty pochodne	220 343	81 698
Inne należności finansowe	222 462	33 006

W odniesieniu do aktywów finansowych ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

38.1.1. Ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców

Spółka na bieżąco monitoruje ryzyko kredytowe generowane w ramach prowadzonej działalności zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Kredytowym w Grupie TAURON. W wyniku przeprowadzanej analizy wiarygodności kredytowej kontrahentów o istotnej ekspozycji kredytowej płatności i zastąpienia, Spółka w uzasadnionych przypadkach, wymagała przedstawienia przez kontrahenta stosownych zabezpieczeń. Spółka otrzymała zabezpieczenia w formie np. kaucji, gwarancji bankowej oraz poręczenia.

Zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* Spółka szacuje i ujmuje w wyniku finansowym odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w oparciu o ważoną prawdopodobieństwem stratę kredytową, przy czym w przypadku kontrahentów strategicznych ryzyko jest oceniane w oparciu o ratingi nadane kontrahentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu scoringowego, odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, a w przypadku pozostałych kontrahentów Spółka oczekuje, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwana strata kredytowa dla należności od odbiorców jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy. Zdaniem kierownictwa, wartość bilansowa uwzględniająca oczekiwane straty kredytowe właściwie odzwierciedla ryzyko nieściągalności należności Spółki.

Ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe związane z należnościami od odbiorców, w tym wiekowanie należności od odbiorców oraz informacje odnośnie odpisów aktualizujących i koncentracji ryzyka zaprezentowano w nocie 24 niniejszego sprawozdania finansowego.

38.1.2. Ryzyko kredytowe związane z obligacjami i udzielonymi pożyczkami

W odniesieniu do udzielonych pożyczek i objętych obligacji, wycenianych według zamortyzowanego kosztu, Spółka szacuje ryzyko niewypłacalności pożyczkobiorców i emitentów obligacji w oparciu o ratingi nadane kontrahentom z wykorzystaniem wewnętrznego modelu scoringowego, odpowiednio przekształcone na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Oczekiwana strata kredytowa kalkulowana jest przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie.

Na potrzeby określenia horyzontu kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych, weryfikowany jest fakt znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego związanego z danym aktywem finansowym od momentu początkowego ujęcia tego aktywa finansowego.

Przy analizie wystąpienia znacznego wzrostu ryzyka kredytowego związanego z danym aktywem Spółka bierze pod uwagę między innymi następujące przesłanki:

- wewnętrzny lub zewnętrzny rating kontrahenta na dzień sprawozdawczy jest o ponad dwa stopnie ratingowe niższy (gorszy) od ratingu kontrahenta w momencie początkowego ujęcia;
- prawdopodobieństwo niewypłacalności kontrahenta na dzień sprawozdawczy w horyzoncie 1 roku jest co najmniej dwukrotnie większe od prawdopodobieństwa niewypłacalności na datę początkowego ujęcia;
- przeterminowanie należności z tytułu danego aktywa przekracza 30 dni.

W przypadku, w którym należność od danego kontrahenta znajduje się w przedziale przeterminowania przekraczającym 90 dni, przyjmowane jest założenie o niewykonaniu zobowiązania przez kontrahenta, tj. prawdopodobieństwo niewypłacalności przypisane do kontrahenta wynosi 100%.

Zgodnie ze stosowanym modelem wyceny oczekiwanych strat kredytowych Spółka ujmuje i aktualizuje na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy odpis z tytułu oczekiwanej straty kredytowej. Dodatkowo, obligacje i udzielone pożyczki dotyczą transakcji zawieranych ze spółkami powiązanymi. W ocenie Spółki nie istnieje więc dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na oczekiwane straty kredytowe ujętym dla poszczególnych pozycji obligacji i pożyczek udzielonych.

Wycena pożyczki udzielonej wspólnemu przedsięwzięciu Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. klasyfikowanej w aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy o wartości bilansowej 199 256 tysięcy złotych uwzględnia wpływ ryzyka kredytowego. Pożyczka została zabezpieczona poprzez weksel in blanco z porozumieniem wekslowym.

Ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe związane z obligacjami i udzielonymi pożyczkami, w tym informacje odnośnie odpisów aktualizujących, ich zmian i powodów zmian oraz podział na poszczególne stopnie tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe, zgodnie ze stosowanymi w Spółce ratingami zaprezentowano w notach 19 i 22 niniejszego sprawozdania finansowego.

38.1.3. Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi Spółka realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Są to banki posiadające oceny ratingowe na poziomie inwestycyjnym.

Udział trzech banków, w których Spółka posiada największe salda środków pieniężnych, na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosił 93%, z czego najwięcej środków pieniężnych utrzymywane było na rachunkach i lokatach w Banku Gospodarstwa Krajowego – 72%.

Instrumenty pochodne

Podmioty, z którymi Spółka zawiera transakcje pochodne w celu zabezpieczenia przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów walutowych, działają w sektorze finansowym. Są to banki posiadające oceny ratingowe na poziomie inwestycyjnym. Spółka dywersyfikuje banki, z którymi zawiera transakcje pochodne.

Instrumenty pochodne, dla których aktywem bazowym są aktywa niefinansowe, objęte zakresem MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, dotyczą transakcji typu futures i forward. Zgodnie z regulacjami giełdowymi funkcjonują odpowiednie mechanizmy zabezpieczające – depozyty początkowe i uzupełniające. W ramach depozytów uzupełniających Spółka na bieżąco przekazuje i otrzymuje środki pieniężne z tytułu zmiany wyceny instrumentów, co oznacza, że na dzień bilansowy w przypadku transakcji futures ryzyko kredytowe zasadniczo nie występuje. Transakcje pozagiełdowe zawierane są przede wszystkim na sprzedaż aktywów niefinansowych, a ich wycena na dzień 31 grudnia 2018 roku ujęta została w zobowiązaniach.

Inne należności finansowe

Inne należności finansowe przedstawia tabela poniżej.

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Należności z tytułu rozliczenia podatku dochodowego spółek z PGK	54 458	6 133
Depozyty początkowe	163 495	11 140
Wadia, kaucje, zabezpieczenia przekazane	4 213	15 343
Inne	296	390
	222 462	33 006

Główną pozycję stanowią depozyty początkowe wynikające z zabezpieczeń przekazanych z tytułu transakcji zawieranych na giełdach. Mechanizmy funkcjonowania giełdy i stosowane zabezpieczenia w ocenie Spółki zasadniczo eliminują ryzyko kredytowe.

Kolejną istotną pozycję stanowią należności z tytułu rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej. W związku z faktem, że są to bieżące rozliczenia ze spółkami powiązаныmi z tytułu rozliczeń podatkowych w ocenie Spółki ryzyko kredytowe dla tych należności jest niewielkie.

38.2. Ryzyko związane z płynnością

Spółka utrzymuje równowagę pomiędzy ciągłością, elastycznością i kosztem finansowania poprzez korzystanie z różnych źródeł finansowania, które pozwalają na zarządzanie ryzykiem płynności i skutecznie minimalizują negatywne skutki jego materializacji.

Grupa TAURON prowadzi scentralizowaną politykę w zakresie zarządzania finansami dzięki czemu możliwe jest efektywne zarządzanie obszarem w ramach całej Grupy TAURON. W Grupie TAURON została wdrożona między innymi *Polityka zarządzania płynnością finansową Grupy TAURON*, dzięki której następuje optymalizacja zarządzania pozycją płynnościową Grupy TAURON i tym samym zmniejsza się ryzyko utraty płynności przez Grupę, jak i każdą ze spółek wchodzących w skład Grupy TAURON oraz zmniejsza się koszty finansowe. Poprzez wdrożenie odpowiednich standardów prognozowania możliwe staje się ustalenie precyzyjnej pozycji płynnościowej Grupy TAURON pozwalającej na optymalizację doboru momentu pozyskania finansowania oraz terminu zapadalności i rodzajów instrumentów lokacyjnych, a także odpowiedniego poziomu rezerwy płynnościowej.

Dodatkowo, w celu zminimalizowania możliwości wystąpienia zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz ryzyka utraty płynności Grupa TAURON podobnie jak w poprzednim roku stosowała mechanizm cash pool. Dzięki funkcjonowaniu struktury cash pool spółki Grupy TAURON, posiadające krótkotrwałe niedobory środków, mogą korzystać ze środków spółek wykazujących nadwyżki finansowe, bez konieczności pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Kredyty w rachunku bieżącym na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Bank	Waluta	Kwota dostępnego finansowania w walucie	Data spłaty	Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku	
					w walucie	w PLN
limit intraday	PKO BP*	PLN	500 000	17.12.2020	–	–
kredyt w rachunku	PKO BP*	PLN	300 000	29.12.2020	–	–
	BGK	EUR	45 000	31.12.2019	–	–
	mBank	USD	500	28.03.2019	204	767

* Cash pool, niezależnie od środków gromadzonych przez poszczególnych uczestników, jest powiązany z elastyczną linią kredytową.

Wykorzystanie kredytów walutowych ma na celu mitygację ryzyka kursowego związanego z zawieraniem w walutach obcych transakcjami handlowymi.

Prowadzona polityka w zakresie pozyskiwania źródeł finansowania umożliwia przede wszystkim zwiększenie możliwości otrzymania finansowania, obniżenie kosztu kapitału zewnętrznego, redukcję ilości i formy zabezpieczeń ustanowionych na majątku Grupy TAURON oraz kowenantów wymaganych przez instytucje finansowe, a także wpływa na zmniejszenie kosztów administracyjnych. Centralny model finansowania umożliwia również pozyskiwanie źródeł finansowania niedostępnych dla pojedynczych spółek.

W 2018 roku Spółka posiadała pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań w terminie ich płatności.

Tabele poniżej przedstawiają wiekowanie wymagalności zobowiązań finansowych Spółki według niezdykontowanych umownych płatności.

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Wartość bilansowa	Umowne niezdykontowane płatności	Z tego umowne niezdykontowane płatności o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego)					
			poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi								
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	12 978 718	(15 858 668)	(2 497 449)	(2 322 357)	(2 435 940)	(579 729)	(1 026 724)	(6 996 469)
Zobowiązania wobec dostawców	525 986	(525 986)	(525 986)	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	336	(336)	(325)	(11)	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	388 936	(388 936)	(368 794)	(2 517)	(2 500)	(2 500)	(5 000)	(7 625)
Pochodne zobowiązania finansowe								
Instrumenty pochodne – towarowe	233 303	(124 112)	(76 640)	(16 490)	(30 982)	-	-	-
Instrumenty pochodne – walutowe	2 479	(2 479)	86	(2 565)	-	-	-	-
Instrumenty pochodne – CCIRS	5 140	(50 950)	-	(5 627)	(5 713)	(5 695)	(11 253)	(22 662)
Razem	14 134 898	(16 951 467)	(3 469 108)	(2 349 567)	(2 475 135)	(587 924)	(1 042 977)	(7 026 756)

Zobowiązania finansowe na dzień 31 grudnia 2017 roku (dane przekształcone)

	Wartość bilansowa	Umowne niezdykontowane płatności	Z tego umowne niezdykontowane płatności o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego)					
			poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi								
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	12 174 272	(14 560 425)	(2 537 566)	(413 335)	(2 322 897)	(2 189 338)	(981 420)	(6 115 869)
Zobowiązania wobec dostawców	413 265	(413 265)	(413 265)	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	130	(130)	(130)	-	-	-	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	82 586	(82 586)	(57 182)	(5 281)	(2 500)	(2 500)	(5 000)	(10 124)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	23 945	(24 142)	(1 474)	(22 668)	-	-	-	-
Pochodne zobowiązania finansowe								
Instrumenty pochodne – towarowe	52 821	(4 424)	-	(4 424)	-	-	-	-
Instrumenty pochodne – walutowe	346	(346)	(275)	(71)	-	-	-	-
Instrumenty pochodne – CCIRS	9 299	(47 125)	-	(4 694)	(4 694)	(4 748)	(9 427)	(23 562)
Razem	12 756 664	(15 132 443)	(3 009 892)	(450 473)	(2 330 091)	(2 196 586)	(995 847)	(6 149 555)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała udzielone spółkom powiązanim gwarancje, poręczenia i zabezpieczenia na łączną kwotę 1 340 248 tysięcy złotych (nie wliczając zastawów rejestrowych i finansowych na udziałach), na dzień 31 grudnia 2017 roku – 825 876 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku najistotniejszą pozycję stanowi gwarancja korporacyjna udzielona spółce zależnej do kwoty 168 000 tysięcy euro (722 400 tysięcy złotych) oraz gwarancja bankowa w kwocie 444 000 tysięcy złotych wystawiona na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego, o czym szerzej w nocie 40 niniejszego sprawozdania finansowego.

Gwarancje i zabezpieczenia udzielone przez Spółkę stanowią zobowiązania warunkowe i nie wpływają w istotnym stopniu na ryzyko płynności Spółki.

38.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wiąże się z możliwością negatywnego wpływu na wyniki Spółki poprzez wahania wartości godziwej instrumentów finansowych lub przyszłych przepływów pieniężnych z nimi związanych na skutek zmian cen rynkowych.

Spółka identyfikuje następujące rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej;
- ryzyko walutowe;
- ryzyko zmian cen surowców i towarów w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych oraz zmian cen jednostek uczestnictwa posiadanych przez Spółkę.

38.3.1. Ryzyko stopy procentowej

Spółka narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową i inwestowaniem w aktywa oprocentowane zmienną i stałą stopą procentową. Spółka jest również narażona na materializację ryzyka związanego z utraconymi korzyściami w związku ze spadkiem stóp procentowych, w przypadku zadłużenia o stałym oprocentowaniu.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie do poziomu akceptowalnego przez Spółkę niekorzystnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na przepływy pieniężne oraz minimalizacja kosztów finansowych. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem stopy procentowej związanej z wyemitowanymi obligacjami o zmiennej stopie procentowej Spółka zawarła transakcje typu swap procentowy (IRS), o czym szerzej w nocie 20 niniejszego sprawozdania finansowego.

Ze względu na stosowaną przez Spółkę dynamiczną strategią zarządzania ryzykiem finansowym, w której pozycję zabezpieczaną stanowią przepływy związane z ekspozycją na zmienną stopę procentową WIBOR 6M ryzyko zmiany stóp procentowych dla części przepływów odsetkowych zostało ograniczone poprzez zawarte transakcje zabezpieczające IRS. W związku z tym część wartości bilansowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu, których zmienność przepływów odsetkowych została zabezpieczona poprzez swap procentowy, w tabelach poniżej została zaprezentowana łącznie z wyceną tych instrumentów zabezpieczających w ramach pozycji o oprocentowaniu stałym.

Na ryzyko zmian stóp procentowych narażone są również instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej: IRS, CCIRS oraz pożyczka udzielona Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

Instrumenty finansowe w podziale na rodzaj oprocentowania na dzień 31 grudnia 2018 roku

Instrumenty finansowe	Oprocentowane wg stałej stopy	Oprocentowane wg zmiennej stopy	Razem
Aktywa finansowe			
Obligacje	5 236 292	–	5 236 292
Pożyczki udzielone	222 756	599 121	821 877
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	465 925	465 925
Instrumenty pochodne – IRS	4 178	–	4 178
Zobowiązania finansowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	–	767	767
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 581 423	2 038 520	3 619 943
Wyemitowane obligacje	5 800 380	3 557 628	9 358 008
Instrumenty pochodne – CCIRS	5 140	–	5 140

Instrumenty finansowe w podziale na rodzaj oprocentowania na dzień 31 grudnia 2017 roku

Instrumenty finansowe	Oprocentowane wg stałej stopy	Oprocentowane wg zmiennej stopy	Razem
Aktywa finansowe			
Obligacje	6 572 696	–	6 572 696
Pożyczki udzielone	142 223	760 957	903 180
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	721 577	721 577
Instrumenty pochodne – IRS	28 482	–	28 482
Zobowiązania finansowe			
Kredyty w rachunku bieżącym	–	93 502	93 502
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 763 390	2 377 034	4 140 424
Wyemitowane obligacje	4 984 389	2 955 957	7 940 346
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	–	23 945	23 945
Instrumenty pochodne – CCIRS	9 299	–	9 299

Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej. Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach krótszych niż rok. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów lub do określonego momentu w przyszłości, kiedy to stopy zostaną zweryfikowane i mogą zostać zmienione – dotyczy to kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz obligacji hybrydowych, które w pierwszym okresie oprocentowane są stałą stopą procentową, a w okresie drugim stopą zmienną.

Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Spółka wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Spółka wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Spółki odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Spółka stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Spółka posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych na datę bilansową.

Spółka identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR USD, przy czym na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku narażenie na zmianę stopy EURIBOR i LIBOR USD było nieistotne. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz pozostałych całkowitych dochodów brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2018		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2018 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR +34 pb		WIBOR -34 pb	
			Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody
Pożyczki udzielone	821 877	798 377	(6 767)	–	7 204	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	465 925	465 925	873	–	(873)	–
Instrumenty pochodne (aktywa)	220 343	4 178	–	10 315	–	(10 315)
Kredyty i pożyczki udzielone na warunkach rynkowych	3 619 943	2 038 520	(6 931)	–	6 931	–
Wyemitowane obligacje	9 358 008	5 656 342	(19 232)	–	19 232	–
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	240 922	5 140	6 618	–	(6 618)	–
Razem			(25 439)	10 315	25 876	(10 315)

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2018 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Spółki na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku (dane przekształcone)

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2017		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2017 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR +43 pb		WIBOR -43 pb	
			Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody
Pożyczki udzielone	903 180	760 957	3 272	–	(3 272)	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	721 577	721 577	3 034	–	(3 034)	–
Instrumenty pochodne (aktywa)	81 698	28 482	–	21 217	–	(21 217)
Kredyt w rachunku bieżącym	93 502	93 502	–	–	–	–
Kredyty i pożyczki udzielone na warunkach rynkowych	4 140 424	2 377 034	(10 221)	–	10 221	–
Wyemitowane obligacje	7 940 346	5 053 777	(21 731)	–	21 731	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	23 945	23 945	(103)	–	103	–
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	62 466	9 299	5 995	–	(5 995)	–
Razem			(19 754)	21 217	19 754	(21 217)

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2017 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Spółki na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego, z wyjątkiem istotnych transakcji, które miały miejsce pod koniec 2017 roku. Dotyczą one klasy instrumenty pochodne (zobowiązania) obejmującej zawarte w listopadzie i grudniu 2017 roku transakcje CCIRS, które są wrażliwe zarówno na zmianę stóp procentowych WIBOR, jak i stóp procentowych EURIBOR.

38.3.2. Ryzyko walutowe

Poniższe tabele prezentują ekspozycję Spółki na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku. Istotna ekspozycja Spółki dotyczy zmiany kursu EUR/PLN, głównie ze względu na finansowanie zewnętrzne zaciągnięte w EUR. Ekspozycja Spółki na zmiany kursu pozostałych walut nie jest istotna.

Pozycja walutowa na dzień 31 grudnia 2018 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR	
		w walucie	w PLN
Aktywa finansowe			
Należności od odbiorców	819 563	327	1 406
Inne należności finansowe	222 462	38 731	166 543
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	465 925	48 019	206 482
Instrumenty pochodne (aktywa)	220 343	35 511	152 697
Razem	1 728 293	122 588	527 128
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	3 619 943	169 941	730 747
Wyemitowane obligacje	9 358 008	686 463	2 951 789
Zobowiązania wobec dostawców	525 986	174	748
Pozostałe zobowiązania finansowe	388 936	57 866	248 824
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	240 922	39 493	169 820
Razem	14 133 795	953 937	4 101 928
Pozycja walutowa netto		(831 349)	(3 574 800)

Pozycja walutowa na dzień 31 grudnia 2017 roku (dane przekształcone)

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR	
		w walucie	w PLN
Aktywa finansowe			
Należności od odbiorców	719 133	250	1 043
Inne należności finansowe	33 006	3 321	13 852
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	721 577	2 577	10 748
Instrumenty pochodne (aktywa)	81 698	5 237	21 843
Razem	1 555 414	11 385	47 486
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	4 140 424	172 932	721 282
Kredyt w rachunku bieżącym	93 502	22 069	92 048
Wyemitowane obligacje	7 940 346	692 073	2 886 567
Zobowiązania wobec dostawców	413 265	65	271
Pozostałe zobowiązania finansowe	82 586	1 717	7 162
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	62 466	5 129	21 391
Razem	12 732 589	893 985	3 728 721
Pozycja walutowa netto		(882 600)	(3 681 235)

TAURON Polska Energia S.A. wykorzystuje w ramach zarządzania ryzykiem walutowym kontrakty terminowe. Celem transakcji zawieranych w roku 2018 było zabezpieczenie Spółki przed ryzykiem walutowym powstającym w toku prowadzonej działalności handlowej, przede wszystkim z tytułu zakupu uprawnień do emisji zanieczyszczeń oraz zabezpieczanie ekspozycji walutowej generowanej przez płatności odsetkowe od pozyskanego finansowania w walucie EUR.

Wycena w wartości godziwej walutowych kontraktów terminowych typu forward (na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązanie z tytułu ujemnej wyceny w wysokości 2 479 tysięcy złotych) oraz kontraktów CCIRS (na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązanie z tytułu ujemnej wyceny w wysokości 5 140 tysięcy złotych) narażona jest na ryzyko zmian kursu EUR/PLN. Transakcje zawierane w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem walutowym nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Spółka wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Spółka wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Spółki odnośnie

kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych są określone w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego i zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

Spółka identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursu walutowego EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN, CZK/PLN. Istotne narażenie na ryzyko występuje w przypadku EUR, pozostałe waluty nie generują istotnego ryzyka dla Spółki. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursu walutowego EUR/PLN w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

Rok zakończony 31 grudnia 2018 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2018		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018 roku	
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
			kurs EUR/PLN +5,85%	kurs EUR/PLN -5,85%
			Wynik finansowy	
Należności od odbiorców	819 563	1 406	82	(82)
Inne należności finansowe	222 462	166 543	9 743	(9 743)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	465 925	206 482	12 079	(12 079)
Instrumenty pochodne (aktywa)	220 343	152 697	8 933	(8 933)
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	3 619 943	730 747	(42 749)	42 749
Wyemitowane obligacje	9 358 008	2 951 789	(172 680)	172 680
Zobowiązania wobec dostawców	525 986	748	(44)	44
Pozostałe zobowiązania finansowe	388 936	248 824	(14 556)	14 556
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	240 922	177 439	38 838	(38 838)
Razem			(160 354)	160 354

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2018 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Spółki na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Rok zakończony 31 grudnia 2017 roku (dane przekształcone)

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2017		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2017 roku	
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
			kurs EUR/PLN +6,2%	kurs EUR/PLN -6,2%
			Wynik finansowy	
Należności od odbiorców	719 133	1 043	65	(65)
Inne należności finansowe	33 006	13 852	859	(859)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	721 577	10 748	667	(667)
Instrumenty pochodne (aktywa)	81 698	21 843	1 354	(1 354)
Kredyt w rachunku bieżącym	93 502	92 048	(5 705)	5 705
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	4 140 424	721 282	(44 720)	44 720
Wyemitowane obligacje	7 940 346	2 886 567	(178 967)	178 967
Zobowiązania wobec dostawców	413 265	271	(17)	17
Pozostałe zobowiązania finansowe	82 586	7 162	(444)	444
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	62 466	31 036	18 342	(18 342)
Razem			(208 566)	208 566

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2017 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Spółki na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego, z wyjątkiem istotnych transakcji, które miały miejsce w drugiej połowie 2017 roku. Dotyczą one euroobligacji wyemitowanych przez Spółkę w lipcu 2017 roku oraz zobowiązania z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych, która obejmuje zawarte w listopadzie i grudniu 2017 roku transakcje CCIRS.

38.3.3. Ryzyko zmian cen surowców i towarów w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych oraz zmian cen jednostek uczestnictwa

Towarowe instrumenty pochodne

Spółka zawiera transakcje pochodne, dla których instrumentem bazowym są towary lub surowce. Narażenie Spółki na ryzyko cenowe w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych wiąże się z ryzykiem wahań wartości godziwej tych instrumentów na skutek zmian cen surowców/towarów, na których te instrumenty są oparte. Spółka ogranicza ryzyko cenowe związane z towarowymi instrumentami pochodnym poprzez zawieranie transakcji przeciwnych. Ryzyko ogranicza się do otwartych transakcji na zakup lub sprzedaż danego towaru lub surowca, tzn. dotyczy niezbilansowanej pozycji w portfelu.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku uwzględniając saldo magazynu, tj. uprawnień posiadanych w portfelu tradingowym, portfel zawartych kontraktów jest w całości zbilansowany. Minimalizuje to ryzyko rynkowe w portfelu towarowych instrumentów pochodnych. Potwierdziły to wyniki przeprowadzonej analizy wrażliwości, które wskazały na nieistotny wpływ potencjalnych możliwych zmian cen uprawnień do emisji na wynik finansowy brutto Spółki.

Jednostki uczestnictwa

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych o wartości bilansowej 26 063 tysiące złotych. Instrumenty te wyceniane są na dzień bilansowy do wartości godziwej przez wynik finansowy, w związku z czym narażone są na ryzyko zmiany cen tych instrumentów.

Wyniki przeprowadzonej analizy wskazały na nieistotny wpływ potencjalnych możliwych zmian wartości notowań na wynik finansowy brutto Spółki.

39. Ryzyko operacyjne

Spółka narażona jest na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych wyrażonych w walucie krajowej z tytułu zmian cen towarów w odniesieniu do otwartej pozycji rynkowej.

Ryzyko operacyjne handlowe zarządzane jest na poziomie Grupy TAURON, co zostało opisane w nocie 46 skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Spółka zarządza ryzykiem handlowym w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania Politykę zarządzania ryzykiem handlowym w Grupie TAURON.

Ekspozycję Spółki na ryzyko cen towarów odzwierciedla wolumen zakupów energii elektrycznej i gazu. Wolumen oraz koszty zakupu energii elektrycznej i gazu przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj paliwa	Jednostka miary	2018		2017	
		Wolumen	Koszty zakupu	Wolumen	Koszty zakupu
Energia elektryczna	MWh	38 870 705	7 207 929	42 245 897	6 962 695
Gaz	MWh	3 203 779	297 451	2 561 368	201 315
Razem			7 505 380		7 164 010

W zakresie obrotu węglem Spółka nie jest narażona na ryzyko cen, ponieważ działa jak pośrednik i uzyskuje przychody wyłącznie z tytułu pośrednictwa w obrocie.

INNE INFORMACJE

40. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku zobowiązania warunkowe Spółki wynikały głównie z zabezpieczeń i gwarancji udzielonych spółkom powiązanym i przedstawiały się następująco:

Rodzaj zobowiązania warunkowego	Spółka, na rzecz której udzielono zobowiązania warunkowego	Beneficjent	Data obowiązywania	Stan na 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2017		
				EUR	PLN	EUR	PLN	
gwarancja korporacyjna	TAURON Sweden Energy AB (publ)	Obligatariusze obligacji wyemitowanych przez TAURON Sweden Energy AB (publ)	3.12.2029	168 000	722 400	168 000	700 711	
	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	Przedsiębiorcy oraz odbiorcy, którzy zawarli umowę z TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. na podstawie koncesji na obrót energią elektryczną udzielonej przez Prezesa URE	31.12.2030		16 400		16 400	
weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową	TAURON Wytwarzanie S.A.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	15.12.2022		40 000		40 000	
	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	15.12.2022		30 000		30 000	
zastawy rejestrowe i zastaw finansowy na udziałach TAMEH HOLDING Sp. z o.o.	TAMEH Czech s.r.o.	RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG	31.12.2028 ¹		415 852		415 852	
	TAMEH POLSKA Sp. z o.o.	RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG	31.12.2028 ¹		415 852		415 852	
umowa poręczenia	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie	15.06.2021		914		914	
		Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie	31.12.2023		293		-	
	Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.	Doradcy Funduszy	28.09.2025		2 500		2 350	
		Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	31.12.2020		33 024		-	
	TAURON Wytwarzanie S.A.	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.	bezterminowo		5 000		5 000	
	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	30.11.2019		20 000		15 000	
	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.	30.07.2020		1 667		1 667	
		Bank Gospodarstwa Krajowego	30.01.2021		9 959		-	
	zobowiązanie wobec banku CaixaBank S.A. wynikające z wystawionych przez bank gwarancji na rzecz spółek zależnych	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	Elektrobudowa S.A.	31.01.2019		12 300		12 300
		inne spółki zależne	różne podmioty	31.01.2019 ² - 15.02.2020		1 791		1 534
zobowiązanie wobec MUFG Bank, Ltd. wynikające z wystawionej przez bank gwarancji na rzecz spółki współzależnej	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Bank Gospodarstwa Krajowego	11.04.2019		444 000		-	

¹ Zastawy rejestrowe obowiązują przez okres zabezpieczenia, tzn. do całkowitej spłaty zabezpieczonych wierzytelności lub do momentu zwolnienia przez zastawnika. Zastaw finansowy obowiązuje przez okres zabezpieczenia lub do momentu zwolnienia przez zastawnika, nie później jednak niż w dniu 31 grudnia 2028 roku.

² W dniu 31 grudnia 2018 roku wygasła gwarancja na rzecz spółki z segmentu Wydobywanie w kwocie 103 tysiące złotych; od dnia 1 stycznia 2019 roku obowiązuje gwarancja w kwocie 105 tysięcy złotych z terminem ważności do dnia 31 grudnia 2019 roku. Ponadto, od dnia 1 stycznia 2019 roku obowiązują trzy gwarancje na rzecz spółki z segmentu Pozostałe w łącznej kwocie 413 tysięcy złotych, z terminem ważności do dnia 30 marca 2020 roku.

Najistotniejsze pozycje wyżej wymienionych zobowiązań warunkowych dotyczą:

- Gwarancja korporacyjna na kwotę 168 000 tysięcy euro

Gwarancja korporacyjna udzielona została w 2014 roku celem zabezpieczenia obligacji wyemitowanych przez TAURON Sweden Energy AB (publ). Gwarancja obowiązuje do dnia 3 grudnia 2029 roku, tj. dnia wykupu obligacji i opiewa na kwotę 168 000 tysięcy euro (722 400 tysięcy złotych), a beneficjentem gwarancji są obligatariusze, którzy nabyli obligacje TAURON Sweden Energy AB (publ).

- Zastawy rejestrowe i finansowe na udziałach

W dniu 15 maja 2015 roku TAURON Polska Energia S.A. ustanowiła na 3 293 403 udziałach w kapitale zakładowym spółki TAMEH HOLDING Sp. z o.o., stanowiących około 50% udziałów w kapitale zakładowym, zastaw finansowy

i zastawy rejestrowe na rzecz RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG, tj. zastaw rejestrowy o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na udziałach do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 3 950 000 tysięcy koron czeskich oraz zastaw rejestrowy o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na udziałach do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 840 000 tysięcy złotych. W dniu 15 września 2016 roku zawarto aneks nr 1 do wskazanej powyżej umowy, na podstawie którego zmieniono najwyższą sumę zabezpieczenia na kwotę 1 370 000 tysięcy złotych. Spółka zobowiązała się również, że po nabyciu lub objęciu nowych udziałów, ustanowi zastaw finansowy i zastawy rejestrowe na nowych udziałach. Ponadto, dokonano cesji praw do dywidendy i innych płatności.

Umowa o ustanowienie zastawów rejestrowych i zastawu finansowego została zawarta w celu zabezpieczenia transakcji obejmującej umowę kredytów terminowych i obrotowych, która została zawarta pomiędzy TAMEH Czech s.r.o. oraz TAMEH POLSKA Sp. z o.o. jako pierwotnymi kredytobiorcami, TAMEH HOLDING Sp. z o.o. jako spółką dominującą i gwarantem oraz RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG jako agentem oraz agentem zabezpieczenia. Zastawy rejestrowe obowiązują przez okres zabezpieczenia, tzn. do całkowitej spłaty zabezpieczonych wierzytelności lub do momentu zwolnienia przez zastawnika. Zastaw finansowy obowiązuje przez okres zabezpieczenia lub do momentu zwolnienia przez zastawnika, nie później jednak niż w dniu 31 grudnia 2028 roku.

Wartość bilansowa udziałów w TAMEH HOLDING Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiła 415 852 tysiące złotych.

- Weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi

Spółka wystawiła dwa weksle in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi o łącznej wartości 70 000 tysięcy złotych celem zabezpieczenia umów pożyczek otrzymanych przez spółki zależne od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Zabezpieczenie w postaci weksli obowiązuje do czasu spłaty przez spółki zależne wszelkich zobowiązań względem pożyczkodawcy. Weksle obowiązują do dnia 15 grudnia 2022 roku. Na dzień bilansowy kwota pozostała do spłaty z tytułu pożyczek, których zabezpieczeniem są przedmiotowe weksle, wynosi 17 000 tysięcy złotych.

- Zobowiązanie wobec MUFG Bank, Ltd.

W dniu 11 kwietnia 2018 roku, na zlecenie Spółki, została wystawiona gwarancja bankowa w kwocie 444 000 tysięcy złotych na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego. Gwarancja stanowi zabezpieczenie wierzytelności banku wynikających z umowy pożyczki zawartej w dniu 8 marca 2018 roku pomiędzy pożyczkobiorcą Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A., a Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A., o czym szerzej w nocie 22 niniejszego sprawozdania finansowego. Gwarancja została wystawiona przez MUFG Bank, Ltd., z terminem ważności do dnia 11 kwietnia 2019 roku. Zabezpieczeniem wierzytelności MUFG Bank, Ltd. wobec Spółki na podstawie umowy o limit gwarancyjny z dnia 4 kwietnia 2018 roku jest oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 621 000 tysięcy złotych z terminem obowiązywania do dnia 31 lipca 2019 roku (nota 41 niniejszego sprawozdania finansowego). W związku z wystawioną gwarancją Spółka ujęła zobowiązanie, w kwocie oczekiwanych strat kredytowych wyceniane dla okresu obowiązywania niniejszej gwarancji finansowej, którego wartość na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosła 11 994 tysiące złotych. Stopień ratingu stosowanego w Spółce dla Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. znajduje się w przedziale od BB- do B.

Po dniu bilansowym, w dniu 7 lutego 2019 roku, na zlecenie Spółki, został wystawiony aneks do powyższej gwarancji bankowej, na mocy którego od dnia 12 kwietnia 2019 roku kwota gwarancji została podwyższona do kwoty 517 500 tysięcy złotych, a okres obowiązywania został przedłużony do dnia 11 kwietnia 2020 roku. Aneks do gwarancji bankowej został wystawiony na podstawie umowy o limit gwarancyjny z dnia 5 lutego 2019 roku z MUFG Bank, Ltd, a zabezpieczeniem wierzytelności MUFG Bank, Ltd. wobec Spółki jest oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 621 000 tysięcy złotych z terminem obowiązywania do dnia 31 lipca 2020 roku (nota 41 niniejszego sprawozdania finansowego).

Istotne pozycje zobowiązań warunkowych Spółki z tytułu postępowań sądowych:

- Powództwa związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych

Powództwa związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko spółce zależnej Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

W 2015 roku spółki należące do grup: in.ventus, Polenergia oraz Wind Invest wytoczyły przeciwko spółce Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. powództwa o stwierdzenie bezskuteczności złożonych przez Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. oświadczeń o wypowiedzeniu umów zawartych z ww. spółkami na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych. W toku postępowań sądowych spółki powodowe rozszerzają powództwa poprzez zgłaszanie roszczeń odszkodowawczych związanych z wypowiedzeniem umów.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji wysokość żądanych w pozwach odszkodowań wynosi:

- spółki grupy in.ventus – 13 367 tysięcy euro,
- spółki grupy Polenergia – 67 248 tysięcy złotych,
- spółki grupy Wind Invest – 125 003 tysiące złotych.

Wszystkie postępowania toczą przed sądami pierwszej instancji (w tym jedno postępowanie, które zostało skierowane mocą postanowienia sądu drugiej instancji do ponownego rozpoznania przez sąd pierwszej instancji).

Uwzględniając aktualny stan spraw sądowych i okoliczności im towarzyszące Grupa ocenia, iż prawdopodobieństwo materializacji ryzyka przegrania spraw sądowych związanych z powództwami zarówno w zakresie stwierdzenia bezskuteczności oświadczeń o wypowiedzeniu oraz zabezpieczenie roszczeń niepieniężnych, jak i roszczeń odszkodowawczych jest mniejsze niż 50%, w związku z czym nie tworzy rezerwy na koszty z nimi związane.

Powództwa związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko spółce zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.

W dniu 28 lutego 2017 roku spółka zależna TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. złożyła oświadczenia o wypowiedzeniu długoterminowych umów na zakup przez spółkę zależną praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych. Stroną zawartych w 2008 roku umów są spółki z grupy in.ventus. Umowy uległy wypowiedzeniu wobec nieosiągnięcia przez strony porozumienia w ramach renegotjacji kontraktowych w trybie przewidzianym w umowach. Szacowana na lata 2017–2023 całkowita wartość zobowiązań umownych TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. wynikająca z wypowiedzianych umów, na dzień wypowiedzenia wyniosłaby około 417 000 tysięcy złotych netto.

Po dniu bilansowym, w dniu 7 marca 2019 roku Hamburg Commercial Bank AG (dawniej HSH Nordbank AG) wytoczył przeciwko TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. pozew o zapłatę odszkodowania z tytułu niewykonywania przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii oraz kar umownych naliczonych w związku z wypowiedzeniem wyżej wymienionych umów. Przedmiotem żądania pozwu jest zapłata przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. na rzecz banku łącznej kwoty 232 879 tysięcy złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w tym odszkodowania na łączną kwotę 36 252 tysiące złotych i kar umownych na łączną kwotę 196 627 tysięcy złotych.

Bank dochodzi roszczeń wynikających z nabycia w drodze przelewu wierzytelności przysługujących, według jego twierdzeń, pierwotnie spółkom grupy in.ventus, tj.:

- in.ventus Sp. z o.o. EW Dobrzyń sp.k.,
- in.ventus Sp. z o.o. INO 1 sp.k.,
- in.ventus Sp. z o.o. EW Gołdap sp.k.

Sądem właściwym dla rozpoznania powództwa jest Sąd Okręgowy w Krakowie. Spółka TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. przystąpiła do analizy treści pozwu i w odpowiednim czasie złożyła odpowiedź na pozew. Wstępna ocena żądań pozwu i jego uzasadnienia w ocenie TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. wskazuje na całkowitą bezzasadność dochodzonych roszczeń. Spółka TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. ocenia, iż prawdopodobieństwo materializacji ryzyka przegrania sprawy sądowej związanej z powództwem zarówno w zakresie roszczeń odszkodowawczych, jak i kar umownych jest niższe od szans wygranej, w związku z czym nie tworzy rezerwy na koszty związane ze sprawą.

W 2018 roku do spółki zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. wpłynęły zawiadomienia w sprawach z wniosków dwóch spółek z grupy Polenergia przeciwko TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. o zawiązanie do próby ugodowej co do łącznej kwoty 78 855 tysięcy złotych, tytułem odszkodowania za rzekomą szkodę wyrządzoną spółkom z grupy Polenergia, w skutek bezpodstawnego zerwania długoterminowej umowy zawartej pomiędzy tymi spółkami a Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. Spółki wskazały we wnioskach, że Spółka, Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. oraz likwidatorzy spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. wyrządzili i nadal wyrządzają szkodę spółkom z grupy Polenergia, a TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. z tej szkody świadomie skorzystała i – według spółek z grupy Polenergia – ponosi za nią odpowiedzialność. TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. uznała żądania spółek z grupy Polenergia jako bezzasadne, w związku z czym nie doszło do zawarcia ugód.

Powództwo związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko TAURON Polska Energia S.A.

W latach 2017 i 2018 spółki należące do grup: in.ventus, Polenergia oraz Wind Invest wytoczyły przeciwko spółce TAURON Polska Energia S.A. pozwy o zapłatę odszkodowania oraz o ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji. Podstawą faktyczną żądań pozwów, według twierdzeń stron powodowych, jest wypowiedzenie przez spółkę zależną Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia oraz rzekome kierowanie przez TAURON Polska Energia S.A. tym procesem.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji wysokość żądanych w pozwach odszkodowań wynosi:

- spółki grupy in.ventus – 12 286 tysięcy euro,
- spółki grupy Polenergia – 78 855 tysięcy złotych,
- spółki grupy Wind Invest – 129 947 tysięcy złotych.

Ponadto, spółki powodowe wskazują w swych pozwach na następujące wartości szacowanych szkód, które mogą powstać w przyszłości:

- spółki grupy in.ventus – 35 706 tysięcy euro,
- spółki grupy Polenergia – 265 227 tysięcy złotych,
- spółki grupy Wind Invest – 1 119 363 tysiące złotych.

Sądem właściwym dla rozpoznania pozwów jest Sąd Okręgowy w Katowicach. Wszystkie postępowania toczą się przed sądami pierwszej instancji. Postępowania toczone z powództw grupy Wind Invest toczą się przy drzwiach zamkniętych. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji szanse Spółki na uzyskanie pozytywnego rozstrzygnięcia w sporach należy ocenić pozytywnie, tj. szanse te wynoszą 70%.

Ponadto, przeciwko TAURON Polska Energia S.A. toczy się w pierwszej instancji przed Sądem Okręgowym w Krakowie, postępowanie z powództwa spółki Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. Przedmiotem sprawy jest żądanie złożenia do depozytu sądowego kwoty 183 391 tysięcy złotych tytułem odwrócenia niebezpieczeństwa grożącej szkody. Uwzględniając aktualny stan sprawy należy uznać, że szanse Spółki na pozytywne rozstrzygnięcie sporu zdecydowanie przewyższają poziom 50%.

• **Roszczenie wobec spółki PGE EJ 1 Sp. z o.o.**

W dniu 13 marca 2015 roku konsorcjum w składzie WorleyParsons Nuclear Services JSC, WorleyParsons International Inc, WorleyParsons Group Inc (dalej: „konsorcjum WorleyParsons”), będące wykonawcą badań w ramach procesu inwestycyjnego związanego z budową elektrowni jądrowej przez PGE EJ 1 Sp. z o.o. (dalej: „umowa”), zgłosiło w związku z umową – w wezwaniu do zapłaty względem PGE EJ 1 Sp. z o.o. – roszczenia na łączną kwotę 92 315 tysięcy złotych. W następstwie tego, w dniu 15 kwietnia 2015 roku Spółka (jako współnik posiadający 10% udziałów w kapitale zakładowym PGE EJ 1 Sp. z o.o.) zawarła porozumienie z PGE EJ 1 Sp. z o.o. oraz pozostałymi jej udziałowcami (tj. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz ENEA S.A.), które reguluje wzajemne relacje stron tego porozumienia związane z tymi roszczeniami, w tym zasady zapewnienia ewentualnych dodatkowych środków dla PGE EJ 1 Sp. z o.o. przez jej udziałowców.

Spółka ocenia, że wynikające z tego porozumienia potencjalne dodatkowe zaangażowanie finansowe Spółki w PGE EJ 1 Sp. z o.o. nie będzie wyższe niż procentowe zaangażowanie kapitałowe Spółki w PGE EJ 1 Sp. z o.o.

W listopadzie 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie doręczył PGE EJ 1 Sp. z o.o. pozew konsorcjum WorleyParsons na kwotę około 59 mln zł, rozszerzony następnie w 2017 roku o kwotę 45 mln zł, tj. do kwoty około 104 mln zł.

PGE EJ 1 Sp. z o.o. nie uznało zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń, a ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne. Spółka nie tworzy rezerwy w związku z powyższymi zdarzeniami.

• **Roszczenia od Huty Łaziska S.A.**

W związku z połączeniem Spółki z Górnośląskim Zakładem Elektroenergetycznym S.A. („GZE”) – TAURON Polska Energia S.A. została stroną sporu sądowego z Huta Łaziska S.A. („Huta”) przeciwko GZE i Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa URE. Aktualnie proces toczy się przed Sądem Okręgowym w Warszawie.

Prezes URE postanowieniem z dnia 12 października 2001 roku nakazał GZE wznowić dostawy energii elektrycznej do Huty (wstrzymane w dniu 11 października 2001 roku z powodu nieregulowania zobowiązań płatniczych przez Huta) na warunkach umowy z dnia 30 lipca 2001 roku, w szczególności po cenie 67 zł/MWh, do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, a w dniu 14 listopada 2001 roku ostatecznie rozstrzygnął spór, wydając decyzję stwierdzającą, iż wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nie było nieuzasadnione. Huta odwołała się od tej decyzji. W dniu 25 lipca 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok prawomocnie kończący spór o zasadność wstrzymania przez GZE dostaw energii do Huty, oddalający apelację Huty od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 października 2005 roku oddalającego odwołanie Huty od przedmiotowej decyzji Prezesa URE. Od powołanego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie Huta wniosła skargę kasacyjną, która została przez Sąd Najwyższy oddalona wyrokiem z dnia 10 maja 2007 roku. W dniu 15 listopada 2001 roku (po wydaniu przez Prezesa URE wyżej wspomnianej decyzji z 14 listopada 2001 roku, i w związku z pogłębiającym się zadłużeniem Huty wobec GZE z tytułu dostaw energii elektrycznej) GZE ponownie wstrzymał dostawy. W związku z tym wstrzymaniem Huta wywodzi wobec GZE roszczenie o zapłatę odszkodowania.

Pozwem z dnia 12 marca 2007 roku Huta domaga się od GZE i Skarbu Państwa – Prezesa URE (in solidum) zasądzenia kwoty 182 060 tysięcy złotych z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rzekome szkody wywołane niewykonaniem przez GZE postanowienia Prezesa URE z dnia 12 października 2001 roku.

W sprawie tej zapadły korzystne dla GZE wyroki sądu pierwszej i drugiej instancji, jednakże wyrokiem z dnia 29 listopada 2011 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 5 czerwca 2012 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Począwszy od dnia 27 listopada 2012 roku sprawa jest przedmiotem postępowania przed sądem pierwszej instancji.

Na podstawie przeprowadzonej analizy prawnej roszczeń Spółka uważa, że są one bezzasadne, a ryzyko konieczności ich zaspokojenia nikłe. W rezultacie Spółka nie utworzyła rezerwy na koszty związane z tymi roszczeniami.

- **Sprawa z powództwa ENEA S.A.**

Sprawa z powództwa ENEA S.A. („ENEA”) przeciwko TAURON Polska Energia S.A., zawisła od 2016 roku przed Sądem Okręgowym w Katowicach, dotyczy zapłaty kwoty 17 086 tysięcy złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty. Podstawą faktyczną roszczenia ENEA są zarzuty dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia Spółki w związku z możliwymi błędami w zakresie wyznaczenia zagregowanych danych pomiarowo-rozliczeniowych przez ENEA Operator Sp. z o.o. (jako Operatora Systemu Dystrybucyjnego, OSD), stanowiących podstawę rozliczeń ENEA i Spółki ze spółką Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. z tytułu niezbilansowania na Rynku Bilansującym w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku.

W toku postępowania na wniosek ENEA nastąpiło dopozwanie (tj. wezwanie do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanych) siedmiu sprzedawców, dla których TAURON Polska Energia S.A. pełniła funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe na terenie obszaru dystrybucji ENEA Operator Sp. z o.o. w 2012 roku. Wśród dopozwanych podmiotów znalazły się dwie spółki zależne od TAURON Polska Energia S.A., tj.: TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. (względem której ENEA S.A. wniosła o zasądzenie kwoty 4 934 tysiące złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu wniosku o dopozwanie do dnia zapłaty), oraz TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. (względem której ENEA S.A. wniosła o zasądzenie kwoty 3 480 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu wniosku o dopozwanie do dnia zapłaty). Żądanie zapłaty kwot wskazanych w zdaniu poprzednim, jak również kwot dochodzonych od pozostałych pięciu sprzedawców, zostało zgłoszone przez stronę powodową na wypadek oddalenia powództwa przeciwko TAURON Polska Energia S.A. Sprawa jest przedmiotem postępowania przed sądem pierwszej instancji.

Spółka nie utworzyła rezerwy, ponieważ uważa, że ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy dla Spółki wynosi poniżej 50%. Rezerwy w ciężar kosztów utworzyły spółki zależne od TAURON Polska Energia S.A., w łącznej kwocie 5 483 tysiące złotych w przypadku TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. oraz w łącznej kwocie 3 900 tysięcy złotych w przypadku TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. Kwoty powyższych utworzonych przez spółki zależne rezerw dotyczą należności głównej, odsetek zaktualizowanych na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz kosztów prowadzonego postępowania.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku roszczenie o zapłatę przez Spółkę wynosi 17 086 tysięcy złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty. Na wypadek oddalenia powództwa przeciwko Spółce roszczenie o zapłatę przez spółki Grupy wynosi łącznie 8 414 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu wniosku ENEA S.A. o wezwanie danej spółki Grupy do wzięcia udziału w sprawie do dnia zapłaty. W związku z przedłożeniem w trakcie postępowania nowych danych pomiarowych przez ENEA Operator Sp. z o.o. można przypuszczać, że kwoty roszczeń dochodzonych przeciwko Spółce lub spółkom Grupy mogą ulec zmianie.

Ujęcie zaangażowania Funduszy Inwestycji Zamkniętych zarządzanych przez Polski Fundusz Rozwoju w spółkę zależną Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W umowie inwestycyjnej podpisanej przez Spółkę z Funduszami Inwestycji Zamkniętych zarządzanych przez Polski Fundusz Rozwoju, o której szerzej mowa w nocie 48 niniejszego sprawozdania finansowego, przewidziano szereg sytuacji, których wystąpienie stanowi istotne naruszenie umowy. Ewentualne istotne naruszenie umowy ze strony spółek Grupy może prowadzić do potencjalnej konieczności ujęcia w sprawozdaniu finansowym zobowiązania do wykupu od Funduszy Inwestycji Zamkniętych posiadanych przez te fundusze udziałów w spółce zależnej Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. Na dzień bilansowy Fundusze Inwestycji Zamkniętych posiadają udziały spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. w kwocie 100 000 tysięcy złotych.

41. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Najistotniejsze rodzaje zabezpieczeń stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki przedstawiono w poniższej tabeli.

Umowa/transakcja	Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia
Program Emisji Obligacji Długoterminowych w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 31 lipca 2013 roku	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do maksymalnej kwoty 2 550 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 20 grudnia 2032 roku
Program Emisji Obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do maksymalnej kwoty 7 524 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 roku
Program Emisji Obligacji Podporządkowanych w Banku Gospodarstwa Krajowego z dnia 6 września 2017 roku	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 600 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 30 czerwca 2034 roku
Umowa z dnia 4 kwietnia 2018 roku o limit gwarancyjny zawarta z MUFG Bank, Ltd.	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 621 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 31 lipca 2019 roku
Umowa ramowa zawarta z CaixaBank S.A. na gwarancje bankowe (z limitu na gwarancje zabezpieczające transakcje może korzystać Spółka oraz spółki z Grupy TAURON)	pełnomocnictwo do rachunku bankowego w CaixaBank S.A.	do kwoty 100 000 tysięcy złotych
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 120 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 11 lipca 2021 roku
Gwarancja bankowa wystawiona przez CaixaBank S.A. na rzecz Spółki dla Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. jako zabezpieczenie umowy przesyłowej	gwarancja bankowa	do kwoty 6 100 tysięcy złotych, obowiązująca do dnia 30 listopada 2019 roku
Umowa zawarta z Santander Bank Polska S.A. na gwarancje bankowe dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A.	pełnomocnictwo do rachunku bankowego w Santander Bank Polska S.A.	do kwoty 150 000 tysięcy złotych
Umowa kredytu w rachunku bieżącym oraz limit intraday (umowa rachunku bankowego) w banku PKO Bank Polski S.A. (kredyt do kwoty 300 000 tysięcy złotych oraz limit intraday do kwoty 500 000 tysięcy złotych)	pełnomocnictwa do rachunku bankowego w banku PKO Bank Polski S.A.	do łącznej kwoty 800 000 tysięcy złotych
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 600 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 17 grudnia 2021 roku
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 360 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 29 grudnia 2021 roku
Umowa kredytu w rachunku bieżącym w Banku Gospodarstwa Krajowego (w EUR, do kwoty 45 000 tysięcy euro)	pełnomocnictwo do rachunku bankowego w Banku Gospodarstwa Krajowego	do kwoty 193 500 tysięcy złotych (45 000 tysięcy euro)
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 103 200 tysięcy złotych (24 000 tysiące euro), obowiązujące do dnia 31 grudnia 2020 roku
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 215 000 tysięcy złotych (50 000 tysięcy euro), obowiązujące do dnia 31 grudnia 2020 roku
Umowa kredytu w rachunku bieżącym w mBanku (w USD, do kwoty 2 000 tysięcy dolarów)	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 11 279 tysięcy złotych (3 000 tysięcy dolarów), obowiązujące do dnia 31 marca 2019 roku
Umowa kredytu w rachunku bieżącym w mBanku (w USD, do kwoty 500 tysięcy dolarów)	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 2 820 tysięcy złotych (750 tysięcy dolarów), obowiązujące do dnia 29 marca 2020 roku
Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z zawartych umów o dofinansowanie	weksle in blanco na zabezpieczenie własnych zobowiązań	do łącznej kwoty 4 985 tysięcy złotych

W dniu 31 grudnia 2018 roku wygasło oświadczenie o podaniu się egzekucji do kwoty 6 900 000 tysięcy złotych, które Spółka podpisała w związku z Programem Emisji Obligacji z dnia 16 grudnia 2010 roku wraz z późniejszymi aneksami.

Po dniu bilansowym Spółka:

- w dniu 9 stycznia 2019 roku podpisała oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 1 500 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 31 grudnia 2036 roku, stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań Spółki w związku z umową kredytu z dnia 19 grudnia 2018 roku zawartą z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, o czym szerzej w nocie 29.7 niniejszego sprawozdania finansowego;
- w dniu 6 lutego 2019 roku podpisała oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 621 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 31 lipca 2020 roku, stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań Spółki w związku z umową o limit gwarancyjny z MUFG Bank, Ltd. z dnia 5 lutego 2019 roku, o czym szerzej w nocie 40 niniejszego sprawozdania finansowego;
- w dniu 6 lutego 2019 roku udzieliła zabezpieczenia w postaci weksla in blanco na kwotę 2 574 tysiące złotych do umowy o dofinansowanie projektu zawartej z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju;
- w dniu 27 marca 2019 roku, w ramach umowy na gwarancje bankowe zawartej z Santander Bank Polska S.A. (Spółka Akcyjna), na zlecenie Spółki bank wystawił gwarancję bankową na zabezpieczenie zobowiązań Spółki wobec Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. na kwotę 20 000 tysięcy złotych z terminem obowiązywania do dnia 31 maja 2019 roku.

42. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiada istotnych zobowiązań inwestycyjnych.

43. Informacja o podmiotach powiązanych

43.1. Transakcje z udziałem spółek powiązanych oraz spółek Skarbu Państwa

Spółka zawiera transakcje ze spółkami powiązanymi przedstawionymi w nocie 2 niniejszego sprawozdania finansowego. Ponadto ze względu na fakt, że głównym akcjonariuszem Spółki jest Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane. Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa dotyczą głównie działalności operacyjnej Spółki i dokonywane są na warunkach rynkowych.

Łączna wartość transakcji z powyższymi jednostkami oraz stan należności i zobowiązań zostały przedstawione w tabelach poniżej.

Przychody i koszty

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody od spółek zależnych	9 842 724	8 629 630
Przychody z działalności operacyjnej	8 701 280	7 602 324
Przychody z tytułu dywidendy	800 777	542 474
Inne przychody operacyjne	7 241	5 669
Inne przychody finansowe	333 426	479 163
Przychody od spółek współzależnych	59 109	56 611
Przychody od spółek Skarbu Państwa	164 556	411 956
Koszty poniesione w związku z transakcjami ze spółkami zależnymi	(2 145 541)	(3 175 156)
Koszty działalności operacyjnej	(2 094 757)	(3 127 698)
Koszty finansowe	(50 784)	(47 458)
Koszty poniesione w związku z transakcjami ze spółkami współzależnymi	(4 958)	(3 183)
Koszty poniesione w związku z transakcjami ze spółkami Skarbu Państwa	(1 000 560)	(532 007)

Należności i zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Pożyczki udzielone spółkom zależnym oraz należności od spółek zależnych	7 045 063	7 561 140
Należności od odbiorców	777 825	658 936
Pożyczki udzielone w ramach usługi cash pool wraz z naliczonymi odsetkami	806 301	182 933
Inne pożyczki udzielone	–	139 268
Należności z tytułu Podatkowej Grupy Kapitałowej	54 454	6 078
Obligacje	5 403 709	6 572 696
Inne należności finansowe	178	240
Inne należności niefinansowe	2 596	989
Pożyczki udzielone spółkom współzależnym oraz należności od spółek współzależnych	354 744	579 381
Należności od spółek Skarbu Państwa	21 346	49 941
Zobowiązania wobec spółek zależnych	3 078 690	3 406 474
Zobowiązania wobec dostawców	236 030	288 965
Pożyczki otrzymane w ramach usługi cash pool wraz z naliczonymi odsetkami	2 021 198	2 355 765
Inne pożyczki otrzymane	730 747	721 280
Zobowiązania z tytułu Podatkowej Grupy Kapitałowej	90 490	34 836
Inne zobowiązania finansowe	18	5 257
Inne zobowiązania niefinansowe	207	371
Zobowiązania wobec spółek współzależnych	225	503
Zobowiązania wobec spółek Skarbu Państwa	166 901	28 952

Przychody od jednostek zależnych zawierają przychody ze sprzedaży węgla głównie do TAURON Wytwarzanie S.A. i TAURON Ciepło Sp. z o.o., które w sprawozdaniu z całkowitych dochodów są prezentowane po pomniejszeniu o koszty nabycia, w wartości nadwyżki stanowiącej wynagrodzenie z tytułu pośrednictwa, o czym mowa w nocie 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

W zakresie przychodów ze sprzedaży wynikających z transakcji ze spółkami Skarbu Państwa w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku największym kontrahentem TAURON Polska Energia S.A. była spółka PSE S.A. Sprzedaż dla tego kontrahenta stanowiła 98% ogółu przychodów od spółek Skarbu Państwa.

W zakresie kosztów poniesionych w związku z transakcjami ze spółkami Skarbu Państwa w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku największymi kontrahentami TAURON Polska Energia S.A. były Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o., Węglokoks S.A. oraz Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. Koszty dla tych kontrahentów stanowiły 95% ogółu kosztów poniesionych w transakcjach zakupu ze spółkami Skarbu Państwa.

Spółka dokonuje istotnych transakcji na rynku energii za pośrednictwem Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostka ta zajmuje się jedynie organizacją obrotu giełdowego, Spółka nie traktuje dokonywanych za jej pośrednictwem transakcji zakupu i sprzedaży jako transakcji z podmiotem powiązany.

43.2. Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Wysokość wynagrodzeń oraz innych świadczeń członków Zarządu, Rady Nadzorczej i pozostałych członków głównej kadry kierowniczej Spółki wypłaconych lub należnych do wypłaty w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku oraz w okresie porównywalnym przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zarząd Jednostki	5 661	6 957
Krótkoterminowe świadczenia (wraz z narzutami)	4 931	4 545
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	695	2 104
Inne	35	308
Rada Nadzorcza Jednostki	833	739
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	833	739
Pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej	16 370	13 832
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	14 330	12 151
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	898	776
Inne	1 142	905
Razem	22 864	21 528

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Spółka tworzy rezerwy na świadczenia przysługujące z tytułu rozwiązania stosunku pracy członkom Zarządu i pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej, które mogą być wypłacone lub należne do wypłaty w kolejnych okresach sprawozdawczych. Powyższa tabela uwzględnia kwoty wypłacone i należne do wypłaty do dnia 31 grudnia 2018 roku.

W Spółce nie występują transakcje dotyczące pożyczek z ZFŚS udzielanych członkom Zarządu, członkom Rady Nadzorczej oraz pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej.

44. Zarządzanie kapitałem i finansami

Zarządzanie kapitałem i finansami odbywa się na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły istotne zmiany celów, zasad i procedur zarządzania kapitałem i finansami. Zarządzanie kapitałem i finansami na poziomie Grupy zostało szerzej opisane w nocie 51 Dodatkowych Not Objasniających Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

45. Struktura zatrudnienia

Poniższa nota prezentuje przeciętne zatrudnienie w okresach rocznych zakończonych dnia 31 grudnia 2018 roku i dnia 31 grudnia 2017 roku.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zarząd	–	1
Administracja	366	330
Pion sprzedaży	90	103
Razem	456	434

Powyższa tabela nie obejmuje osób objętych umowami o świadczenie usług zarządzania.

46. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego

Informacja na temat wynagrodzenia biegłego rewidenta została zaprezentowana w punkcie 6. Sprawozdania Zarządu z działalności TAURON Polska Energia S.A. oraz Grupy Kapitałowej TAURON za rok obrotowy 2018.

47. Podział sprawozdania finansowego na rodzaje działalności zgodnie z Art. 44 Prawa energetycznego

Zgodnie z artykułem 44. pkt 2 ustawy Prawo energetyczne, TAURON Polska Energia S.A. będąc przedsiębiorstwem energetycznym jest zobowiązany do dokonania ujawnienia w ramach informacji dodatkowej niniejszego sprawozdania finansowego w postaci wykazania odpowiednich pozycji bilansu oraz rachunków zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności.

Spółka zidentyfikowała następujące rodzaje działalności zgodnie z art. 44 pkt 2 ustawy:

- Obrót paliwami gazowymi,
- Pozostała działalność.

Zasady sporządzania sprawozdania z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat) w podziale na rodzaje działalności

Spółka prowadzi ewidencję księgową pozwalającą na odrębne obliczenie kosztów i przychodów oraz wyniku finansowego dotyczącego powyższych działalności.

Spółka wyodrębniła w sposób bezpośredni przychody ze sprzedaży oraz koszt własny sprzedanych towarów, materiałów i usług związane z poszczególnymi rodzajami prowadzonej działalności.

Koszty sprzedaży związane z obsługą całości procesu sprzedaży prowadzonego przez Spółkę, zostały podzielone w proporcji do osiągniętych przez Spółkę przychodów ze sprzedaży.

Pozostała działalność operacyjna oraz działalność finansowa została zidentyfikowana jako związana z pozostałą działalnością Spółki.

Koszty ogólnego zarządu Spółki ponoszone są na rzecz całej Grupy Kapitałowej, i w związku z powyższym zostały wykazane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozycje nieprzypisane, gdyż ich podział na poszczególne rodzaje działalności spółki nie ma merytorycznego uzasadnienia. Jako pozycje nieprzypisane zaprezentowano także obciążenie wyniku finansowego Spółki podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów w podziale na rodzaje działalności za rok obrotowy 2018

	Gaz	Pozostała działalność	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody ze sprzedaży	282 828	8 335 814	–	8 618 642
Koszt sprzedanych towarów, materiałów i usług	(280 241)	(8 192 407)	–	(8 472 648)
Zysk brutto ze sprzedaży	2 587	143 407	–	145 994
Koszty sprzedaży	(679)	(20 013)	–	(20 692)
Koszty ogólnego zarządu	–	–	(98 716)	(98 716)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	–	(3 927)	–	(3 927)
Zysk (strata) operacyjna	1 908	119 467	(98 716)	22 659
Przychody z tytułu dywidendy	–	819 437	–	819 437
Przychody odsetkowe od obligacji i pożyczek	–	327 447	–	327 447
Koszty odsetkowe od zadłużenia	–	(298 602)	–	(298 602)
Aktualizacja wartości udziałów i akcji	–	(2 469 069)	–	(2 469 069)
Aktualizacja wartości obligacji i pożyczek	–	15 493	–	15 493
Pozostałe przychody i koszty finansowe	–	(149 648)	–	(149 648)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	1 908	(1 635 475)	(98 716)	(1 732 283)
Podatek dochodowy	–	–	22 430	22 430
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	1 908	(1 635 475)	(76 286)	(1 709 853)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów w podziale na rodzaje działalności za rok obrotowy 2017

	Gaz	Pozostała działalność	Pozycje nieprzypisane	Razem
Przychody ze sprzedaży	194 290	7 597 735	–	7 792 025
Koszt sprzedanych towarów, materiałów i usług	(194 375)	(7 220 332)	–	(7 414 707)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	(85)	377 403	–	377 318
Koszty sprzedaży	(580)	(22 729)	–	(23 309)
Koszty ogólnego zarządu	–	–	(88 751)	(88 751)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	–	(2 470)	–	(2 470)
Zysk (strata) operacyjna	(665)	352 204	(88 751)	262 788
Przychody z tytułu dywidendy	–	560 832	–	560 832
Przychody odsetkowe od obligacji i pożyczek	–	456 426	–	456 426
Koszty odsetkowe od zadłużenia	–	(334 638)	–	(334 638)
Aktualizacja wartości udziałów i akcji oraz pożyczek	–	(134 372)	–	(134 372)
Pozostałe przychody i koszty finansowe	–	108 529	–	108 529
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(665)	1 008 981	(88 751)	919 565
Podatek dochodowy	–	–	(65 214)	(65 214)
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	(665)	1 008 981	(153 965)	854 351

Zasady sporządzania sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) w podziale na rodzaje działalności

Spółka wyodrębniła bezpośrednio należności od odbiorców i zobowiązania wobec dostawców, pozostałe należności i zobowiązania oraz instrumenty pochodne związane z poszczególnymi rodzajami działalności prowadzonymi przez Spółkę.

Kapitały własne, rezerwy na świadczenia pracownicze, środki pieniężne, rozrachunki z tytułu podatków i opłat oraz aktywa/ zobowiązania z tytułu podatku odroczonego zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycje nieprzypisane.

Pozostałe składniki aktywów i pasywów, związane są z pozostałą działalnością spółki.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku, w podziale na rodzaje działalności

	Gaz	Pozostała działalność	Pozycje nieprzypisane	Razem
AKTYWA				
Aktywa trwałe, w tym:	923	27 017 397	148 180	27 166 500
Udziały i akcje	–	21 076 056	–	21 076 056
Obligacje	–	5 043 981	–	5 043 981
Pożyczki udzielone	–	808 760	–	808 760
Instrumenty pochodne	63	43 781	–	43 844
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	–	–	148 180	148 180
Pozostałe aktywa finansowe	860	1 944	–	2 804
Aktywa obrotowe, w tym:	32 858	1 829 050	484 582	2 346 490
Należności od odbiorców	31 812	787 751	–	819 563
Należności z tytułu podatku dochodowego	–	–	13 921	13 921
Obligacje	–	192 311	–	192 311
Pożyczki udzielone	–	13 117	–	13 117
Instrumenty pochodne	31	176 468	–	176 499
Pozostałe aktywa finansowe	1 015	244 706	–	245 721
Pozostałe aktywa niefinansowe	–	5 110	4 736	9 846
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	–	465 925	465 925
SUMA AKTYWÓW	33 781	28 846 447	632 762	29 512 990
PASYWA				
Kapitał własny	–	–	15 259 836	15 259 836
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	27	8 529 976	3 787	8 533 790
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	–	8 474 344	–	8 474 344
Instrumenty pochodne	27	37 903	–	37 930
Rezerwy na świadczenia pracownicze	–	–	3 787	3 787
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	10 886	5 683 607	24 871	5 719 364
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	–	4 504 374	–	4 504 374
Zobowiązanie wobec dostawców	10 819	515 167	–	525 986
Pozostałe zobowiązania finansowe	36	371 610	–	371 646
Instrumenty pochodne	31	202 961	–	202 992
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	–	–	24 626	24 626
Rezerwy na świadczenia pracownicze	–	–	245	245
SUMA PASYWÓW	10 913	14 213 583	15 288 494	29 512 990

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, w podziale na rodzaje działalności (dane przekształcone)

	Gaz	Pozostała działalność	Pozycje nieprzypisane	Razem
AKTYWA				
Aktywa trwałe, w tym:	834	27 370 850	–	27 371 684
Udziały i akcje	–	20 912 679	–	20 912 679
Obligacje	–	6 009 920	–	6 009 920
Pożyczki udzielone	–	382 989	–	382 989
Pozostałe aktywa finansowe	834	1 890	–	2 724
Aktywa obrotowe, w tym:	21 002	2 171 017	757 671	2 949 690
Należności od odbiorców	20 413	698 720	–	719 133
Obligacje	–	562 776	–	562 776
Pożyczki udzielone	–	520 191	–	520 191
Pozostałe aktywa finansowe	499	131 141	–	131 640
Pozostałe aktywa niefinansowe	–	4 857	36 094	40 951
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	–	–	721 577	721 577
SUMA AKTYWÓW	21 836	29 541 867	757 671	30 321 374
PASYWA				
Kapitał własny	–	–	17 377 906	17 377 906
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	–	9 497 797	32 990	9 530 787
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	–	9 472 454	–	9 472 454
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	–	–	29 843	29 843
Rezerwy na świadczenia pracownicze	–	–	3 147	3 147
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	4 171	3 338 061	70 449	3 412 681
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	–	2 725 763	–	2 725 763
Zobowiązania wobec dostawców	4 081	409 184	–	413 265
Pozostałe zobowiązania finansowe	–	62 590	–	62 590
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	–	–	37 629	37 629
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	–	–	32 490	32 490
Rezerwy na świadczenia pracownicze	–	–	330	330
SUMA PASYWÓW	4 171	12 835 858	17 481 345	30 321 374

48. Pozostałe istotne informacje

Podpisanie dokumentacji transakcyjnej związanej z inwestycją Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych zarządzanych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. w spółkę zależną Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 28 marca 2018 roku Spółka, spółka zależna Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. oraz Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych i Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Dłużny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych („Fundusze”), których częścią portfela inwestycyjnego zarządza Polski Fundusz Rozwoju S.A., podpisały dokumentację transakcyjną określającą warunki inwestycji kapitałowej Funduszy w spółkę Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

Dokumentacja transakcyjna obejmuje umowę inwestycyjną oraz umowę wspólników wraz z załącznikami, w tym projektami wieloletniej umowy sprzedaży energii elektrycznej i wieloletniej umowy sprzedaży węgla, które do dnia bilansowego zostały zawarte przez Spółkę i spółkę zależną Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

Umowa wspólników określa zasady ładu korporacyjnego w spółce Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. Umowa ta przyznaje Funduszom m. in. osobiste uprawnienie do powoływania, zawieszania w czynnościach i odwoływania jednego członka Zarządu oraz jednego członka Rady Nadzorczej spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. Definiuje ona także katalog spraw, dla dokonania których przez spółkę Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. wymagane będzie uzyskanie jednomyślnej uchwały Zarządu, Rady Nadzorczej lub Zgromadzenia Wspólników tej spółki. Umowa wspólników wejdzie w życie w dniu przystąpienia Funduszy do spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

Umowa inwestycyjna określa zasady i warunki inwestycji kapitałowej Funduszy w spółkę Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. Inwestycja ta zakłada przystąpienie przez Fundusze do spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. oraz uczestniczenie przez nie w kolejnych dokapitalizowaniach spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o., poprzez obejmowanie nowo tworzonych udziałów w zamian za wkłady pieniężne do łącznej maksymalnej kwoty 880 000 tysięcy złotych, tj. po 440 000 tysięcy złotych przez każdy z Funduszy. Udział Funduszy w kapitale zakładowym spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. według stanu na dzień oddania bloku energetycznego 910 MW w Jaworznie do eksploatacji powinien wynosić około 14%, a udział Spółki w żadnym przypadku nie spadnie poniżej 50% + 1 udział. Spółka będzie zobowiązana do zapewnienia dokapitalizowania spółki zależnej Nowe Jaworzno

Grupa TAURON Sp. z o.o. w zakresie niezbędnym do realizacji projektu budowy bloku energetycznego 910 MW w Jaworznie, po osiągnięciu przez Fundusze zaangażowania kapitałowego w wysokości ww. kwoty maksymalnej.

Umowa inwestycyjna uzależnia przystąpienie Funduszy do spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. od spełnienia określonych warunków zawieszających. Warunki zawieszające obejmowały: uzyskanie zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji, wydanie przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej decyzji zatwierdzającej warunki umowy sprzedaży energii elektrycznej jako uprzedniego porozumienia cenowego, zawarcie przez Spółkę i spółkę zależną Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. oznaczonych umów, w tym umowy sprzedaży energii elektrycznej i umowy sprzedaży węgla oraz dokonanie (albo zapewnienie dokonania) przez Spółkę określonych czynności przez organy spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji w ocenie Spółki zostały spełnione wszystkie warunki zawieszające wymagane do przystąpienia Funduszy do spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 20 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 1 000 tysięcy złotych poprzez utworzenie 20 tysięcy nowych udziałów o wartości nominalnej 50 złotych każdy. Nowoutworzone udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki objął Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych za łączną cenę emisyjną 100 000 tysięcy złotych i pokrył je w całości wkładem pieniężnym, przy czym nadwyżka ceny emisyjnej udziałów ponad ich wartość nominalną, w łącznej wysokości 99 000 tysięcy złotych, została przelana na kapitał zapasowy Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. Po dniu bilansowym, w dniu 15 stycznia 2019 roku podwyższenie kapitału spółki zostało zarejestrowane. W wyniku tej transakcji udział Spółki w kapitale i organie stanowiącym spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. zmniejszy się z 100% do 97,89%.

Po dniu bilansowym, w dniu 25 lutego 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 2 569 tysięcy złotych poprzez utworzenie 51 385 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 złotych każdy. Nowoutworzone udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki objął Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z siedzibą w Warszawie za łączną cenę emisyjną 256 925 tysięcy złotych, przy czym nadwyżka ceny emisyjnej udziałów ponad ich wartość nominalną, w łącznej wysokości 254 356 tysięcy złotych zostanie przelana na kapitał zapasowy Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. W wyniku tej transakcji udział Spółki w kapitale obniży się do 92,86%.

Podpisanie umów inwestycyjnych dotyczących utworzenia funduszy inwestycyjnych typu corporate venture capital

W dniu 13 czerwca 2018 roku Spółka podpisała dwie umowy inwestycyjne, które zakładają utworzenie funduszy inwestycyjnych typu corporate venture capital. Umowy mają charakter warunkowy, a ich wejście w życie uzależnione było od spełnienia warunku zawieszającego w postaci otrzymania zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 8 sierpnia 2018 roku warunek zawieszający został spełniony.

Zgodnie z postanowieniami zawartych umów, Spółka będzie uczestnikiem dwóch funduszy tworzonych w ramach programów PFR Starter FIZ oraz PFR NCBR CVC. Dzięki utworzeniu funduszy możliwe będzie zapewnienie przez Spółkę wieloetapowego wsparcia dla innowacyjnych firm, m.in. poprzez zapewnienie możliwości udziału w programach akceleryacyjnych, inwestycje w przedsiębiorstwa we wczesnej fazie rozwoju w ramach programu PFR Starter FIZ oraz zapewnienie kolejnych rund finansowania w ramach programu PFR NCBR CVC. Docelowa kapitalizacja funduszu utworzonego w ramach PFR Starter FIZ ma wynieść 50 000 tysięcy złotych, a funduszu utworzonego w ramach PFR NCBR CVC 160 000 tysięcy złotych. Udział Spółki w funduszach nie przekroczy odpowiednio 25% i 49%.

W dniu 21 grudnia 2018 roku została zarejestrowana w KRS spółka EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ASI spółka komandytowo-akcyjna (Starter), zawiązana przez: Spółkę (Inwestor Prywatny), PFR Starter Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Warszawie (Inwestor Publiczny), EEC Ventures spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (Inwestor Zespołu Zarządzającego) oraz EEC Magenta Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Komplementariusz). Spółka objęła w EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ASI spółka komandytowo-akcyjna 12 450 akcji w zamian za wkład pieniężny równy wartości nominalnej obejmowanych akcji, tj. za 12 tysięcy złotych. Po dniu bilansowym, w dniu 15 stycznia 2019 roku w ramach Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ASI spółka komandytowo-akcyjna (Starter) podjęte zostały uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o łączną kwotę 36 tysięcy złotych. Spółka objęła 8 902 akcji w zamian za wkład pieniężny o wartości 890 tysięcy złotych. Udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu spółki wynosi 24,90%.

Po dniu bilansowym, w dniu 9 stycznia 2019 roku została zarejestrowana w KRS spółka EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 ASI spółka komandytowo-akcyjna (CVC), zawiązana przez: Spółkę (Inwestor Korporacyjny), PFR NCBR CVC Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Inwestor Publiczny); EEC Ventures spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 spółka komandytowa (Inwestor Zespołu Zarządzającego) oraz EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Komplementariusz). TAURON Polska Energia S.A.

objął w spółce 24 015 akcji w zamian za wkład pieniężny równy wartości nominalnej obejmowanych akcji, tj. za 24 tysiące złotych. Po dniu bilansowym, w dniu 25 stycznia 2019 roku w ramach Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia EEC Magenta spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 ASI spółka komandytowo-akcyjna (CVC) podjęta została uchwała w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 99 tysięcy złotych. Spółka objęła 47 751 akcji w zamian za wkład pieniężny o wartości 4 775 tysięcy złotych. Udział Spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu spółki wynosi 48,03%.

Negocjacje dotyczące nabycia farm wiatrowych

W dniu 2 października 2018 roku Spółka otrzymała zaproszenie do rozpoczęcia negocjacji w sprawie nabycia należących do grupy in.ventus farm wiatrowych zlokalizowanych w północnej Polsce. Celem negocjacji jest określenie możliwości, zasad, warunków i parametrów finansowych transakcji.

Łączna moc zainstalowana farm wiatrowych, o których mowa powyżej wynosi około 200 MW.

Transakcja może zostać przeprowadzona w drodze nabycia przez Spółkę niemieckich oraz polskich spółek osobowych operujących farmami („Spółki Projektowe”). W takim przypadku Spółka przejmie ogół praw i obowiązków dotychczasowych wspólników Spółek Projektowych przy jednoczesnym nabyciu wierzytelności bankowej w stosunku do Spółek Projektowych. Spółka dopuszcza także przeprowadzenie transakcji poprzez nabycie przedsiębiorstw polskich spółek projektowych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Spółka kontynuuje przedmiotowe negocjacje.

Aukcje główne rynku mocy na lata dostaw 2021–2023

W dniach 15 listopada, 5 grudnia oraz 21 grudnia 2018 roku odbyły się trzy pierwsze aukcje główne rynku mocy na lata dostaw 2021–2023. Aukcje zostały przeprowadzone przez PSE S.A. zgodnie z ustawą z dnia 8 grudnia 2017 roku o rynku mocy. Opublikowane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w Biuletynie Informacji Publicznej ceny zamknięcia kolejnych aukcji wyniosły odpowiednio: 240,32 PLN/kW/rok (rok 2021), 198,00 PLN/kW/rok (rok 2022) oraz 202,99 PLN/kW/rok (rok 2023). Spółki Grupy TAURON zawarły umowy mocowe na następujące wolumeny obowiązków mocowych:

- w ramach aukcji przeprowadzonej w dniu 15 listopada 2018 roku – 2 672,49 MW,
- w ramach aukcji przeprowadzonej w dniu 5 grudnia 2018 roku – 422,23 MW,
- w ramach aukcji przeprowadzonej w dniu 21 grudnia 2018 roku – 393,23 MW.

Aukcje rynku mocy zostały opisane szerzej w nocie 2.6 Sprawozdania Zarządu z działalności TAURON Polska Energia S.A. oraz Grupy Kapitałowej TAURON za rok obrotowy 2018.

49. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Spółki

W dniu 9 stycznia i 6 lutego 2019 roku Spółka podpisała oświadczenia o poddaniu się egzekucji stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań Spółki odpowiednio do kwoty 1 500 000 tysięcy złotych oraz do kwoty 621 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 41 niniejszego sprawozdania finansowego.

W dniu 6 lutego 2019 roku Spółka udzieliła zabezpieczenia w postaci weksla in blanco na kwotę 2 574 tysiące w ramach zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z zawartych umów o dofinansowanie projektów, o czym szerzej w nocie 41 niniejszego sprawozdania finansowego.

Gwarancja bankowa na rzecz wspólnego przedsięwzięcia Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

W dniu 7 lutego 2019 roku, na zlecenie Spółki, wystawiony został aneks do gwarancji bankowej, zwiększający kwotę gwarancji do kwoty 517 500 tysięcy złotych udzielonej na zabezpieczenie wierzytelności Banku Gospodarstwa Krajowego, wynikających z umowy pożyczki zawartej w dniu 8 marca 2018 roku pomiędzy pożyczkobiorcą Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A., a Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A., o czym szerzej w nocie 40 niniejszego sprawozdania finansowego.

Powództwo związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko spółce zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.

W dniu 7 marca 2019 roku przeciwko spółce zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. wytoczono pozew na łączną kwotę 232 879 tysięcy złotych w związku z wypowiedzeniem umów długoterminowych na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych, o czym szerzej w nocie 40 niniejszego sprawozdania finansowego.

Pożyczka udzielona na rzecz wspólnego przedsięwzięcia Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

W dniu 12 marca 2019 roku Spółka zawarła z Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. umowę pożyczki do wysokości 5 175 tysięcy złotych. Zgodnie z umową spłata pożyczki wraz z odsetkami, naliczonymi w oparciu o stałą stopę procentową, nastąpi do dnia 30 czerwca 2033 roku, a zabezpieczeniem spłaty pożyczki, naliczonych odsetek oraz kosztów i innych kwot należnych Spółce z tytułu umowy jest weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. Kwota pożyczki została udostępniona Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. w dniu 20 marca 2019 roku.

Zaciągnięcie/spłata zobowiązań z tytułu zadłużenia

W marcu 2019 roku Spółka dokonała wykupu obligacji o wartości nominalnej 400 000 tysięcy złotych, wyemitowała obligacje o wartości nominalnej 100 000 tysięcy złotych oraz złożyła do BGK propozycję nabycia w dniu 29 marca 2019 roku obligacji podporządkowanych o wartości nominalnej 400 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 29.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

W ramach umowy kredytu z BGK z dnia 19 grudnia 2018 roku, o której szerzej w nocie 29.7 niniejszego sprawozdania finansowego, w styczniu i w lutym 2019 roku uruchomione zostały transze kredytu o łącznej wartości 730 000 tysięcy złotych.

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 29 marca 2019 roku

Filip Grzegorzczak – Prezes Zarządu *Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym*

Jarosław Broda – Wiceprezes Zarządu *Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym*

Kamil Kamiński – Wiceprezes Zarządu *Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym*

Marek Wadowski – Wiceprezes Zarządu *Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym*

Oliwia Tokarczyk – Dyrektor Wykonawczy
ds. Rachunkowości i Podatków *Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym*